

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

Naslov: Godišnji izvještaj o radu za 2020. godinu

Izdavač: Hrvatski savez udruga invalida rada

Hrgovići 47, 10 110 Zagreb

tel: +385 1 48 29 295 fax: +385 1 48 29 076

e-mail: info@hsuir.hr www.hsuir.hr

Za izdavača: Ante Štulić, ing.

Naklada: 60 komada

Tisk: Correctus media

Priprema i dizajn: Valentina Hojsak, Zagreb, siječanj 2021. godine

Izvještaj u elektroničkom obliku dostupan je na: <https://www.hsuir.hr/>

Godišnji Izvještaj o radu

Uvod

Iza nas je kalendarska godina u kojoj smo se susreli s nepredvidivim okolnostima i velikim izazovima, sigurno najvećima od Domovinskog rata, a koje je uzrokovala svjetska pandemija koronavirusa. 2020. godinu Savez će pamtitи po velikim promjenama i još većim izazovima u radu i koordiniranju rada svojih temeljnih udruga.

Kao da nam propali planovi, virus, pandemija, ostanimo doma, potres, "novo normalno", budimo odgovorni, privikavanje na nove uvjete rada, druženja i komuniciranja nisu bili dovoljni, godina nas je na samom svom izmaku ostavila bez počasnog predsjednika Saveza, gospodina Josipa Petrača, velikog borca za prava i unapređenje kvalitete života invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Kriza uzrokovana virusom COVID-19 poprimila je globalne razmjere, utjecala na društvo u cjelini, ali nažalost, pokazala i produbila već postojeće nejednakosti i otkrila neprihvatljive razmjere isključenosti osoba s invaliditetom.

Unatoč pandemijskim uvjetima Savez je nastavio sa svojim radom i realizacijom svojih planova u nešto promijenjenom obliku. Moramo naglasiti kako je naše djelovanje ove godine pokazalo neizmernu važnost i značaj u pružanju neophodnih socijalnih usluga koje pružamo u zajednici. U ovom Godišnjem izvještaju o radu prikazat ćemo svoje djelovanje i utjecaj na promjene u društvu.

Savez je u 2020. godini dobio novo vodstvo. Na Izbornoj skupštini 02. srpnja za novog predsjednika je izabran Ante Štulić, dosadašnji dopredsjednik Saveza. Hrvatski savez udruga invalida rada do sad je uspješno vodio Josip Petrač, koji se povukao iz osobnih razloga, a za svoj dugogodišnji i predani rad izabran je za počasnog predsjednika Saveza. Na Skupštini su izabrana tijela upravljanja Saveza na novi četverogodišnji mandat.

Savez je sudjelovao na prijemu kod predsjednika Vlade Republike Hrvatske gospodina Plenkovića kao i na prijemu kod predsjednik Republike Hrvatske gospodina Zorana Milanovića. Povodom kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" održali smo radne sastanke kod pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, gospođe Slonjšak, kod saborske zastupnice Ljubice Lukačić te kod pučke pravobraniteljice, gospođe Lore Vidović.

Iskustvo s pandemijom motiviralo nas je i učinilo nas je odlučnim. Radili smo na jačanju suradnje s udrugama članicama, podržavali njihove aktivnosti i rad kako bi svi zajedno bili što djelotvorniji u svom području djelovanja u ovim neobičnim vremenima.

Ništa o nama bez nas

203 634 žena s invaliditetom (40%)

307 647 muškaraca s invaliditetom (60%)

511 281 osoba s invaliditetom u RH

O NAMA

Hrvatski savez udruga invalida rada djeluje od 1967. godine s ciljem unapređenja društvenog položaja invalida rada, prevencije nastanka ozljeda na radu, zaštite prava invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Jedna od glavnih aktivnosti Saveza od samog osnutka je pravno savjetovalište za sve osobe s invaliditetom.

VIZIJA

Vizija Hrvatskog saveza udruga invalida rada temelji se na izjednačenim socijalnim mogućnostima i uvjetima za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom te kvalitetnijim zakonskim okvirima koji bi pridonosili jednakopravnim mogućnostima sudjelovanja u životnoj zajednici, odgoju i obrazovanju, sudjelovanju u političkom i kulturnom životu, na području rada i socijalne skrbi. Osigurana mogućnost da osobe koje su zadobile invaliditet na radu mogu izabrati žele li i dalje nastaviti raditi i pridonositi društvu sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima.

MISIJA

Društvo bez predrasuda i diskriminacije prema osobama s invaliditetom je cilj kojem HSUIR na svojim temeljnim vrijednostima kroz dugogodišnju misiju djeluje i teži. Od samog početka HSUIR-ovog djelovanja misija je unapređenje društvenog položaja invalida rada, zaštita prava i prevencija nastanka ozljeda na radu.

Vrijednosti na kojima se temelje vizija i ciljevi HSUIR-a su poštivanje ljudskih prava, odgovornost, suradnja i dijalog, pravo na informiranost, tolerancija, uvažavanje raznolikosti, nenasilje

OSNOVNI CILJEVI SAVEZA: su promicanje ljudskih prava i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada, uključivanje što većeg broja invalida rada u rad udruga, ekomska, socijalna, zdravstvena i pravna sigurnost invalida rada te jednake mogućnosti invalidima rada.

Osnovni ciljevi Saveza u skladu sa Statutom su:

- promicanje ljudskih prava i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada, primjena i provođenje monitoringa Konvencije UN-a sukladno čl.33.,
- pružanje usluga koje zbog specifičnosti ne pruža nitko drugi u sustavu, a od egzistencijalne su važnosti za invalide rada i osobe s invaliditetom,
- pružanje usluga savjetovanja na istoj razini
- savjetovanje iz iskustva (peer counselling) koje na autentičan i dignitetan način kroz legitimitet ekspertize osnažuju članstvo za kvalitetnije i veće uloge u društvenoj zajednici,
- stvaranje uvjeta za punu socijalnu integraciju i socijalnu koheziju invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom,
- uspostava i izgradnja zakonske obveze sustavnog financiranja osnovne djelatnosti organizacija osoba s invaliditetom,
- upozoravanje i sprečavanje diskriminacije invalida rada i osoba s invaliditetom,

1 dalje s ružom...

- osnaživanje i poticanje invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom na osobnu snagu i sposobnost, razvoj osobne autonomije, uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnosti osoba s invaliditetom,
- iniciranje izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata i donošenja novih zakonskih rješenja u ostvarivanju zakonodavnog okvira za unaprjeđivanje položaja, prava i mogućnosti invalida rada i osoba s invaliditetom,
- autonomija invalida rada i osoba s invaliditetom kao korisnika društvenih i socijalnih usluga,
- ekonomski, socijalni, zdravstveni i pravni zaštitni invalida rada i osoba s invaliditetom,
- razvijanje stanja socijalne pravednosti i jednakih mogućnosti,
- razvijanje socijalnog poduzetništva i inovativnih oblika zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom,
- borba protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema invalidima rada i osobama s invaliditetom na svim područjima života,
- iniciranje razvoja i unapređenja znanstveno-istraživačkog rada u području prevencije, dijagnostike, liječenja, rehabilitacije, habilitacije i zaštite invalida rada i osoba s invaliditetom,
- uključivanje što većeg broja invalida rada u rad udrugama,
- osnivanje klubova, odnosno, drugih izvaninstitucionalnih oblika osposobljavanja invalida rada i organiziranog korištenja slobodnog vremena u cilju socijalizacije invalida rada.
- Zadane ciljeve Savez ostvaruje kroz sljedeće djelatnosti:
- koordiniranje, dogovaranje, usmjeravanje i izvršavanje poslova i zadataka od zajedničkog interesa,
- praćenje utjecaja i vrednovanje provođenja javnih politika kao i utjecaj na oblikovanje javnog mnenja u cilju afirmacije položaja invalida rada i osoba s invaliditetom,
- praćenje, analiziranje, razmatranje stanja i primjene propisa na području prevencije invaliditeta, posebne zaštite invalida rada i okoline u kojoj oni rade i žive te iniciranje prevencije nezgoda na poslu, prevencije profesionalnih bolesti, poticanje redovnih pregleda radnika izloženih rizičnim poslovima, zdravstvena edukacija članova kao preventivni instrument,
- predlaganje nadležnim državnim i drugim tijelima donošenje mjera za unapređenje pravnog, socijalnog i gospodarskog položaja invalida rada i osoba s invaliditetom kao i zalaganje za njihovu dosljednu primjenu,
- usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti i suradnje županijskih, gradskih i općinskih udrug invalida rada i predlaganje akcija od zajedničkog interesa,
- pružanje podrške stvaranju uvjeta i standarda za inovativne socijalne usluge i kvalitetu pružanja izvaninstitucionalnih usluga kao pravo izbora,
- stvaranje uvjeta i pružanje socijalnih usluga posebno osjetljivim skupinama unutar invalida rada i osoba s invaliditetom,
- prepoznavanje, uspostava i razvijanje partnerskih odnosa s organizacijama civilnoga društva i/ili međusektorski,
- organiziranje pravne službe i savjetovališta za invalide rada,
- organiziranje i poticanje rekreativne i športske aktivnosti kao i organiziranje odmora invalida rada,
- poticanje organizacije klubova invalida rada u temeljnim udrugama,
- organiziranje i obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada - 21. ožujak,
- sudjelovanje u akcijama obilježavanja Međunarodnog dana invalida - 3. prosinac te poticanje kulturnih aktivnosti i prigodnih manifestacija invalida rada - izdavanje glasila "Informacije", a prema potrebi i drugih publikacija o problematici invalida rada,
- razvijanje suradnje s drugim organizacijama osoba s invaliditetom u zemlji i inozemstvu, a posebice s FIMITIC-om.

[I dalje s ružom...](#)

STRUČNA SLUŽBA

Prema Statutu HSUIR-a, zadaća Stručne službe je obavljanje stručnih, materijalno-finansijskih, administrativno-tehničkih i drugih poslova i zadataka neophodnih za ostvarivanje programa rada i djelatnosti Saveza, njegovih tijela i radnih skupina. Hrvatski savez udruga invalida rada zapošljava **23 osobe**. Savez ima kompetentan tim kreativnih, sposobnih i motiviranih zaposlenika s kojima odgovorno i transparentno ostvaruje zadane ciljeve.

Leke Sokolaj, izvršni direktor

Ivana Znaor, suradnica za međusektorsku suradnju i informiranje

Nataša Franić, koordinatorica projekata i programa

Iva Karakaš, suradnica za potporne i suvremene tehnologije

Valentina Hojsak, poslovna tajnica

RAD HSUIR-A PODIJELJEN JE NA NEKOLIKO OSNOVNIH CJELINA I TO:

Redovan rad HSUIR-a

Praćenje i osnaživanje temeljnih udruga

Programi i Projekti HSUIR-a

Rad sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i drugim savezima i udrugama osoba s invaliditetom

Rad i suradnja s lokalnim upravama i samoupravama u RH te institucijama

POMAGANJE UDRUGAMA

Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija HSUIR pruža mogućnost informiranja i osnaživanja temeljnih udruga. HSUIR koordinira rad temeljnih udruga te potiče i pomaže organizacijsko jačanje temeljnih udruga. Pružanje pravne pomoći i obilazak udruga osnovna je zadaća Hrvatskog saveza udruga invalida rada. HSUIR je kroz cijelu godinu posebno vodio skrb o obaviještenosti svojih članica, tako da im je svaka nova informacija žurno proslijedena, a posebna pažnja se posvećivala slanju natječajnih materijala i novih zakona. Zaposlenici HSUIR – a svakodnevno su bili u kontaktu s temeljnim udrugama te su zainteresiranim udrugama pružali pomoći u cijelokupnom radu. U 2020. godini Savezu se obratilo 20 udruga za pomoć. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektima sljedećim temeljnim udrugama:

- Društvo invalida rada Krapina
Projekt: prema Gradu Krapini i Krapinsko zagorskoj županiji
- Udruzi invalida rada grada Kutina
Projekti: 1.) Socijalnim uslugama do bolje kvalitete življjenja osoba s invaliditetom u lokalnoj zajednici prema Sisačko moslavačkoj županiji, 2.) Socijalnim uslugama do bolje kvalitete življjenja osoba s invaliditetom u lokalnoj zajednici prema Gradu Kutini
- Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica
Program: „Starim i nemoćnim osobama važna je naša podrška“ u sklopu Poziva za prijavu trogodišnjih programa za razdoblje od 2020. do 2023. godine „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“.

SAVEZ IZRADIO WEB STRANICE SVOJIM UDRUGAMA

Hrvatski savez udruga invalida rada počeo je krajem 2019. godine uz pomoć volontera izrađivati besplatno web stranice za svoje temeljne udruge. Analizom rada temeljnih udruga utvrđena je potreba za širim prezentacijom njihova rada za opće dobro. Web stranicom smo željeli ostvariti profesionalan dojam, pokazati širinu rada i aktivnosti udruga, ostvariti povjerenje i dugoročan interes posjetitelja. Prva web stranica izrađena je za Društvo invalida rada Krapina, a izrada se nastavila za Udrugu tjelesnih i invalida rada Istre, Udrugu invalida rada grada Osijeka te Udrugu osoba s invaliditetom "Vuka" – Vukovar. I onda se dogodila pandemija. Potaknuti trenutnom situacijom vezanom uz COVID - 19 te važnosti pravovremenog i pravovaljanog dotoka informacija odlučili smo temeljnim udrugama Hrvatskog saveza udruga invalida rada nastaviti izradu web stranica i to potpuno besplatno. Savez je osigurao sredstva i za godišnju internet domenu kako bi se što više financijski olakšalo udrugama. Stranice su izrađene za udruge:

- » [Udruga invalida rada Pakrac – Lipik](#)
- » [Udruga invalida rada grada Kutine](#)
- » [Udruga invalida rada grada Splita](#)
- » [Udruga invalida rada Šibensko – kninske županije](#)
- » [Udruga invalida rada Međimurske županije](#)
 - » [Udruga invalida rada grada Slunja](#)
 - » [Udruga invalida rada Našice](#)
 - » [Udruga invalida rada grada Zadra](#)
 - » [Udruga invalida rada Požega](#)
 - » [Udruga invalida rada Đakovo](#)
- » [Udruga invalida rada grada Varaždina](#)
- » [Udruga invalida rada grada Siska](#)

Ukupno 16 temeljnih udruga Saveza putem svoje web stranice imaju mogućnost široj javnosti predstaviti rad svoje udruge, kontakt informacije, privući nove članove. Svaka udruga na svoj način pomaže lokalnoj zajednici i promovira svoj grad ili mjesto u kojem se nalazi, a Savez im želi pomoći da putem vlastitih web stranica ta promocija bude još bolja i učinkovitija.

TEMELJNE UDRUGA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

1. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM BELIŠĆA I VALPOVA
2. UDRUGA INVALIDA RADA DARUVAR
3. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA
4. UDRUGA INVALIDA DONJA STUBICA
5. UDRUGA INVALIDA RADA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE – ČAKOVEC
6. UDRUGA INVALIDA RADA ĐAKOVAC
7. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KARLOVCA
8. UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE
9. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KOPRIVNICE
10. DRUŠTVO DISTROFIČARA INVALIDA CEREBRALNE I DJEČJE PARALIZE I OSTALIH TJELESNIH INVALIDA DUBROVAČKO NERETVANSKE ŽUPANIJE
11. DRUŠTVO INVALIDA RADA KRAPINA
12. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI
13. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE
14. UDRUGA INVALIDA RADA NAŠICE
15. UDRUGA INVALIDA RADA NOVA GRADIŠKA (Statut nije usklađen sa Zakonom o udrugama NN(74/2014))
16. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA OSIJEKA
17. UDRUGA INVALIDA RADA PAKRAC-LIPIK
18. UDRUGA INVALIDA RADA POŽEGA
19. UDRUGA TJELESNIH I INVALIDA RADA ISTRE
20. UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA
21. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SAMOBOR
22. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA
23. UDRUGA INVALIDA RADA SLATINA
24. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG BRODA
25. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SPLITA
26. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLUNJA
27. UDRUGA INVALIDA RADA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE
28. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA VARAŽDINA
29. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM VIROVITICA
30. UDRUGA INVALIDA RADA VUKOVARA brisana iz Registra 20.05.2019.
31. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "VUKA" VUKOVAR
32. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ZADRA
33. UDRUGA INVALIDA RADA INA (Statut nije usklađen sa Zakonom o udrugama NN(74/2014))
34. UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA
35. UDRUGA INVALIDA RADA ŽUPANJE

BESPLATNE PRAVE INFORMACIJE I SAVJETI

Od samih početaka HSUIR-a postoji i djeluje služba pravne pomoći. Pravna pomoć i savjetovanje obuhvaćaju niz raznih područja vezanih uz pitanja mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, zapošljavanja, socijalne skrbi, stambenih pitanja, imovinsko pravnih pitanja te povlastica osoba s invaliditetom. Sastavni dio pravne pomoći i savjetovanja čini sastavljanje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i predstavki, kao i drugih usmenih i pismenih intervencija u korist zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, udruga invalida rada i ostalih udruga i saveza osoba s invaliditetom.

Pravna pomoć je pružena i u rješavanju pravnih pitanja vezanih za provedbu programa osobnih asistenata po pitanju resora upravljanja ljudskim resursima. Pravno savjetovalište je svojim punim angažmanom pomoglo i svim udrugama osoba s invaliditetom koje su takvu pomoć zatražile. Potrebno je napomenuti da je daleko najveći broj savjeta pružen putem telefona i elektronske pošte. Cilj savjetovališta je omogućiti bržu primjenu Konvencije UN, jer će se voditi evidencija o problemima koji su urgentni za rješavanje i pripremat će se prijedlozi za promjene u sustavu.

Pravni savjeti HSUIR-a tijekom 2020. godine

<u>mjesec</u>	<u>Muškarci</u>	<u>žene</u>	<u>Σ</u>
<u>siječanj</u>	<u>34</u>	<u>50</u>	<u>84</u>
<u>veljača</u>	<u>26</u>	<u>36</u>	<u>62</u>
<u>ožujak</u>	<u>15</u>	<u>19</u>	<u>34</u>
<u>travanj</u>	<u>11</u>	<u>14</u>	<u>25</u>
<u>svibanj</u>	<u>25</u>	<u>26</u>	<u>51</u>
<u>lipanj</u>	<u>34</u>	<u>54</u>	<u>88</u>
<u>srpanj</u>	<u>9</u>	<u>14</u>	<u>23</u>
<u>kolovož</u>	<u>12</u>	<u>7</u>	<u>19</u>
<u>rujan</u>	<u>23</u>	<u>34</u>	<u>57</u>
<u>listopad</u>	<u>30</u>	<u>30</u>	<u>60</u>
<u>studen</u>	<u>31</u>	<u>36</u>	<u>67</u>
<u>prosinac</u>	<u>24</u>	<u>36</u>	<u>60</u>
2020. Σ	274	356	630

INFORMACIJE predstavljaju uspješnu komunikaciju HSUIR-a i njegovih temeljnih udruga te sustavno i kontinuirano informiranje o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom, zdravstvenom kako temeljnih udruga i njihovih članova, tako i šire javnosti.

IZVJEŠTAJ O RADU

U 2020. godini su izdana dva broja glasila HSUIR-a **INFORMACIJE** te razni promocijski materijali koji prikazuju rad, a sve u cilju poboljšanja i unapređenja rada temeljnih udruga.

POSJEĆENOST WEB STRANICE

Statistika posjeta govori da je mrežnu stranicu Saveza u 2020. godini posjetilo 5 528 korisnika. Rezultat je to redovitog održavanja i kvalitetnog sadržaja (preko 170 članaka i vijesti). Savez ima i službeni Facebook profil preko kojeg svakodnevno komunicira sa članovima i zainteresiranom javnosti.

POSLOVANJE SAVEZA

Hrvatski savez udruga invalida rada - HSUIR vodi svoje poslovanje uredno i transparentno te sva dobivena sredstva troši namjenski. HSUIR je kvalitetno i učinkovito upravljao provedbom svih projekata i programa s odgovarajućim ljudskim i materijalnim resursima, vodio uredno uredsko poslovanje (uključujući i urudžbeni zapisnik) i pisanu dokumentaciju o svim aktivnostima. Također, uredno se vodi finansijsko poslovanje sukladno relevantnim propisima za neprofitni sektor. HSUIR ima odvojene upravljačke od izvršnih funkcija (poslova).

BROJ VOLONTERA I VOLONTERSKI SATI

Muški	Sati	Žene	Sati	Sveukupno
4	745	4	462	1207

PROGRAMI I PROJEKTI HSUIR-a u 2020. godini

1. Savez je dio 8. Centra znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom uz još 12 saveza osoba s invaliditetom. Centar znanja financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.
2. Kroz trogodišnji program "Unapređenje mogućnosti ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada" Hrvatski savez udruga invalida rada pruža usluge informiranja i educiranja osoba s invaliditetom i potencijalnih poslodavaca s ciljem ravnopravnog i lakšeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Program je uspješno proveden zaključno sa zadnjim danom mjeseca svibnja 2020. godine.
3. Kroz trogodišnji program "Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom" pružamo uslugu informiranja, educiranja, besplatnog pravnog savjetovanja, istraživanja, uključivanja mladih i promicanje volonterskog djelovanja, unapređenje i sudjelovanje temeljnih udruga u procesu praćenja i nadzora politika na lokalnoj razini, senzibiliziranje javnosti. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.
4. Kroz trogodišnji program "Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta" pružamo uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja Grada Zagreba. Opći cilj Programa je unaprijediti život osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je bila nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, kako bi postali kreatori svoga življenja. Program financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.
5. Kroz projekt „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ – FAZA II - ESF-a zaposleno je 15 osobnih asistenata, a 15 osoba koristi uslugu osobne asistencije. Kroz podršku dobivenu primanjem usluge osobne asistencije, korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda.
6. Jednokratna potpora Grada Zagreba iz sredstava Proračuna Grada Zagreba za 2020. godinu nam je omogućila sufinanciranje organizacijskog razvoja Saveza.
7. Projekt „Kroz znanje i edukaciju do jednakih mogućnosti“ financira se sredstvima Zagrebačke županije. Cilj projekta je ukazati na obiteljsku podršku kao važan čimbenik kvalitete življenja, uz informiranje i educiranje ciljane skupine.
8. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu "Izgradnja socijalnog kapitala u lokalnoj zajednici kroz međugeneracijsku solidarnost i aktivno starenje". Projektom je planiran razvoj i provedba programa koji će biti dostupni u lokalnoj zajednici i poticati na aktivno starenje kroz aktivnosti cjeloživotnog učenja, predavanja o očuvanju zdravlja i prevenciji bolesti, pravnog savjetovališta, tjelevođe, sportskih igara i natjecanja zborova, izleta, folklora, literarnog stvaralaštva, fotografije i proizvodnje narodnih rukotvorina. Osim ovih aktivnosti, projekt sadrži inovativni koncept tematskih kafića za umirovljenike, provođenje aktivnosti međugeneracijske solidarnosti u kojima se stvara video arhiva sjećanja, kampanja za sigurnost starijih u prometu te stručno istraživanje o potrebama i stavovima umirovljenika. Cilj projekta je unaprijediti kapacitete partnerskih udruga umirovljenika i kulturno umjetničkih partnerskih udruga za osmišljavanje, unaprjeđenje i provedbu programa aktivnog starenja i međugeneracijskih programa kako bi se povećala kvaliteta života i socijalna uključenost umirovljenika s područja grada Zagreba. Odlazak u mirovinu kao proces isključenja s tržišta rada značajno povećava osjećaj socijalne isključenosti umirovljenika jer se oni često više ne

osjećaju korisnim članovima društva, a slabi i njihov materijalni status, što se ovim projektom želi promijeniti kroz zapošljavanje umirovljenika, odnosno njihovo ponovno uključivanje u svijet rada. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.673.271,03 kn. Iznos potpore Europske unije je 1.422.280,38 kn, dok Republika Hrvatska financira iznos od 250.990,65 kn. Razdoblje provedbe projekta je od 27. listopada 2020. godine do 26. listopada 2022. godine.

9. Hrvatski savez udruga invalida rada partner je na projektu Platforma 50+. Projekt predstavlja projektni izazov s kakvim se pokret osoba s invaliditetom do sada nije imao priliku susresti. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske projekt provodi s jedanaest saveza; Hrvatskim savezom udruga invalida rada, Savezom društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s intelektualnim teškoćama, Hrvatskim savezom gluhih i nagluhih, Savezom civilnih invalida rata Hrvatske, Savezom društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatskim savezom udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Savezom udruga za autizam Hrvatske, Hrvatskim udrugama paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatskim savezom slijepih i Hrvatskim savezom gluhoslijepih osoba „Dodir“. Posebno valja istaknuti da je za sva tri istraživanja koja će se provoditi u okviru projekta Platforma 50+ partner Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Projekt će se provoditi tijekom 36 mjeseci, a ugovoren i znos je 3.459.128,79 kuna. Projektni moduli su: jačanje partnerstva organizacija osoba s invaliditetom i uključivanje novih članica; ispitivanje javnog mnijenja i potreba društva, provedba tri znanstvena istraživanja; izrada smjernica za razvoj javnih politika; analiza društvenog utjecaja te provedba strukturiranog dijaloga.

**FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA
RADA**

za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2020. godine

U 2020. godini ostvareni su sljedeći prihodi:

Red. br.	PRIHODI	AOP	IZNOS
1.	PRIHODI OD ČLANARINA	006	12.939
2.	PRIHODI OD KAMATA (ZBZ)	015	84
3.	PRIHODI OD DONACIJA IZ PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE SAMOUPRAVE - ZAGREBAČKA ŽUPANIJA: 3.000 Kn - GRAD ZAGREB – JEDNOKRATNA: 30.000 Kn	027	33.000
4.	PRIHODI OD DONACIJA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA - PRIHODI OD DONACIJA ZA OA PROJEKT 301.842 - PRIHODI OD DONACIJA IZ DP ZA PROJEKT MSU 118.327,39 - PRIHODI OD DONACIJA IZ DO ZA PROJEKT ZOSI 73.931,14	026	494.100
5.	PRIHODI OD DONACIJA TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALIH PRAVNIIH OSOBA - NACIONALNA ZAKLADA 330.183	034	330.183
6.	PRIHODI OD DONACIJA DP ZA EU PROJEKTE EU PROJEKT – 0081 390.448 Kn	035	390.448
7.	PRIHODI OD REFUNDACIJA (subvencija za invaliditet)	035	61.407
8.	OTPIS OBVEZA – ZASTARA	046	19.413
	UKUPNO PRIHODI		1.341.574

U odnosu na 2019. godinu prihodi su manji za 23,70%.

NAPOMENA:

Članarine i refundacije priznati su u prihode u visini naplaćenih sredstava. Donacije povezanim s izvršnim ugovornim programima – u 2020. godini priznati su razmjerno nastalim troškovima. Sredstva koja su doznačena na račun od strane DP za projekt MOBBING nisu knjižena u prihode, već u odgođeno priznavanje prihoda. Prihod će se knjižiti u 2021.godini razmjerno utrošenim troškovima. Isto se odnosi na donacije DP za projekt MSU, obzirom da se projekt zaključuje u različitom vremenskom razdoblju od kalendarskog. Prihodi od DP za EU projekte manje su knjiženi od uplaćenih sredstava na žiro račun iz razloga što su sredstva manje utrošena od uplaćenih te je nastala obveza povrata.

Rashodi u 2020. godini odnose se na:

Red. br.	RASHODI	AOP	IZNOS
1.	Plaće za redovan rad – rashodi radnika - Neto plaće: 900.560 - Doprinosi iz i na plaće: 397.066	055	1.297.626
2.	Materijalni rashodi: - Službena putovanja radnika: 2.420 - Naknada prijevoza radnika: 102.898 - Stručno usavršavanje: 3.000 - Naknada za obavljanje poslovne član predsjedništva Aktivnosti – honorari: 20.155 - Naknada sl. putovanja predsjedništva: 11.742 - studenski servis: 12.272 - Usluga telefona, pošte: 19.100 - Usluga tek. održavanja: 1.619 - Komunalne usluge: 3.593 - Najamnine: 16.938 - Intelektualne usluge: 50.167 - Računalne usluge: 7.739 - Grafičke usluge: 18.590 - Uredski materijal (ured.mat. sredstva za čišćenje, izvorska voda) : 31.935 - Energija: 17.085 - Sitan inventar (grijalice) : 4.122 - Premije osiguranja: 1.000 - Reprezentacija: 884 - Članarine: 1.000 - Ostali nespomenuti troškovi (preplata na struč.liter. preplata HRT) : 1.550	067	327.809
3.	Amortizacija	108	2.444
4.	Financijski rashodi: (BANKA I FINA)	115	4.223
	UKUPNO RASHODI:	148	1.632.102

U odnosu na 2019. godinu rashodi su veći za 3,4%

NAPOMENA:

Povećanje troškova u odnosu na prihode, odnosi se na troškove radnika prema projektu DP za EU projekte. Novi projekt zaključen je 17.11.2020. Novčana sredstva do 31.12.2020. nisu doznačena, te troškovi zaposlenih radnika prema projektu, knjižena su na troškove HSUIR-a. Prihod za iste troškove biti će iskazane u 2021. godini. Manjak prihoda u 2020. iznosi: 290.528 kn

Novčana sredstva na računu i blagajni iznose: 572.662 kn.

Aktiva:

Red.br.	Opis	AOP	Iznos
1.	Dugotrajna imovina - Dugotrajna imovina povećana je za nabavu Notebbok HP	002	8.831
2.	Novac na računima i blagajni - Novac na računima kod posl.banke: 570.302 - Novac u blagajni: 2.360 kn	075	572.662
3.	Potraživanja za naknade koje se refundiraju: - HZZO 7.732 - Potraživanja od radnika 177	096	7.909
4.	Potraživanja za prihode budućeg razdoblja: - EU PROJEKT (10.2018): 24.766	136	24.766
Ukupno aktiva:			614.168

Pasiva:

Red.br.	Opis	AOP	Iznos
1.	Obveze za neto plaću 12.2020.	149	78.041
2.	Obveze za doprinose iz plaće 12.2019.	153	23.470
3.	Obveze za doprinose na plaće 12.2019.	154	16.072
4.	Obveze za zajmove u zemlji		
5.	Obveze prema dobavljačima	156	9.699
6.	Odgodjeno priznavanje prihoda	194	338.644
7.	Vlastiti izvori	136	148.242
8.	Višak prihoda	134	148.242
Ukupna pasiva:			614.168

Udruga ima 23 zaposlenika, od toga 5 na puno radno vrijeme, a 18 na nepuno radno vrijeme.
 Udruga nije u sustavu poreza na dodanu vrijednost.

Kako danas živi invalid rada u Hrvatskoj

Hrvatski savez udruga invalida rada u sklopu Razvojne suradnje u području Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj nastavio je tijekom 2020. godine provedbu anketnog upitnika kojemu je cilj bio dobiti uvid „Kako danas živi invalid rada u Hrvatskoj“. Istraživanje je započelo u veljači 2020. godine. Svim temeljnim udrugama (35) poslano je pismo namjere i polustrukturirani anketni upitnik s varijablama vezanim uz različita životna područja na koja ispitanici samoprocijenom odgovaraju na postavljena pitanja. U istraživanju je sudjelovalo ukupno 104 sudionika iz 7 temeljnih udruga iz 7 gradova. Odabir sudionika u anketnom ispitivanju temeljio se na načelima pristupačnosti, dobrotoljnosti i motiviranosti za sudjelovanje u ispitivanju. Sudionici su iz sljedećih udruga:

- 1.) Udruga invalida rada Zagreba
- 2.) Udruga osoba s invaliditetom "Vuka" Vukovar
- 3.) Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica
- 4.) Udruga invalida rada Rijeka
- 5.) Udruga invalida rada grada Osijeka
- 6.) Udruga osoba s invaliditetom Križevci
- 7.) Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa

Među ispitanicima je 56 muških osoba i 48 ženskih osoba. Najveći broj ispitanika je u dobi od 65 godina i više. Najveći broj ispitanih osoba steklo je srednjoškolsko obrazovanje. Najveći broj ispitanih je u braku. S obzirom na radni status najveći broj ispitanika je umirovljeno što je s obzirom na dob ispitanih bilo i za očekivati. Među umirovljenim ispitanicima najviše ih je u invalidskim mirovinama. Među ispitanicima najveći broj ispitanih (42) živi u kućanstvima s još jednim članom. 36 ispitanika živi u samačkim kućanstvima. Sedmero ispitanih živi u kućanstvima od 4 člana dok 15 ispitanika živi u kućanstvima od 3 člana. Po jedan ispitanik živi u kućanstvima od 7 članova, 6 članova i pet članova. Najveći broj ispitanika (32) ima od 31 do 40 godina radnog staža, zatim ih je 26 sa radnim stažem od 21 do 30 godina. 16 ispitanika ima do 10 godina radnog staža. 14 ispitanika ima od 11 do 20 godina radnog staža. 1 ispitanik ima 46 godina radnog staža. Za većinu ispitanika, njih 62, mjeseci prihodi ne zadovoljavaju podmirivanje osnovnih životnih troškova. Prostor u kojem žive potpuno prilagođen invaliditetu ima 36 ispitanika, djelomično prilagođen prostor ima 35 ispitanika dok ih 36 nema uopće prilagođen prostor invaliditetu. Na pitanja vezana uz invaliditet najveći broj ispitanih ima invaliditet od rođenja, njih 50. Do prije 10 godina invaliditet je zadobilo 18 ispitanih. 14 ispitanika invaliditet ima od 11 do 20 godina. 5 ispitanika ima invaliditet od zadnjih 21 do 30 godina dok ih se troje s invaliditetom suočava zadnjih 31 do 40 godina. 1 ispitanik ima invaliditet zadnjih 44 godine. Na pitanje o postotku invaliditeta odgovorilo je 88 ispitanika. Najveći broj ispitanika ima 100% invaliditet, njih 45.

N ispitanika	45	1	3	18	6	5	7	3	1
% invaliditeta	100	95	90	80	70	60	50	40	20

Na pitanje vezano za samostalno kretanje i pokretljivost najviše ispitanika hoda uz pomoć. Kao glavni uzrok invaliditeta većina ispitanika navodi bolest.

Najveći broj ispitanika, njih 30 nosi se dobro sa svojim invaliditetom. Većini ispitanika najveću pomoć prilikom suočavanja sa zadobivenim invaliditetom je bio supružnik. Na pitanje o zadovoljstvu informiranošću o pravima osoba s invaliditetom najveći broj ispitanika je djelomično zadovoljno. Većina ispitanika, njih 72 drži da državne institucije ne pružaju dovoljno informacija o pravima osoba s invaliditetom. Na pitanje vezano uz vremensko članstvo u udrugama odgovorilo je 90 ispitanika. Najveći broj ispitanika, njih 66 su članovi u udrugama do 10 godina. Jeden ispitanik je član udruge 46 godina.

N ispitanika	66	14	8	1	1
Članstvo u udrugama	1-10 godina	11-20 godina	21-30 godina	31-40 godina	41-50 godina

Na pitanje koliko je učlanjenje u udruži doprinijelo poboljšanju kvalitete života većina ispitanika (70) drži da je učlanjenje u udružu puno doprinijelo poboljšanju kvalitete života. Na pitanje koliko članstvo u udruzi pomaže s nošenjem svakodnevnih teškoća zbog invaliditeta najveći broj ispitanika (66) smatra da članstvo u udruzi pomaže puno s nošenjem svakodnevnih teškoća zbog invaliditeta. Iz odgovora na pitanje koriste li ispitanici kao članovi udruge socijalne usluge proizašli su sljedeći rezultati: Na pitanje koje povlastice bi trebalo uvesti za članove udruge, većina članova ističe integraciju. Potpuno zadovoljstvo radom udruge iskazalo je 75 ispitanika što je većina ispitanih. Na pitanje što biste voljeli unaprijediti u radu udruge ispitanici su navodili različite odgovore. Od ukupno 73 ispitanika koji su odgovorili na pitanje, najviše ih je odgovorilo da ne bi mijenjali ništa (15).

N ispitanika	Odgovori na pitanje Što biste voljeli unaprijediti u radu udruge?
15	Sve je dobro i ništa ne bi mijenjao/la
12	Društvene aktivnosti
12	Druženja, putovanja i psihoterapijska podrška
8	Zapošljavanje stručnog kadra i provođenje projekata
6	Bolja finansijska potpora
6	Pravno savjetovanje
3	Više volontera
3	Ne znam
2	Bolji prostor
2	Pružanje materijalne pomoći članovima
1	Rehabilitacija
1	Puno toga
1	Bolje informiranje članova
1	Aktivirati članstvo

Odgovori na set pitanja vezanih za pristupačnost i mogućnost sudjelovanja osoba s invaliditetom u zajednici polučili su sljedeće rezultate: Kao najveću potporu u životu većina ispitanika navodi obitelj (46), obitelj i udružu navodi 14 ispitanika, udružu navodi 7 ispitanika, obitelj i prijatelje navodi 6 ispitanika, obitelj, prijatelje i udružu navodi 5 ispitanika, prijatelje navodi 3 ispitanika, supružnike navodi 3 ispitanika, roditelje navodi 3 ispitanika, djecu navodi 2 ispitanika, obitelj i asistenticu navodi 2 ispitanika, prijatelje i udružu navodi 1 ispitanik, državne i lokalne institucije navodi 1 ispitanik, obitelj i državne institucije navodi 1 ispitanik, rođake, prijatelje i udružu navodi 1 ispitanik, osobu koja pruža pomoć u kući navodi 1 ispitanik, obitelj, prijatelje i kolege navodi 1 ispitanik, prijatelje u susjedi navodi 1 ispitanik.

Zaključak: Vidljivo je da broj anketiranih pokazuje slab odaziv ciljane populacije na sudjelovanje u provedbi anketnog upitnika. Ne možemo reći da cijelokupna situacija izazvana pandemijom vezanom uz COVID-19 nije imala utjecaj na rezultate, ali isto tako možemo reći da postoji određena vrsta zasićenosti anketnim ispitivanjima općenito u društvu. Hrvatski savez udruga invalida rada provodi anketni upitnik treću godinu s ciljem dobivanja konkretnih rezultata na temelju kojih će utjecati na kreiranje socijalnih politika s pozitivnim ishodom za sve invalide rada i osobe s invaliditetom. Iz odgovora dobivenih na temelju pitanja provedenog anketnog upitnika možemo zaključiti da invalidi rada i osobe s invaliditetom u Hrvatskoj danas ne žive lako. Podjednak je broj ispitanika koji se nose dobro sa svojim invaliditetom kao i onih koji se nose teško sa svojim invaliditetom. Najveću potporu u životu ispitanicima pruža obitelj zatim prijatelji i udruži. Za 80% ispitanika najveća potpora u životu prilikom suočavanja sa zadobivenim invaliditetom bio je supružnik. Većina ispitanika najveću podršku u životu dobiva u sferi svoga privatnog života dok neznatan broj ispitanika drži da odgovarajuću potporu

pružaju državne institucije. Iz odgovora vezanih za pitanja o članstvu u udrugama, dobivamo uvid da udruge imaju značajnu ulogu u životu ispitanika jer ih je 74% potpuno zadovoljno radom udruge čiji su članovi/članice. Za većinu ispitanika, njih 70% učlanjenje u udrugu doprinijelo je puno poboljšanju kvalitete života. Isto tako većina ispitanika drži da članstvo u udruzi puno pomaže s nošenjem svakodnevnih teškoća zbog invaliditeta. Državne institucije za većinu ispitanika i dalje ne pružaju dovoljno informacija o pravima osoba s invaliditetom. Za većinu ispitanika, njih 60%, mjesecni prihodi ne zadovoljavaju podmirivanje osnovnih životnih troškova. Podjednak je broj ispitanika koji imaju potpuno prilagođen životni prostor invaliditetu, djelomično prilagođen prostor i oni koji uopće nemaju prilagođen životni prostor invaliditetu. Ispitanici su informiranošću i svijesti zajednice o pravima i potrebama osoba s invaliditetom djelomično zadovoljni (70%). Rezultati nastali provedbom anketnog upitnika među populacijom osoba s invaliditetom pokazuju da se potvrđuje općepoznata činjenica da se život osoba s invaliditetom u Hrvatskoj nije znatno promijenio na bolje usprkos ratifikaciji Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i donesenim važnim strateškim dokumentima. Dokumenti se često ne provode u značajnoj mjeri, a sustavni mehanizmi koji bi osigurali njihovu provedbu i praćenje ne postoje što ukazuje da je potrebno i dalje raditi na osvješćivanju lokalnih i državnih tijela i šire javnosti, te jačanju društvenog utjecaja organizacija osoba s invaliditetom u zaštiti prava osoba s invaliditetom i poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom u RH.

„UNAPREĐENJE MOGUĆNOSTI RAVNOPRAVNOG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA „

odobrenog u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ za razdoblje od 01. lipnja 2017. do 31. svibnja 2020. godine Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

U razdoblju od 01. lipnja 2017. – 31. svibnja 2020. godine Hrvatski savez udruga invalida rada je zajedno u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom proveo program „Unapređenje mogućnosti ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada“ odobrenog u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Partnerstvo se temeljilo na kvaliteti i konkretnim izazovima koji su zajednički svim organizacijama uključenima u program.

Hrvatski savez udruga invalida rada zajedno s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje aktivno je radio na upoznavanju poslodavaca s prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom i poticao osobe s invaliditetom na uključivanje na tržište rada. Zapošljavanje osoba s invaliditetom aktualna je tema čime se utječe na senzibilizaciju društva. Donesena zakonska regulativa unaprijedila je mogućnosti ulaska osoba s invaliditetom u svijet rada te time pozitivno utjecala na poboljšanje položaja osoba s invaliditetom na tržištu rada i poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom što je krajnji cilj. Hrvatski savez udruga invalida rada i Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom zajedno su sudjelovali u izradi pravilnika i zakonskih prijedloga s ciljem ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada kao i omogućavanja socijalnog uključivanja i stjecanja ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom.

Svi programski partneri bili su ravnopravno uključeni u pripremu te sadržajnu i financijsku provedbu projekta. Kapaciteti svih partnera su uzeti u obzir na samom početku pri samom odabiru partnera što se pokazalo opravdanim jer su partneri svojim doprinosom u provedbi programskih aktivnosti uspješno doprinijeli ostvarenju zadanih ciljeva. Partnerstva će uspješno nastaviti postojati i po dovršetku provedbe programa zajedničkim suradnjama u dalnjem radu.

Opći cilj programa je razvoj socijalnih usluga u lokalnoj zajednici kako bi se unaprijedila kvaliteta življenja osoba s invaliditetom dok su specifični ciljevi: a) razvoj kapaciteta udruga kao pružatelja socijalnih usluga, b) unaprjeđenje potencijala osoba s invaliditetom za uključivanje na tržište rada i c) senzibilizacija javnosti.

Cilj evaluacije: procijeniti uspjeh provedbe programa u odnosu na očekivani cilj i programske aktivnosti. Također, evaluacija ukazuje na značaj djelovanja Hrvatskog saveza udruga invalida rada i doprinos povećanju socijalne uključenosti invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, te unapređenju kvalitete življenja svih osoba s invaliditetom.

Evaluacija se temeljila na programskoj dokumentaciji, zadovoljstvu korisnika, provedenim aktivnostima i postignutim rezultatima, promotivnim materijalima, objavama u medijima, održivosti programa. Na nivou Republike Hrvatske programom se ostvaruju pozitivni učinci i na socijalnom i na ekonomskom planu. Širenjem mreže socijalnih usluga potiče se ostvarivanje potencijala osoba s invaliditetom i njihovo uključivanje i aktiviranje u socijalnoj zajednici. Programom se pozitivno utječe na smanjenje nezaposlenosti zapošljavanjem i angažiranjem zaposlenih i suradnika na programu. Programom su u Hrvatskom savezu udruga invalida rada zaposlene dvije osobe (VSS i SSS).

Relevantnost programa

Hrvatska se ratificiranjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Fakultativnog protokola uz Konvenciju 2007. godine obvezala na poštivanje međunarodnog ugovora kao dijela pravnog poretka RH prema Ustavu i na snazi je iznad zakona. Konvencija je utemeljena na modelu ljudskih prava i socijalnom modelu priznajući puni opseg prava osobama s invaliditetom bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi pružajući mogućnost kreiranja, izbora i kontrole vlastitih života neovisno o stupnju i vrsti oštećenja. Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju u 2013. svi relevantni strateški dokumenti i prioriteti usklađuju se sa razdobljem 2014-2020 i smjernicama strateških dokumenata Europske unije, kao što su Europa 2020. - Strategija za pametan, održiv i inkluzivni rast i Europska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, na nacionalnim dokumentima - Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020), Nacionalnom programu reformi, i to specifično u onim područjima koja su usklađena sa ciljevima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Europske strategije za osobe sa invaliditetom 2010-2020. Svi dokumenti ističu borbu protiv diskriminacije i isključenosti sa kojima se suočavaju osobe sa invaliditetom što zahtjeva mjere na različitim razinama i u različitim područjima djelovanja. Platforma protiv siromaštva naglašava i važnost analize utjecaja javnih politika/zakona na društvo. Dokument ističe važnost analize utjecaja mjera javnih politika na osobe s invaliditetom. Za ostvarivanje ciljeva socijalnog uključivanja i socijalne kohezije Europe 2020 na EU razini dogovoren je i višegodišnji plan financiranja za razdoblje 2014 do 2020. To ističe i Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020), dokumentu Vlade RH koji objedinjava politike zapošljavanja i suzbijanja siromaštva. Dokument predstavlja postojeće stanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao i uzroka koji su doveli do toga stanja te mjere kao osnovu za djelovanje. Osim toga Europska komisija je 2013. godine izradila i važan dokument "Paket socijalnog ulaganja (SIP)" kojim se države članice EU pozivaju da kao svoj prioritet imaju socijalna ulaganja i modernizaciju socijalne države, koji se ne smiju smatrati teretom na državni proračun nego alatom za poticanje jednakosti i socijalni razvoj. Udio osoba s invaliditetom u općoj populaciji je 10%. Osobe s invaliditetom ubrajaju se u skupinu osoba lošijeg položaja u svijetu rada što dovodi do objektivnih egzistencijalnih problema kao što su niža primanja, manje mogućnosti obrazovanja i manje mogućnosti zapošljavanja. S obzirom na aktualno stanje osoba s invaliditetom na tržištu rada jedno od prioritetnih područja politika država članica Europske unije je zapošljavanje osoba s invaliditetom kako bi se ostvarilo punopravno uključivanje osoba s invaliditetom u zajednicu. Zapošljavanje, profesionalno usmjeravanje i obrazovanje ključni su čimbenici društvene uključenosti i ekonomske neovisnosti osoba s invaliditetom.

Novine u zakonskoj regulativi RH od 2017. godine:

- Zakon o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju NN 102/19, od 25. Listopada 2019., a stupa na snagu 1. siječnja 2020.

- Novi Zakon o mirovinskom osiguranju stupio je na snagu s 01. siječnjem 2019. Godine
- Zakon o socijalnoj skrbi, Zakon o izmjeni Zakona o socijalnoj skrbi NN 98/2019.
- Zakon o izmjenama zakona o radu NN 98/2019 stupa na snagu 1. siječnja 2020.
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji NN 126/2019 na snazi od 01.01.2020.
- Zakon o zaštiti na radu NN 96/2018
- Zakon o cestama 110/19
- Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu 121/19
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN [157/13, 152/14](#) i [39/18](#))
- Novi Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (u nastavku: Pravilnik o poticajima; NN [75/18, 120/18](#)) stupio je na snagu dana 30.08.2018. godine.
- Poslodavci koji zapošljavaju osobe s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, osobe s invaliditetom koje se samozapošljavaju, integrativne radionice i zaštitne radionice poticaje Zavoda mogu ostvariti temeljem Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (u nastavku: Pravilnik o poticajima; NN [75/18, 120/18](#)), te
- Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (u nastavku: Pravilnik o kvoti NN [75/18, 120/18](#)), a u skladu sa Programom poticaja pri zapošljavanju osoba s invaliditetom za 2019.-2020. (pozitivno mišljenje Ministarstva financija od dana 10. prosinca 2018. godine), te Programom potpora male vrijednosti (de minimis) za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom i za dodjelu posebnih sredstava za razvoj novih tehnologija i poslovnih procesa u cilju zapošljavanja i održavanja zaposlenosti osoba s invaliditetom za 2018.-2020.
- Stupanjem na snagu novog Pravilnika o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN [75/18, 120/18](#)) prestaje važiti stari Pravilnik o poticajima pri zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN [44/14, 2/15, 13/15, 113/16, 116/17](#)).
- Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. Godine
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. do 2022. Godine

Na nivou Europske Unije:

- Europa 2020.
- Strategija Ujedinjenih naroda o uključivanju osoba s invaliditetom 2018.
- Strategija Vijeća Europe za osobe s invaliditetom (2017.-2023.)
- Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga
- Europski stup socijalnih prava – 20 načela za pravedniju i uključiviju EU.
- 20 ključnih načela razvrstanih u 3 kategorije: 1) Jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, 2) Pravedni radni uvjeti i 3) Socijalna zaštita i uključenost.

Ostvarenje rezultata u odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti

U odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti rezultati su ostvareni u cijelosti sukladno prijedlogu programa za period od 2017. godine do 2020. godine. Izvanredna okolnost izazvana virusom COVID – 19 i proglašenje pandemije te donošenja Odluke o zabrani napuštanja mjesta prebivališta i stalnog boravka Stožera civilne zaštite RH utjecale su na provedbu aktivnosti koje okupljaju sudionike a nema mogućnosti izvesti ih uz socijalnu distancu u periodu od sredine ožujka do kraja mjeseca svibnja 2020. godine. Hrvatski savez udruga invalida rada zatražio je prenamjenu finansijskih sredstava za navedeni period zbog nemogućnosti održavanja aktivnosti vezanih za posjet udrugama (stavka Putovanja) i održavanja stručnog skupa (stavka Stručni skup). Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku odobrilo je zahtjev za prenamjenom.

Glavne aktivnosti programa su:

- Sastanci programskog tima na kojima su se planirali zadaci i aktivnosti, te njihova provedba i praćenje tijeka provedbe
- Informiranje korisnika
- Pravno savjetovanje i podrška korisnicima
- Provedba edukativnih radionica
- Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama
- Obilazak temeljnih udruga i pružanje tehničke podrške
- Analiza stanja na tržištu rada pojedinih županija RH
- Slanje dopisa i anketnog upitnika poslodavcima
- Organiziranje izložbi radova osoba s invaliditetom u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Korisnici i aktivnosti

U Registru osoba s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u siječnju 2020. godine registrirano je ukupno 496 646 osoba s invaliditetom od čega je 196 609 žena (39,6%) i 300 037 muškaraca (60,4%). Prema podatcima o obrazovanju muških osoba s invaliditetom 63,5% ima OŠ, nezavršenu OŠ i bez OŠ; 28,5% ima SSS; VSS/VŠS ima 6%, a 2% ima završeno obrazovanje u posebnim ustanovama i po posebnim programima. Kada govorimo o ženama s invaliditetom, 72,8% ima OŠ, nezavršenu OŠ i bez OŠ, SSS ima 18,2%, 7,2% ima VSS/VŠS dok 1,8% ima završeno obrazovanje u posebnim ustanovama i po posebnom programu. Nekom obliku zlostavljanja bilo je izloženo 288 osoba s invaliditetom, od čega je 117 žena (40%) te 171 muških (60%). Najveći broj 128 (44%) zlostavljenih kod oba spola u dobroj je skupini od 10 do 24 godine (djeca i mladi). Osobe s invaliditetom i dalje su u povećanom riziku od siromaštva, čemu pridonosi niska obrazovna struktura, neusklađenost obrazovanja s potrebama tržišta rada, slabi udjeli među zaposlenima, niska primanja iz rada i mirovina, a naknade namijenjene uključivanju u život zajednice pretežno se koriste za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba. (Izvješće o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za 2019. godinu). Prema navedenim podacima, a i iz svakodnevne radne prakse evidentno je da je i dalje velik broj osoba s invaliditetom socijalno isključen, te da je zajednički daljnji rad na povećanju kvalitete življjenja invalida rada i osoba s invaliditetom kroz unapređenje i razvijanje mreže socijalnih usluga neophodan.

Broj i struktura korisnika po aktivnostima

Tijekom provedbe programa u programske aktivnosti uključeno je ukupno 3 415 korisnika, od čega je 1723 žene i 1692 muškarca. Korisnici su invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom s područja cijele Republike Hrvatske. Prema spolu podjednak je broj žena i muškaraca dok prema dobi uglavnom prevladavaju odrasle osobe srednje i starije životne dobi. Kada su u pitanju problemi vezani za mirovinsko osiguranje, zdravstvo, obiteljski zakon za pravnu podršku i savjet javlja se najviše korisnika starije životne dobi dok odrasli srednje životne dobi ponajviše traže pravne savjete vezane za ostvarivanje prava na invalidske mirovine, vještačenja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Često se odrasli u radno aktivnoj dobi javljaju zbog diskriminacije na radnom mjestu dok se stariji javljaju zbog diskriminacije i zlostavljanja od strane obitelji. Korisnici se prvenstveno javljaju zbog neznanja i neinformiranosti o osnovnim pravima i povlasticama. Kada se upoznaju s pravima i povlasticama koje im pripadaju na osnovi invaliditeta korisnicima najčešće ostaje pitanje kako i kojom birokratskom procedurom ostvariti svoja prava. Korisnicima se pružaju prvenstveno socijalne usluge informiranja i pravnog savjetovanja iz područja rada, mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi, obiteljskog zakona, zdravstva. Korisnici su građanke i građani RH, kako iz urbanih tako i iz ruralnih sredina. Nerijetko se događa da se za pomoć i savjete javljaju građanke i građani iz susjednih zemalja.

Aktivnost	Broj aktivnosti	Broj korisnika
Pravno savjetovanje i informiranje	2935	2935
Edukativne radionice	8	145
Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama, skupovima	53	4
Terenski obilazak udruga	11	165
Organizacija i postavljanje izložbi radova	5	6
Upoznavanje poslodavaca s programom i mjerama zapošljavanja osi	130	130
Informativno savjetodavna podrška osi u procesu traženja posla	30	30

Vidljivost i utjecaj programa

Hrvatski savez udruga invalida rada izdaje glasilo Informacije s ciljem pružanja informacija o novinama na svim područjima života osoba s invaliditetom (zdravstveni sustav, ekonomski sustav, mirovinski sustav, rehabilitacija, kultura,...). Informacije su dostupne u tiskanom obliku svim temeljnim udrugama i njihovim članovima i šire, a isto tako dostupne su i u elektroničkom obliku putem internetske stranice. Internetska stranica Hrvatskog saveza udruga invalida rada redovito se ažurira i pruža sve relevantne informacije osobama s invaliditetom. Putem web stranice pružaju se informacije o redovnim aktivnostima Saveza i programske aktivnostima. Hrvatski savez udruga invalida rada ima i facebook stranicu koja predstavlja izvor informiranja i uspješan način komunikacije sa širom javnosti. Redovan rad Saveza prati i In portal za osobe s invaliditetom. Sudjelovanjem predstavnika Hrvatskog saveza udruga invalida rada u radijskim i televizijskim emisijama ističu se aktualnosti vezane uz osobe s invaliditetom i vrši senzibilizacija javnosti. Medijski su rad Hrvatskog saveza udruga invalida rada pratili: HRT, Z1, Tv Mreža, RTL, Tv Jabuka, Radio Kaj, Radio Sljeme, H-Alter, Nova Tv, Hina, Radio Samobor, In portal, web portal Karlovački hr, 034 portal, Pakrački list, Informativni centra Virovitica, Radio 92, Politika plus

Održivost programskih rezultata

Provedbom programa dugoročno se kvalitativno doprinijelo razvoju vještina i proširivanju znanja stručne službe Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Zahvaljujući usvojenim novim vještinama i proširenom znanju izvršen je pozitivan utjecaj na budući doprinos i kvalitetu pružanja socijalnih usluga korisnicima i kvaliteti rada djelatnika Saveza. Održivost programskih rezultata uvelike ovisi o nastavku financiranja trogodišnjih programa od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kao ključnog aktera u kreiranju instrumenata provedbe javnih politika vezanih za osobe s invaliditetom. Hrvatski savez udruga invalida rada svoje djelovanje nastaviti će u smjeru vlastite vizije i misije koje uključuju kreiranje socijalne politike koje se zalažu za ravnopravan položaj osoba s invaliditetom u društvu.

Zaključak: Donesena zakonska regulativa unaprijedila je mogućnosti ulaska osoba s invaliditetom u svijet rada te time pozitivno utjecala na poboljšanje položaja osoba s invaliditetom na tržištu rada i poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom što je krajnji cilj. Iz svakodnevne radne prakse evidentno je da je i dalje velik broj osoba s invaliditetom

socijalno isključen, te da je zajednički daljnji rad na povećanju kvalitete življenja invalida rada i osoba s invaliditetom kroz unapređenje i razvijanje mreže socijalnih usluga neophodan. Također, podatci o zapošljavanju osoba s invaliditetom nisu usklađeni iz razloga različitog vještačenja i mjerena. Prema planu programskih aktivnosti prilikom prijave programa na natječaj 2017. godine Hrvatski savez udruga invalida rada očekivao je sljedeće mjerljive rezultate po završetku provođenja programa.

- Broj realiziranih informativno edukativnih radionica: 28
- Broj sudionika: 840
- Broj realiziranih radionica za osnaživanje nezaposlenih osoba s invaliditetom: 6
- Broj sudionika: 120
- Broj realiziranih izložbi: 12
- Broj sudionika: 240
- Broj održanih stručnih skupova: 3
- Broj sudionika: 75
- Broj terenskih obilazaka udruga osoba s invaliditetom: 28
- Broj realiziranih pravnih savjetovanja: 3000
- Broj tiskanih plakata: 300
- Broj tiskanih i podijeljenih letaka za osobe s invaliditetom: 900
- Broj podijeljenih letaka za poslodavce: 600
- Broj zaposlenih osoba s invaliditetom : 15
- Broj poslodavaca koji su zaposlili osobe s invaliditetom: 15
- Broj pojavljivanja u medijima: glasilo Informacije (planira se tiskati 9 brojeva), mjesečno ažuriranje podataka na web stranici, 20 radio postaja, 20 pojavljivanja u tiskanim medijima.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

„Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom, program odobren u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ za razdoblje od 01. lipnja 2020. do 31. svibnja 2023. godine Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Hrvatski savez udruga invalida rada proveo je interno organizacijsko vrednovanje. Vrednovanje je provelo Predsjedništvo Hrvatskog saveza udruga invalida rada zajedno s programskim timom, partnerskim i suradničkim organizacijama. U razdoblju od 01. lipnja 2020. – 31. listopada 2020. godine Hrvatski savez udruga invalida rada je zajedno u partnerstvu s Centrom za socijalnu skrb Zagreb provodio program „Razvojem mreže socijalnih usluga zajedno stvaramo prostor za kvalitetnije življenje osoba s invaliditetom“ odobrenog u okviru poziva „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva“ Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalnu politiku. Partnerstvo se temeljilo na kvaliteti i konkretnim zajedničkim izazovima koji su se rješavali stručnim suradničkim pristupom kroz dobru komunikaciju, razumijevanje i uvažavanje. Razmjena iskustva i pozitivna praksa doprinijeli su pristupu problemu i razvoju rješavanja problema.

Opći cilj programa je doprinijeti unapređenju razvoja i širenja mreže socijalnih usluga u lokalnoj zajednici kako bi se unaprijedila kvaliteta življenja osoba s invaliditetom dok su **specifični ciljevi** - povećanje kvalitete usluga, razvoj kapaciteta udruga kao pružatelja socijalnih usluga, razvoj suradničkih odnosa različitim pružateljima usluga, jedinica područne i lokalne samouprave i lokalnih udruga, te senzibilizacija javnosti.

Relevantnost programa

Iz svakodnevne radne prakse evidentno je da je i dalje velik broj osoba s invaliditetom socijalno isključen unatoč uloženim naporima, te da je zajednički rad na povećanju kvalitete življenja invalida rada i osoba s invaliditetom kroz unapređenje i razvijanje mreže socijalnih usluga neophodan. Hrvatska se ratificiranjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i Fakultativnog protokola uz Konvenciju 2007. godine obvezala na poštivanje međunarodnog ugovora kao dijela pravnog poretka RH prema Ustavu i na snazi je iznad zakona. Konvencija je utemeljena na modelu ljudskih prava i socijalnom modelu priznajući puni opseg prava osobama s invaliditetom bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi pružajući mogućnost kreiranja, izbora i kontrole vlastitih života neovisno o stupnju i vrsti oštećenja. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine svi relevantni strateški dokumenti i prioriteti usklađuju se sa razdobljem 2014-2020 i smjernicama strateških dokumenata Europske unije, kao što su **Europa 2020. - Strategija za pametan, održiv i inkluzivni rast i Europska platforma za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti**, na nacionalnim dokumentima - **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020)**, Nacionalnom programu reformi, i to specifično u onim područjima koja su usklađena sa ciljevima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Europske strategije za osobe sa invaliditetom 2010-2020. Svi dokumenti ističu borbu protiv diskriminacije i isključenosti sa kojima se suočavaju osobe sa invaliditetom što zahtjeva mjere na različitim razinama i u različitim područjima djelovanja. Platforma protiv siromaštva naglašava i važnost analize utjecaja javnih politika/zakona na društvo. Dokument ističe važnost analize utjecaja mjera javnih politika na osobe s invaliditetom. Za ostvarivanje ciljeva socijalnog uključivanja i socijalne kohezije Europe 2020 na EU razini dogovoren je i višegodišnji plan financiranja za razdoblje 2014 do 2020. To ističe i Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014 -2020), dokumentu Vlade RH koji objedinjava politike zapošljavanja i suzbijanja siromaštva. Dokument predstavlja postojeće stanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao i uzroka koji su doveli do toga stanja te mjere kao osnovu za djelovanje.

Glavne aktivnosti programa

- Sastanci programskog tima na kojima su se planirali zadaci i aktivnosti, te njihova provedba i praćenje tijeka provedbe (5)
- Izrada plakata i letaka (Broj plakata: 100, broj letaka: 200)
- Informiranje korisnika (informirano 17 896 korisnika, članova udruga osoba s invaliditetom)
- Pravno savjetovanje i podrška korisnicima (pravno savjetovano 247 korisnika (M:108, Ž:139))
- Provedba edukativnih radionica
- Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama (na 5 radionica sudjelovalo 5 zaposlenika (M:1, Ž:4))
- Obilazak temeljnih udruga i pružanje tehničke podrške (zbog pandemije sukladno mjerama opreza i preventivnom djelovanju jer se radi o vrlo osjetljivoj i rizičnoj populaciji sva podrška temeljnim udrugama odvijala se telefonski, elektroničkom poštom, poštom)
- Provedba anketnog upitnika (proveden u 5 udruga, obuhvaćeno 47 ispitanika (M:23, Ž:24))
- Organiziranje izložbi radova osoba s invaliditetom u prostoru Hrvatskog saveza udruga invalida rada (1 izložba, 1 korisnica). Izložba je postavljena on line na www.hsuir.hr

Broj i struktura korisnika po aktivnostima

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja provedbe programa u programske aktivnosti uključeno je ukupno 295 korisnika, od kojih je 164 ženskih osoba i 131 muška osoba. Korisnici su invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom s područja cijele Republike Hrvatske kako iz urbanih tako i iz ruralnih sredina. Prema spolu podjednak je broj žena i muškaraca dok prema dobi uglavnom prevladavaju odrasle osobe srednje i starije životne dobi. Korisnici starije životne dobi javljaju se s pitanjima i problemima vezanim za rješavanje mirovinskog osiguranja, zdravstvenih usluga, obiteljskog zakona, obiteljskog nasilja i zanemarivanja, za pravnu podršku i savjet, tumačenje dobivenih rješenja zbog njima nejasne stručne terminologije dok odrasle osobe srednje životne dobi ponajviše traže pravne savjete vezane za ostvarivanje prava na invalidske mirovine, vještačenja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja. Često se odrasli u radno aktivnoj dobi javljaju zbog diskriminacije na radnom mjestu dok se stariji javljaju zbog diskriminacije i zlostavljanja od strane obitelji. Korisnici se prvenstveno javljaju zbog neznanja i neinformiranosti o osnovnim pravima i povlasticama. Kada se upoznaju s pravima i povlasticama koje im pripadaju na osnovi invaliditeta, korisnicima najčešće ostaje pitanje kako i kojom birokratskom procedurom ostvariti svoja prava. Korisnicima se pružaju prvenstveno socijalne usluge informiranja i pravnog savjetovanja iz područja rada, mirovinskog osiguranja, socijalne skrbi, obiteljskog zakona, zdravstva.

Aktivnost	Broj aktivnosti	Broj korisnika
<i>Sastanci programskog tima</i>	5	
<i>Izrada plakata i letaka – informiranje</i>	1	17 896 članovi temeljnih udruga
<i>Pravno savjetovanje i informiranje</i>	247	247
<i>Edukativne radionice</i>		
<i>Sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, seminarima, radionicama, skupovima</i>	5	5
<i>Provedba anketnog upitnika</i>	47	47
<i>Terenski obilazak udruga</i>		
<i>Organizacija i postavljanje izložbi radova</i>	1	1
<i>Evaluacija</i>	1	

Ostvarenje rezultata u odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti

U odnosu na opći cilj programa i planirane programske aktivnosti rezultati su ostvareni u cijelosti. Posebno ističemo inicijativu Hrvatskog saveza udruga invalida rada potaknuto velikim brojem upita i primjedbi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom na primjenu Zakona o stažu osiguranika s povećanim trajanjem, Hrvatski savez udruga invalida rada uputio je Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike dopis u kojem je izrazio duboku zabrinutost za novu primjenu Zakona o stažu osiguranika s povećanim trajanjem.

Vidljivost i utjecaj programa

Hrvatski savez udruga invalida rada izdaje **glasilo Informacije** s ciljem pružanja informacija o novinama na svim područjima života osoba s invaliditetom (zdravstveni sustav, ekonomski sustav, mirovinski sustav, rehabilitacija, kultura,...). Informacije su dostupne u tiskanom obliku svim temeljnim udrugama i njihovim članovima i šire, a isto tako dostupne su i u elektroničkom obliku putem internetske stranice. **Internetska stranica Hrvatskog saveza udruga invalida rada** redovito se ažurira i pruža sve relevantne informacije osobama s invaliditetom. Putem web stranice pružaju se informacije o redovnim aktivnostima Saveza i programskim aktivnostima. Hrvatski savez udruga invalida rada ima i **facebook stranicu** koja predstavlja izvor informiranja i uspješan način komunikacije sa širom javnosti. Redovan rad Saveza prati i **In portal** za osobe s invaliditetom. Sudjelovanjem predstavnika Hrvatskog saveza udruga invalida rada u radijskim i televizijskim emisijama ističu se aktualnosti vezane uz osobe s invaliditetom i vrši senzibilizacija javnosti.

ODRŽANA IZBORNA SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je 02. srpnja 2020. godine Izbornu skupštinu. Predstavnici temeljnih udruga Hrvatskog saveza udruga invalida rada, vanjski suradnici i aktivisti sudjelovali su 02. srpnja 2020. godine na Izbornoj skupštini Saveza na kojoj je za novog predsjednika izabran Ante Štulić, dosadašnji dopredsjednik Saveza. Hrvatski savez udruga invalida rada do sad je uspješno vodio Josip Petrač, koji se povukao iz osobnih razloga te je zbog svog dugogodišnjeg predanog rada izabran za počasnog predsjednika Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Na Skupštini su izabrana tijela upravljanja Saveza na novi četverogodišnji mandat.

PREDSJEDNIŠTVO

- 1. Ante Štulić, predsjednik***
- 2. Marica Mirić, dopredsjednica***
- 3. Nada Vorkapić, dopredsjednica***
- 4. Zorislav Bobuš, član***
- 5. Ivan Moguš, član***
- 6. Jasmina Polak, članica***
- 7. Ivica Korov, član***
- 8. Dubravko Sopek, član***
- 9. Branka Pažur, članica***
- 10. Boris Jurevini, član***
- 11. Marija Kelečić, članica***

- 12. Ante Gabrilo, član***
- 13. Josip Držaić, član***

NADZORNI ODBOR

- 1. Ivica Lazić, predsjednik***
- 2. Štefica Roginić, članica***
- 3. Vladimir Detoni, član***
- 4. Đorđe Bošnjak, zamjenik člana***
- 5. Petar Pavlinušić, zamjenik člana»***
- 6. Zvjezdana Šagodić, zamjenica člana***

Skupštinari su jednoglasno usvojili izvješća o radu i financijama u protekloj godini, kao i program rada za ovu godinu.

ULAGANJE U ODRŽIVOST - KAKO DO IDEJE ZA PROJEKT

U četvrtak 02. srpnja 2020. godine u Zagrebu, Hrvatski savez udruga invalida rada održao je radionicu "Ulaganje u održivost – "Kako do ideja za projekt" u okviru 8. Centra znanja.

U prvom dijelu radionice **Ivana Radanović**, koordinatorica programa *Razvoj civilnog društva i međusektorske suradnje Mreže udruga Zagor*, prisutne je upoznala s globalnim ciljevima za održivi razvoj 2030. Pojasnila je vezu između projekata koje pišemo i provodimo za osobe s invaliditetom te ciljeva održivog razvoja.

U drugom dijelu radionice sudionici su se podijelili u manje grupe u kojima su radili na definiranju problema s kojima se susreću udruge osoba s invaliditetom na lokalnom nivou i pojašnjenu i rješenju istih. Sljedeća vježba je od sudionika zahtijevala definiciju dionika njihovog lokalnog projekta te ciljeve projekta.

Treći dio radionice donio je detaljan vodič kroz pisanje EU projekata te pitanja sudionika uz iscrpne odgovore.

Na radionici su sudjelovale temeljne udruge Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom, Hrvatska udruga paraplegičara i tetraplegičara, Hrvatski savez udruga cerebralne i dječje paralize, Savez civilnih invalida rada Hrvatske.

8. Centar znanja za unaprjeđenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom

NACIONALNI DAN INVALIDA RADA

U Republici Hrvatskoj se svake godine 21. ožujka obilježava Nacionalni dan invalida rada. Ovaj se dan obilježava nakon rudarske nesreće u Belgiji 1956. godine, u kojoj su stradale 262 osobe. U spomen na taj događaj je usvajanjem rezolucije 47/3 Generalne skupštine UN-a 1992. godine određeno obilježavanje Međunarodnog

dana osoba s invaliditetom 3. prosinca. Obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada vrlo je važno upravo zbog upoznavanja i razvijanja osjetljivosti šire javnosti na prava i interes invalida rada, kako bi se ostvario visok stupanj prepoznatljivosti i ukazalo na potrebu da se provode aktivnosti radi prevencije nastanka novih invalida rada. Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, koji se obrađuju u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u okviru Registra osoba s invaliditetom, u Hrvatskoj ima **111 031** invalida rada korisnika invalidskih mirovina i naknada s naslova ozljede na radu i profesionalne bolesti. **Zagovaranjem prevencije tijekom čitavog radnog vijeka Hrvatski savez udruga invalida rada ukazuje na njezinu ključnu ulogu za sve pod motom „Sprječimo nastanak invaliditeta“.**

KAMPANJA #TJEDAN DANA S INVALIDIMA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada organizira već treću godinu Nacionalnu kampanju #Tjedan dana s invalidima rada u sklopu Nacionalnog dana invalida rada koja će trajati od 16. do 22. ožujka 2020. godine te je organiziramo u sklopu Razvojne suradnje Centra znanja. S ovom Kampanjom želimo upozoriti javnost na opće i posebne probleme invalida rada, te moguće prijedloge za rješavanje istih. Također, želimo ostvariti suradnju i povezivanje s tijelima državne uprave koji su nadležni za provedbu javnih politika koje su bitne za invalide rada. Hrvatski savez udruga invalida rada već niz godina upozorava da u Hrvatskoj još nisu iskorištene potencijalne sposobnosti osoba s invaliditetom jer u društvu prevladava mišljenje da je invaliditet sinonim za radnu nesposobnost. Sustav je omogućio da invaliditet bude razlog preranog umirovljenja osoba čije su se preostale sposobnosti mogle koristiti, ali ih je društvo pasiviziralo i isključilo iz procesa rada. Isto tako upozoravamo da Hrvatska jedna od rijetkih europskih zemalja koja ne samo da nije razvijala sustav profesionalne rehabilitacije, nego ga je godinama zapuštala i marginalizirala. Procjena preostalih sposobnosti i razvoj kroz profesionalnu rehabilitaciju i prekvalifikaciju je ključ očuvanja i razvijanja preostalih radnih sposobnosti osoba s invaliditetom. Isto tako moramo poticati razvoj fleksibilnih oblika rada, i poboljšati podršku na radnom mjestu. U brojnim djelatnostima ima prostora u kojima možemo i trebamo iskoristiti potencijale invalida rada i ako stremimo harmoničnom razvoju, u njemu mora biti mjesta i za invalide rada – uz dobar zakonodavni okvir i progresivne i osmišljenije poslovne politike jer želimo da dulji ostanak u procesu rada mora biti cilj utemeljen na podudarnosti interesa osoba s invaliditetom, poslodavaca i društva u cjelini. U Hrvatskoj, stanje na dan 03.05.2019., živi 511281 osoba s invaliditetom od čega su 307647 muški (60%) i 203634 žene (40%) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 12,4% ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 248389 (49%), je u dobnoj skupini 65+ dok je 217578 (42%) osoba u radno aktivnoj dobi, 20-

64 godina. Također invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0-19 godina, i to u udjelu od 9%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi oko 27% od ukupnog broja osoba s invaliditetom no ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije dolazimo do podatka da je najveći udio u Krapinsko-zagorskoj, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Koprivničko-križevačkoj županiji, dok je u Krapinsko-zagorskoj županiji najveća prevalencija u radno aktivnoj i dobi iznad 65 godina.

RADNI SASTANAK S PUČKOM PRAVOBRANITELJICOM

Hrvatski savez udruga invalida rada inicirao je sastanak s pučkom pravobraniteljicom Lorom Vidović vezano za ugovore o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju.

Brojne pritužbe osoba s invaliditetom te osoba starije životne dobi koje se obraćaju Hrvatskom savezu udruga invalida rada vezano za ugovore o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju te porast obiteljskog nasilja bile su povod za sastanka s pučkom pravobraniteljicom Lorom Vidović. Na sastanku je postignut dogovor da Hrvatski savez udruga invalida rada uputi inicijativu Ministarstvu pravosuđa da se ugovori o dosmrtnom uzdržavanju zabrane te da se ugovori o doživotnom uzdržavanju zaključuju s probnim rokom od godine dana, uslijed čega bi djelatnici centara za socijalnu skrb vršili kontrolu ispunjavanja obveza davatelja uzdržavanja te po službenoj dužnosti, a uslijed utvrđenih nepravilnosti i neizvršavanja preuzetih obveza stavljali ugovore van snage. Hrvatski savez udruga invalida rada izrazio je duboku zabrinutost za osobe s invaliditetom i osobe starije životne dobi koje su izložene obiteljskom nasilju, posebno u vrijeme pandemije COVID -19. Tijekom pandemije osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom su iznimno ranjive jer ovise o brizi i njezi članova obitelji. U Hrvatskoj osobe starije životne dobi su nakon Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji iz 2018. godine snažnije zaštićeni, no politika brige o osobama starije životne dobi nipošto ne smije biti temeljena na sankcioniranju, već na pružanju sustavne podrške obitelji.

Na sastanku je ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada nazočio predsjednik Ante Štulić i izvršni direktor Leke Sokolaj, dok je iz ureda pučke pravobraniteljice na sastanku sudjelovala pravobraniteljica, Lora Vidović te savjetnica.

SASTANAK S PRAVOBRANITELJICOM ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Hrvatski savez udruga invalida rada inicirao je sastanak s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom Ankom Slonjšak u svrhu unapređenja položaja osoba s invaliditetom.

U svrhu unapređenja položaja osoba s invaliditetom, a vezano za primjenu Zakona o stažu s povećanim trajanjem te korištenjem mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski savez udruga invalida rada zatražio je sastanak s pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom Ankom Slonjšak. Na sastanku je postignut dogovor da se uputi inicijativa Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike vezano za neosnovano i protuzakonito ukidanje prava na staž s povećanim trajanjem osobama s invaliditetom koje su se zaposlike temeljem samozapošljavanja (obrta). Ujedno je zatraženo da Ured pravobraniteljice intervenira, kako bi osobe s invaliditetom koje se samozapošljavaju ušle u sustav potpore za zapošljavanje jer su nepravedno izostavljene, a istovremeno njihovi oblici samozapošljavanja imaju gubitke veće od 50% u odnosu na prethodnu godinu. Hrvatski savez udruga invalida rada je nagovijestio da će uputiti inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o radu i Zakona o mirovinskom osiguranju vezano za obiteljske mirovine, a sve u cilju unapređenja postojećih zakona.

Na sastanku je ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada nazočio predsjednik, Ante Štulić, dopredsjednica Nada Vorkapić i izvršni direktor, Leke Sokolaj, dok je iz ureda pravobraniteljice na sastanku sudjelovala pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Anka Slonjšak, zamjenica pravobraniteljice Mira Pekeč-Knežević te savjetnik Fabijan Kraljević.

SASTANAK SA SABORSKOM ZASTUPNICOM LJUBICOM LUKAČIĆ

U svrhu unapređenja položaja osoba s invaliditetom, a vezano za primjenu Zakona o stažu s povećanim trajanjem te korištenjem mjera za zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski savez udruga invalida rada zatražio je sastanak sa zastupnicom Ljubicom Lukačić. Naime, veliki broj osoba s invaliditetom obratio pravnom savjetovaništu HSUIR-a upravo s ovim problemom.

Na sastanku sa saborskog zastupnikom Lukačić, ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovali su predsjednik Saveta, Ante Štulić, dopredsjednica Saveza, Marica Mirić, izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj te član Predsjedništva Saveza, Josip Držaić.

Primjedbe na postojeća zakonska rješenja izaslanstvo Saveza je dostavilo zastupnici Lukačić.

Osim spomenutih, tema sastanka je bila i izmjena Zakona o socijalnoj skrbi. Hrvatski savez udruga invalida rada izrazio je duboko žaljenje jer predstavnici udruga I saveza osoba s invaliditetom nisu uključenu u Radnu skupinu za izradu oredmetnog zakona.

VIRTUALNA IZLOŽBA FOTOGRAFIJA - "MOŽEMO ZAJEDNO"

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je 30. izložbu radova pod nazivom „Možemo zajedno“, autori izložbe su stručni suradnici Udruge invalida rada Zagreba , a izložba se može pogledati virtualno na web stranici Saveza.

Na izložbi su prikazane fotografije koje su popratile aktivnosti u periodu kada su se zaposlenici Udruge invalida rada Zagreba i volonteri aktivirali kako bi pomogli najugroženijim članovima. Pod motom „Možemo zajedno“ dokazalo se da osobe

kojima je najteže znaju da nisu prepušteni sami sebi, nego da uvijek mogu računati na pomoć. Udruga invalida rada Zagreba je utemeljena 1966. godine u Zagrebu. Udruga je jedinstvena organizacija na području grada Zagreba i Zagrebačke županije čiji su članovi isključivo invalidi rada. Članstvo u Udrizi je dobrovoljno. Udruga okuplja oko 8.500 članova, ima 7 zaposlenih osoba i 34 volontera. U Udrizi je organizirano tridesetak različitih radionica u okviru klupske aktivnosti kao što su: edukativne, sportske, kulturno-umjetničke, radionice vježbanja, savjetovanja (individualna i grupna savjetovanja i psihoterapija, motivacijske radionice), pravno savjetovanište, preventivno-zdravstvene akcije (redovita kontrola glukoze, kolesterola i

triglicerida u krvi, mjerjenje krvnog tlaka) te se po potrebi organizira i mobilni tim za nepokretne i teško pokretne članove. Potaknuti posljedicama koje je izazvala pandemije virusa Covid – 19 te potresa koji je pogodio Zagreb, Udruga je provela pilot projekt naziva „UIRZ vs. Covid – 19, pod pokroviteljstvom Grada Zagreba. Većina članova teško je pokretna i mnogi žive u samačkim kućanstvima. Upravo za tu populaciju važno je bilo osigurati osnovne namirnice te dostavu lijekova, a zamisao projekta je bila da se povežu zaposlenici, volonteri i članovi Udruge invalida rada Zagreba s dostavljačima i opskrbljivačima. U okviru projekta Udruga je svojim članovima organizirala besplatnu dostavu osnovnih životnih namirnica, higijenskih potrepština i lijekova. Također, Udruga je članovima osigurala zaštitnu opremu i sredstva za dezinfekciju. Sve navedeno su besplatno dostavili na kućnu adresu članova.

IZLOŽBA RADOVA OD SLAME

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je 29. izložbu radova, autorica radova je Lidija Marjanović, a izložba se može pogledati virtualno na web stranici Saveza.

Autorica radova gospođa Lidija Marjanović članica je Udruge invalida rada grada Osijeka od 2006. godine. Vrlo brzo po učlanjenju u Udrugu gospođa Marjanović se volonterski posvetila radu. U Udrudi nesebično pomaže i radi sa članovima vodeći likovne radionice na kojima ih

upoznaje s tehnikama izrade slika od slame, oslikavanje na staklu, izrada heklanog nakita čime kvalitetno upotpunjava i uljepšava slobodno vrijeme članova. Poticanjem članova na kreativan rad i izradu lijepih i korisnih predmeta pozitivno utječe na jačanje samopouzdanja, socijalno uključivanje i vraćanje osjećaja korisnosti invalida rada u lokalnoj zajednici. Talent za kreativno likovno izražavanje autorica je sasvim slučajno otkrila prije 8 godina i zaljubila se u izradu slika od slame. Kako sama autorica kaže rad sa slamom ju jako opušta i jednostavno uživa u njemu izrađujući različite motive u različitim dimenzijama. Sama izrada slika od slame zahtijeva puno vremena, strpljenja i ljubavi što dokazuje svaka slika za sebe. Tehnika izrade slika od slame je stari tradicionalni način izrade slika. U prošlosti je bila najpoznatija i najviše korištena na cijelom području Slavonije i Vojvodine. Danas se tehnika slikanja slamom rijetko koristi i njeguje je vrlo mali broj ljudi. Proces slikanja slamom je vrlo dug i složen proces koji traje cijelu godinu. Slika se slamom od pšenice, ječma, tritikal zobi i raži. Slama se skuplja dok još nije dozrela, a potom se postupno suši u hladu kako bi ostala mekša i podatnija bez naglog sazrijevanja. Slama se skuplja do kasno u jesen kad na polju već pocrni kako bi se dobile različite nijanse boje. Slama se reže na komade i razvrstava, a zatim prokuhava. Posušenu slamu potrebno je lagano prorezati i izglačati kako bi bila što tanja i ravnija. Nakon cjelokupnog gore navedenog procesa obrade slame može se započeti s izradom motiva. Raznolikost motiva i ljepota slike ovisi o raznovrsnosti žitarica jer svaka žitarica ima drugačiju boju slame. Slama od raži je najsvjetlijia, od pšenice ima nijansu ružičaste, od zobi zlatno žutu boju, od ječma i tritikala ima tamno žutu i smeđastu boju dok se crna boja dobiva sakupljanjem slame u kasnu jesen prije oranja kada od kiše i vlage pocrni ili poprimi zelenkastu boju. Različite vrste pletiva dodatno obogaćuju sliku. Danas je poznato dvadesetak načina pletenja slame.

16. SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA

Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, 18. veljače 2020. godine, održana je XVI. sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora. Na sjednici Nadzornog odbora Hrvatskog saveza udruga invalida rada pregledano je cijelokupno Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2019. godinu. Nadzornom odboru dano je na uvid cijelokupno poslovanje HSUIR-a. Nadzorni odbor utvrdio je sljedeće: knjigovodstvo Saveza vodi se po kontnom planu i propisima za neprofitne organizacije, sva dokumentacija uredno se vodi sukladno zakonskim propisima. HSUIR uredno dostavlja nadležnim institucijama svu potrebnu dokumentaciju o izvršavanju programa/projekata. Nakon Nadzornog odbora održana je proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a. Predsjedništvo je jednoglasno usvojilo i pohvalilo Izvješće o radu HSUIR-a za 2019. godinu. Na sjednici Predsjedništva podnesen je prijedlog za kampanju „Tjedan dana s invalidima rada“. Predsjedništvo je raspravljalo o održavanju Izborne Skupštine HSUIR-a.

17. ELEKTRONSKU SJEDNICU PREDSJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA

Temeljem članka 28. i 29. Stavka Statuta, Hrvatski savez udruga invalida rada je 07. travnja 2020. godine održao 17. Elektronsku sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora

Elektronska sjednica Predsjedništva Hrvatskoga saveza udruga invalida rada održana je temeljem članka 28. i 29. stavak 3. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, a uslijed globalne pandemije virusa COVID – 19 i utvrđenih mjera ograničavanja društvenih okupljanja i socijalnog distanciranja, radi donošenja Odluke koja ne trpi odgodu. Od ukupno 16 članova Predsjedništva i Nadzornog odbora Hrvatskog saveza udruga invalida rada, elektronskom glasovanju pristupilo je njih 14. Slijedom iznesenog, Predsjedništvo i Nadzorni odbor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, je većinom glasova usvojilo Zapisnik sa 16. sjednice Predsjedništva HSUIR-a te donijelo Odluku o produženju mandata upravljačkim tijelima Hrvatskog saveza udruga invalida rada do 15. rujna 2020. godine.

ELEKTRONSKA REDOVNA SKUPŠTINA HSUIR-a

Elektronska Redovna Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je dana 20. travnja 2020. Godine. Elektronska Redovna Skupština Hrvatskoga saveza udruga invalida rada održana je temeljem članka 25., 26. stavka 1. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, a

uslijed globalne pandemije virusa COVID – 19 i utvrđenih mjera ograničavanja društvenih okupljanja i socijalnog distanciranja, radi donošenja Odluke koja ne trpi odgodu. Natpolovična većina zastupnika Skupštine Hrvatskog saveza udruga invalida rada usvojila je Odluku Predsjedništva Hrvatskog saveza udruga invalida rada o produženju mandata tijelima upravljanja Saveza.

ELEKTRONSKA I. PROŠIRENA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HSUIR-a

Temeljem članka 28. i 29. stavka 3. Statuta, Hrvatski savez udruga invalida rada je 10. srpnja 2020. godine održao I. elektronsku proširenu sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora, a uslijed pandemije virusa COVID – 19 i utvrđenih mjera ograničavanja društvenih okupljanja i fizičkog distanciranja. Od ukupno 16 članova Predsjedništva i Nadzornog odbora Hrvatskog saveza udruga invalida rada, elektronskom glasovanju pristupilo je njih 15.

ODRŽANA II. PROŠIRENA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Hrvatski savez udruga invalida rada održao je II. proširenu sjednicu Predsjedništva i Nadzornog odbora, 28. rujna 2020. godine u prostoru Saveza uz sve epidemiološke mjere. Članovim Predsjedništva i Nadzornog odbora je predstavljen plan i program rada Saveza kao i plan rada temeljnih udruga u izazovnim vremenima pandemije COVID-19. Predsjedništvo je razmatralo trenutnu situaciju u temeljnim udrugama te načine na koje bi se unaprijedilo njihov rad i djelovanje.

IN MEMORIAM - JOSIP PETRAČ

Dana 26. prosinca 2020. godine napustio nas je g. Josip Petrač, zaštitnik invalida rada i borac za bolji položaj i prava invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u Hrvatskoj.

Roden je 08. listopada 1943. godine u Mihovljancu. Osnovnu školu završio je u Peršavesi, općina Mače, dok je Višu radničku školu završio 1966. godine u Zagrebu. Od 01. veljače 1960. godine do 08. ožujka 1988. godine bio je zaposlen u Mesnoj industriji "Sljeme". U svom radnom vijeku bio je u nekoliko navrata član Radničkog savjeta, Upravnog odbora, funkcionar sindikata te član mnogih radnih i stručnih komisija. 1961. godine doživio je prometnu nesreću, a posljedica koje je amputacija noge iznad koljena.

pokretu osoba s invaliditetom obuhvaća širok spektar aktivnosti od kojih posebno treba istaknuti njegovo zalaganje za uključivanje osoba s invaliditetom u svijet sporta, kao mogućnosti za očuvanje mentalnog zdravlja i preostalih fizičkih sposobnosti osoba s invaliditetom. Na polju sportskih aktivnosti, iako i sam invalid rada, neumorno je djelovao, te je bio i jedan od osnivača današnjeg Hrvatskog paraolimpijskog odbora. Na njegovu inicijativu osnovan je Savez za sport i rekreaciju invalida. Jedan je od osnivača Športskog društva invalida "Hrabri" – Zagreb koje je osnovano 1969. godine, te je obnašao dužnosti predsjednika, tajnika i blagajnika.

Od 1989. do 1993. godine član je Predsjedništva Hrvatskog športskog saveza invalida. Izbornik je i trener nacionalne reprezentacije u sjedećoj odbojci za invalide od 1984. do 2004. godine po čemu je i prepoznatljiv ne samo na razini Republike Hrvatske već i u

Od 1967. godine član je Saveza invalida rada grada Zagreba, danas Udruge invalida rada Zagreba. Od 1987. godine član je Predsjedništva Udruge invalida rada grada Zagreba, a od 1993. do 1998. godine obavljao je funkciju predsjednika spomenute Udruge te se u tom periodu broj članova Udruge povećao s 1400 na 7500.

Djelovanje Josipa Petrača u

međunarodnim okvirima. 1992. godine je bio službeni trener Hrvatske reprezentacije invalida športaša na paralimpijiadi "Barcelona '92", gdje je Hrvatska reprezentacija osvojila prvu paraolimpijsku medalju – brončanu.

U opusu rada kojim se bavio, posebno mjesto zauzimainiciranje i zauzimanje za proglašavanje 21. ožujka Nacionalnim danom invalida rada, od strane Hrvatskog sabora 2007. godine, čiji je smisao skretanje pozornosti na potrebu stvaranja pozitivne klime za sprečavanje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti, te senzibiliziranje javnosti za potrebe unapređivanja društvenog položaja invalida rada, te njihove integracije i jednakopravnog sudjelovanja u životu zajednice. Zahvaljujući Josipu Petraču kao zaštitni znak Nacionalnog dana invalida rada izabrana je ruža kojim se želi ukazati na problem (ne)korištenja zaštitnih sredstava na radu. Naime, unatoč njezinoj ljepoti zbog trnja, za ubiranje ruže potrebna su zaštitna sredstva. Od toga dana svake godine Udruge invalida rada diljem Hrvatske organiziraju aktivnosti i ukazuju na važnost prevencije nastanka invaliditeta upravo provedbom propisanih mjera zaštite na radu.

Također je bio glavni zagovornik da se osobama s invaliditetom omogući parkiranje u Gradu Zagrebu i na onim parkirnim mjestima koja nisu označena kao isključivo za osobe s invaliditetom. Grad Zagreb je donio odluku kojom se omogućuje da sve osobe u gradu Zagrebu koje posjeduju važeći znak pristupačnosti mogu besplatno parkirati i na javnim parkiralištima u zonama naplate parkinga.

Od 1993. do 1995. godine član je Predsjedništva Hrvatskog saveza udruga invalida rada, a od 1995. godine izabran je za predsjednika Saveza. Kao Predsjednik Saveza neumorno i organizirano djelovao na polju senzibilizacije javnosti vezano uz osobe s invaliditetom, promicanju zapošljavanja invalida rada na otvorenom tržištu rada, senzibilizaciji poslodavaca te promicanju razumne prilagodbe u sustavu rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Za svoj rad i djelovanje, g. Petrač, dobio je niz priznanja s kojima se ponosio cijeli pokret osoba s invaliditetom. U prosincu 2018. godine primio je Nagradu za životno djelo Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. To je državna nagrada za humanitarni rad koja predstavlja krunu društvenog priznanja njegovom

humanitarnom radu.

"Ovo je nagrada čovjeku koji je svojim radom dao izuzetan doprinos u ostvarivanju strateških ciljeva za izjednačavanje mogućnosti invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u društvu, te time utjecao na poboljšanje kvalitete života invalida rada." rekla je državna tajnica gđa. Marija Pletikosa.

U lipnju 2019. godine Josip Petrač je za iznimian doprinos u promicanju prava i položaja invalida rada i osoba s invaliditetom te dugogodišnji doprinos sportu i sportskoj rekreaciji osoba s invaliditetom odlikovan Redom Danice hrvatske s likom Katarine Zrinske.

Bez obzira na ulogu u kojoj se našao ili funkciju koju je obnašao, kao predsjednik HSUIR-a, član Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (u razdoblju od 1998. - 2017. godine) ili zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba (u razdoblju od 2009. - 2017.), g. Petrač je neumorno i organizirano djelovao na polju senzibilizacije javnosti vezano uz osobe s invaliditetom, promicanju zapošljavanja invalida rada na otvorenom tržištu rada, senzibilizaciji poslodavaca te promicanju razumne prilagodbe u sustavu rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

U Hrvatskom savezu udruga invalida rada obnovio je časopis "Informacije" koji izlazi dva puta godišnje. 1991. godine je tiskan prvi broj, a časopis je osmislio primarno kao komunikaciju Saveza s temeljnim udrugama, a tokom godina „Informacije“ su se pokazale kao dobar prikaz stanja cjelokupnog civilnog društva u Republici Hrvatske.

Josip Petrač se povukao s mjesta predsjednika Hrvatskog saveza udruga invalida rada 02. srpnja 2020. godine, ali je i nakon povlačenja njegov vedri duh i dalje bio aktivan.

Odlazak gospodina Petrača nemjerljiv je gubitak, ne samo za Hrvatski savez udruga invalida rada, već i za cijeli pokret osoba s invaliditetom. Svojim primjerom nas je zadužio da njegov rad nastavimo dostojanstveno njemu u spomen.

Gospodin Petrač zauvijek će ostati u našim srcima i vječnom sjećanju.

Predsjednik, Ante Štulić, ing.

Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Predsjedništvo Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Nadzorni odbor Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada

RAZVOJNA SURADNJA 8. Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom

Centri znanja

U razvojnu suradnju u području centara znanja za društveni razvoj Nacionalna zaklada uključuje organizacije civilnoga društva s kojima je surađivala i/ili pružala im finansijsku podršku tijekom protekloga jednog ili dva četverogodišnja razdoblja djelovanja Nacionalne zaklade, a koje su kroz razne oblike vrednovanja dokazale kvalitetu i profiliranost svog djelovanja kroz institucionalni, organizacijski i programski razvoj, visoku razinu umreženosti u svom području djelovanja i/ili uključivanja volontera i građana/gradanki u svoje djelovanje, stručnost kroz provedena istraživanja te kvalitetne modele prijenosa znanja u Republici Hrvatskoj i kroz međunarodnu razvojnu pomoć. Nacionalna zaklada može ovaj oblik podrške u prvom razdoblju provoditi i kroz pilot-programe s manjim brojem uključenih organizacija kako bi kvalitetno pripremila daljnje provođenje razvojne suradnje u ovom području. Nacionalna zaklada postupak odabira organizacija koje zadovoljavaju opisane uvjete provodi putem pozivnog natječaja za uspostavu razvoje suradnje u području centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj. Centri znanja za društveni razvoj djeluju kao svojevrsne think-do-tank organizacije koje će provoditi sljedeće aktivnosti: istraživanja i analize javnih politika iz područja djelovanja, prijenos specifičnih znanja u Republici Hrvatskoj i u zemljama jugoistočne Europe, razvoj društvenih potencijala te zagovaranja pozitivnih društvenih promjena. Nacionalna zaklada kontinuirano prati razvoj potencijala i mogućnosti svih organizacija civilnoga društva korisnica njenih višegodišnjih oblika podrške te kada se za to steknu uvjeti uključuje ih u program centara znanja za društveni razvoj temeljem prethodno provedenoga javnog postupka odabira. Program centara znanja ugovara se na najmanje tri (3), a najviše pet (5) godina s mogućnošću produženja razvojne suradnje u ovom području nakon provedenoga temeljnog vrednovanja utjecaja uključenih organizacija na društveni razvoj Republike Hrvatske. Organizacije koje sa Nacionalnom zakladom zaključe sporazume o razvojnoj suradnji u području centara znanja za društveni razvoj ne mogu ostvariti pravo na bilo koju drugu vrstu finansijske podrške Nacionalne zaklade. Hrvatski savez udruga invalida rada jedan je od saveza 8. Centra znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom (8. Centra znanja), koji okuplja trinaest saveza udruga osoba s invaliditetom u 2020. godini nastavio je sustavno raditi na promicanju ljudskih prava osoba s invaliditetom.

Organizacije 8. Centra znanja utjecale su na društveni razvoj te javne politike u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom organizacijom i sudjelovanjem na izobrazbama, tribinama, radionicama te kampanjama koje su provele kroz 2020. godinu.

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM – 03. prosinac

U povodu Međunarodnog dana osoba s invaliditetom premijer Andrej Plenković sastao se u četvrtak 03. prosinca 2020. godine s predstvincima saveza i udruga osoba s invaliditetom te je upozorio na potrebu uključivanja osoba s invaliditetom u sve aspekte društvenog života, boljem razumijevanja i suradnje

Istaknuo je kako je ova godina dodatno opteretila osobe s invaliditetom zbog izvanrednih okolnosti virusa COVID-19. Premijer je podsjetio na povećanje broja osoba s invaliditetom što nas dovodi do brojke od 590.000. Plenković je podsjetio i na potres koji je također obilježio ovu godinu te istaknuo kako su prilikom donošenja mjera i Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije vodili posebno računa na osobe s invaliditetom koje su oslobođene plaćanja osiguranja, odnosno uplate sredstava za konstrukcijsku obnovu kuća. Između ostalog, premijer je poručio kako su s ciljem brige o ranjivim skupinama pokrenuli kampanju "**Odgovorni ostajemo bliski!**", koju provodi Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u suradnji s HRT-om. Na sastanku je istaknuo da je za provedbu mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom tijekom 2019. godine utrošeno više od 1,1 milijarde kuna, od čega je na nacionalnoj razini utrošeno više od 700 milijuna kuna, dok su jedinice lokalne i područne samouprave utrošile gotovo 400 milijuna kuna.

Podsjetio je i na mjere koje je Vlada donijela u svrhu poboljšanja položaja osoba s invaliditetom, među kojima je povećanje osobne invalidnine s 1.250,00 na 1.500,00 kuna te povećanje sredstva za osobnu invalidninu od 75 % u odnosu na 2016. godinu. Između ostalog, tu je i povećanje doplatka za pomoć i njegu od 20 %, iznosa naknade roditeljima njegovateljima i njegovateljima s 2.500,00 kn na 4.000,00 kuna, kao i povećanje sredstva za udruge u socijalnoj skrbi od 59 %.

Na kraju svog izlaganja premijer Plenković je pozvao predstavnike saveza i udruga osoba s invaliditetom na daljnju suradnju, konkretne sugestije i prijedloge kako bi zajedno napravili formalni iskorak u zakonskom pogledu ovoga tipa provedbi koja će biti na tragu glavnoga načela solidarnosti i jednakosti hrvatskog društva.

Ministar rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Josip Aladrović istaknuo je kako je važno činiti što više kako bi se unaprijedila skrb i poboljšala kvaliteta života svih osoba s invaliditetom u društvu. Dodao je da je Ministarstvo inicira i provodi niz mjera kojima se osobama s invaliditetom želi omogućiti ravnopravno sudjelovanje u svim područjima života. Tako je najavio da će u narednom razdoblju, u suradnji s udrugama, radi na nacrtu

prijedloga zakona o osobnoj asistenciji, kao i na nacrtu prijedloga zakona o inkluzivnom dodatku. Također, izvijestio je kako je Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom do 01. studenog ove godine poslodavcima isplatio više od 88 milijuna kuna poticaja koje je koristilo 429 poslodavaca, za zapošljavanje 1378 osoba s invaliditetom. U očevodu zaposlenih osoba, 31. listopada 2020. godine, evidentirano je 11.347 osoba s invaliditetom, što pokazuje blagi porast u odnosu na početak godine, naveo je Aladrović. U svrhu unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom u sklopu Nacionalne strategije, cilj je osigurati potpunu pristupačnost roba, usluga i pomagala osoba s invaliditetom, sudjelovanje osoba s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi u svim područjima života i jačanje organizacija civilnog društva.

Marica Mirić, dopredsjednica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske istaknula je kako je zajedničko obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom civilizacijski iskorak te kako virtualna sjednica pokazuje da mogu biti zajedno i kada su bolesni. Napomenula je kako je nezadovoljstvo pokreta osoba s invaliditetom, dovelo o značajnog napretka i velikih postignuća. Tako je Hrvatska je za razliku od brojnih zemalja napravila veliki iskorak u liječenju osoba s mišićnom distrofijom. Ipak, između ostalog, upozorila je da i dalje nije riješeno pitanje osobne asistencije te apelirala na kvalitetna rješenja. Uz to, problem im stvara i prijavljivanje na projekte metodom 'najbržeg prsta' što je, naglasila je, diskriminatorno za osobe s invaliditetom. Isto tako, Mirić predlaže da se u Vladino Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 nad starijim osobama i osobama iz drugih ranjivih skupina, iako je već formirano, uključi i predstavnika osoba s invaliditetom.

KROZ TEŠKA VREMENA IZGRADIMO BOLJI SVIJET ZA SVE Priopćenje pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, Anke Slonjšak povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom:

Kroz teška vremena izgradimo bolji svijet za sve!

Ovogodišnji Međunarodni dan osoba s invaliditetom zatječe nas u situaciji pandemije koja teško pogađa čitavo društvo, ali ima još veće posljedice za osobe s invaliditetom. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo od početka izbijanja pandemije do danas u Republici Hrvatskoj bilo je zaraženo 10 987 osoba s invaliditetom od kojih je 446 nažalost preminulo od posljedica bolesti. Pritužbe pravobraniteljici za osobe s invaliditetom ukazuju na velike teškoće na koje nailaze osobe s invaliditetom u pristupu zdravstvenoj zaštiti, terapijskim i rehabilitacijskim postupcima usmjerenima za održavanje zdravlja, kao i u dostupnosti asistencije i drugih usluga podrške. Osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju često imaju dodatne zdravstvene teškoće koje ih čine visoko rizičnom skupinom te im je nametnuta stroga višemjesečna izolacija i povlačenje iz društvenog, radnog pa i obiteljskog života. Sve to za posljedicu ima pogoršanje mentalnog i fizičkog zdravlja te se još jednom pokazalo koliko je nužno uspostaviti sustav u kojem će zdravstvene, socijalne i sve druge usluge biti dostupne osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju, bez obzira na vrstu invaliditeta i na to u kojem dijelu Hrvatske žive. U vrijeme korištenja različitih platformi za učenje na daljinu one često nisu bile pristupačne i učenicima s teškoćama u razvoju, posebno za učenike s komunikacijskim i senzoričkim teškoćama

koji koriste različite oblike asistivne tehnologije, za učenike s autizmom, višestrukim teškoćama i drugima. U specifičnim uvjetima obrazovanja za ove učenike nije bila osigurana specifična programska, didaktička i profesionalna podrška, te su najveći teret obrazovnog rada ponijeli sami roditelji. U okolnostima epidemije zaprimili smo ujedno veliki broj upita i predstavki građana, zaposlenih osoba s invaliditetom, roditelja djece s teškoćama u razvoju i odrasle djece s invaliditetom, od kojih su mnogi samohrani roditelji, vezano za mogućnosti rada od kuće s ciljem smanjivanja rizika od zaraze bolešću COVID-19 te smo uputili brojne preporuke nadležnim institucijama i poslodavcima za omogućavanje rada od kuće u svrhu izbjegavanja rizika zaraze od korona virusa kod djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom i osiguravanje uvjeta na radnom mjestu u skladu s epidemiološkim mjerama kako bi se zaštitilo zdravlje i spriječila zaraza. Prilikom donošenja epidemioloških mjera nije se posebno vodilo računa o potrebama osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, zbog čega su izostajale prijeko potrebne usluge i podrške u svakodnevnom funkciranju. Pravobraniteljica je nastojala putem preporuka nadležnim tijelima ukazivala na potrebu osiguravanja svih potrebnih oblika podrške, od kojih su neke preporuke i prihvaćene. Međunarodne institucije za zaštitu ljudskih prava osoba s invaliditetom također upozoravaju na urušavanje dosegnute razine zaštite prava i gubljenje postignuća višegodišnjeg zalaganja za ravnopravnost i dostojanstvo osoba s invaliditetom. Osobe s invaliditetom opet se promatra kao žrtve koje treba zaštiti po cijenu narušavanja osnovne autonomije i dostojanstva, a izgubljen je partnerski odnos i uključivanje u procese koji utječu na njihove živote. Pandemija je ujedno još jednom pokazala zašto segregiranje osoba s invaliditetom u ustanove predstavlja teško kršenje njihovih ljudskih prava. Osobe u ustanovama u većem su riziku od zaraze od osoba koje žive u zajednici, nemaju mogućnost zaštite socijalnom distancu u uvjetima kad se i po 200 osoba nalazi na jednom skučenom prostoru. Ovo je populacija, koja je daleko najteže pogodena najrigoroznijim ograničavanjem kretanja i zabranom napuštanja ustanove osim u iznimnim situacijama. Istovremeno svjedočimo tome da je pandemija postala izgovor za odustajanje od prijeko potrebnih reformskih procesa koji se već godinama najavljuju, a osobe s invaliditetom ih strpljivo očekuju. Zaustavljen je rad na izradi zakonskih unaprjeđenja, a goruća pitanja osoba s invaliditetom ponovno su ne samo stavljeni u drugi plan nego postala posve nevažna u atmosferi sveopće zdravstvene, društvene i gospodarske krize. Pozitivni primjeri osiguranja razumne prilagodbe, posebno u odnosu na prilagodbe načina i organizacije rada tijekom ovog kriznog perioda, trebaju biti putokaz i primjer kako se i nakon završetka ove pandemije osobama s invaliditetom može osigurati da sudjeluju u svakodnevnim životnim aktivnostima na ravnopravnoj razini s drugima. Mjerodavne institucije bi se trebale prilikom donošenja odluka koje se tiču epidemiološke situacije savjetovati s osobama s invaliditetom i njihovim predstavnicima kako bi bili u potpunosti upoznati s teškoćama s kojima se susreću u ovim otežanim okolnostima radi iznalaženja odgovarajućih rješenja.

Ujedinjeni narodi ovogodišnji Međunarodni dan osoba s invaliditetom obilježavaju pod motom *Izgradnja boljeg: prema svijetu nakon COVID-a 19 koji uključuje osobe s invaliditetom, pristupačan je i održiv*. Stoga u skladu s UN motom pozivamo hrvatske građane da ovu krizu pretvorimo u priliku za izgradnju društva bez prepreka uistinu jednakih mogućnosti.

Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom

**PORUKA PREDSJEDNIKA
SOIH-A POVODOM 03.
PROSINCA –
MEĐUNARODNOG DANA
OSOBA S
INVALIDITETOM**

Poštovani,

U jeku COVID-19 krize koja je obilježila gotovo cijelu 2020.

godinu obilježavamo ovogodišnji Međunarodni dan osoba s invaliditetom na temu „Ponovno izgradimo bolje - inkluziju, pristupačnost i održiv svijet za osobe s invaliditetom nakon COVID-19“. Tema koju je pokrenuo UN stavlja sveobuhvatni naglasak na to kako društvo može i mora težiti inkluzivnosti, uklanjanjem zapreka i predrasuda s kojima se susreću osobe s invaliditetom. Jasno je kako je kriza uzrokovana virusom COVID-19 poprimila globalne razmjere, utjecala na društvo u cjelini, ali i to da je na žalost produbila već postojeće nejednakosti i otkrila neprihvatljive razmjere isključenosti osoba s invaliditetom. Trinaest godina nakon ratifikacije Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom, njezine odredbe još uvijek se u RH ne provode u mjeri koju Pokret osoba s invaliditetom zastupa, a ponekad se čak i krše.

Među prioritetima koje želimo istaknuti povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom su svakako donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku koji se odnosi na kompenzaciski novac za uvećane troškove života djece s teškoćama u razvoju/osoba s invaliditetom uzrokovane neprilagođenošću zajednice, s naglaskom da isti ne smije ovisiti o dohodovnom i imovinskom cenzusu. Pandemija koronavirusa utjecala je na pružanje socijalnih usluga i sustav podrške osobama s invaliditetom što je zahtjevalo brzu prilagodbu u pružanju gotovo svih socijalnih usluga. Time je još više naglašena potreba sustavnog financiranja usluga kojeg SOIH zagovara dugi niz godina, a osobito donošenja Zakona o osobnim pomagačima čija izrada Nacrta je započeta, a potom stavljena na čekanje. Zakon će učiniti veliki iskorak jer će definirati način pružanja usluge, uzimajući u obzir objektivnu, stvarnu potrebu osoba s invaliditetom i njegovo donošenje je od prioritetskog značaja. Važan segment koji doprinosi kvaliteti života djece s teškoćama u razvoju čini usluga rane intervencije. Unatoč brojnim inicijativama i pružateljima usluge u zdravstvenom, obrazovnom, socijalnom, nevladinom i privatnom sektoru, u RH još uvijek nije uspostavljen sustav probira, dijagnoze i rane intervencije, što najbolje ilustriraju najnovija istraživanja UNICEF-a. Do sada su pokrenuti određeni postupci, ali oni nisu polučili očekivane rezultate, stoga ovo područje predstavlja značajan izazov jer ulagati u rani razvoj djece znači ulagati u budućnost zajednice.

Reprezentativne udruge osoba s invaliditetom preuzele su ulogu pružatelja usluga zahvaljujući tako profiliranim natječajima na nacionalnoj razini i kroz projekte financirane iz EU-a, međutim i dalje nedostaju potrebni resursi i kvaliteta provedbe potrebnih usluga. Financiranje usluga putem projekata i programa nosi neizvjesnost o finansijskoj podršci i opstanku pružanja usluga, a što posljedično utječe i na daljnji razvoj zaštite osoba s invaliditetom, osobito kad se ima na umu da pojedinci kao osobe s invaliditetom ne mogu sami ostvarivati svoja prava zbog građevinskih, orijentacijskih i komunikacijskih barijera i udruge im vrlo često predstavljaju jedino mjesto socijalnog uključivanja. Uzimajući u obzir da Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom jasno utvrđuje obvezu država potpisnica da se u razvoju i primjeni zakona i politika u provedbi KPOSI i u drugim procesima donošenja odluka koje se odnose na osobe s invaliditetom, aktivno uključe i savjetuju osobe s invaliditetom, kao i djeca s teškoćama u

razvoju, putem reprezentativnih udruga, za poticanje primjene i praćenje provođenja KPOSI nužno je sustavno financirati osnovnu djelatnost reprezentativnih saveza i udruga. Rješavanje istaknutih izazova, naravno uz sve ono što RH čini u brojnim drugim područjima, preduvjet je za inkluziju i ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom u zajednici. To se odnosi na sve aspekte života: pravo na školovanje, život u zajednici, pristup zdravstvenoj zaštiti, zasnivanje obitelji, sudjelovanje u političkom životu, mogućnost bavljenja sportom, putovanja i dostojanstven rad.

Pandemija je stvorila jedinstvenu priliku da se prouče i definiraju brzi odgovori na ta temeljna pitanja i postigne odlučujući napredak. Kako se svijet oporavlja od pandemije, nužno je osigurati da interesi i prava osoba s invaliditetom budu sastavnica inkluzivnog, pristupačnog i održivog svijeta nakon COVID-19. Kako bi se tome približili, od presudne važnosti je uključivanje osoba s invaliditetom u osmišljavanje i donošenje rješenja koja su uistinu usmjerena na sve, u skladu s načelom „Ništa o nama bez nas“.

S iskrenim poštovanjem,

Vaš Zorislav Bobuš

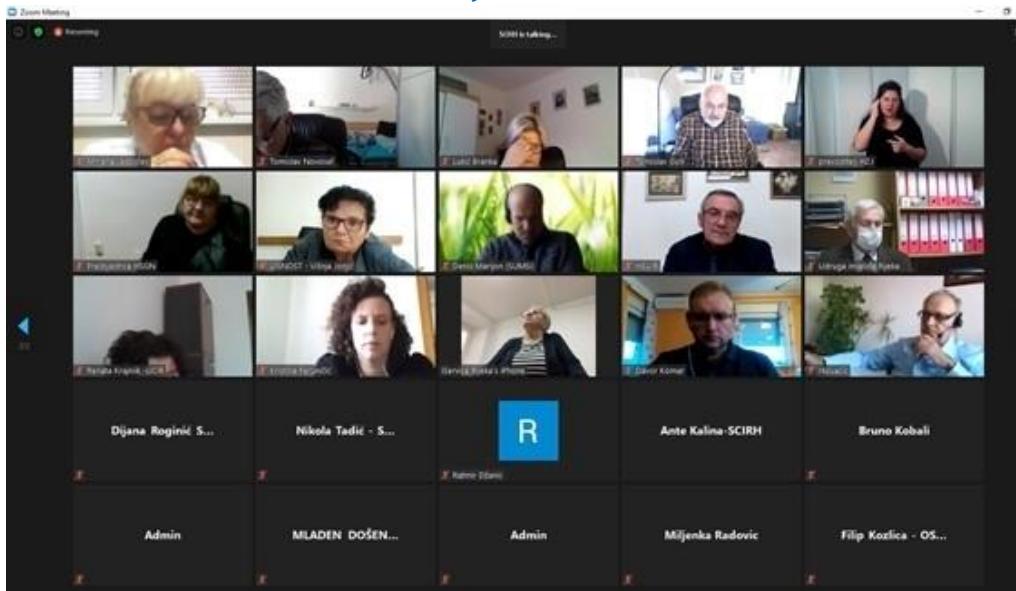
PREDsjEDNIK VLADE PRIMIO PREDSTAVNIKE OSOBA S INVALIDITETOM

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske, Andrej Plenković, sastao se s predstavnicima udruga osoba s invaliditetom, u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, u Zagrebu, u ponedjeljak 20. srpnja 2020. godine. Sastanak predstavnika osoba s invaliditetom s Andrejom Plenkovićem, predsjednikom Vlade Republike Hrvatske održan je na temu aktualnog stanja te problematike vezane za osobe s invaliditetom. Sastanku su uz predsjednika Vlade prisustvovali i ministar rada i

mirovinskog sustava, Josip Aladrović, ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Vesna Bedeković, saborska zastupnica, Ljubica Lukačić, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak te predstavnici saveza i udruga osoba s invaliditetom. Predstavnici saveza i udruga osoba s invaliditetom imaju velika očekivanja od novog saziva Vlade, obzirom da su kroz protekle četiri godine već upoznati s izazovima i položajem osoba s invaliditetom.

25. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) organizirala je dana 06. studenoga 2020. godini jubilarni 25. hrvatski simpozij osoba s invaliditetom o temi "Konvencija UN o pravima osoba s invaliditetom" – ciljevi održivog razvoja, sport i osobe s invaliditetom, žene s invaliditetom. Zbog nemogućnosti okupljanja većeg broja sudionika uslijed pandemije koronavirusa, tradicionalni dvodnevni Simpozij održan je virtualno putem ZOOM platforme kao jednodnevni skup i to samo sa zastupnicima u Skupštini SOIH - a jer svaka redovna članica ima po 3 zastupnika, a pridružena po jednog čime je ipak, može se reći, cijela Hrvatska bila zastupljena. Simpozij je pozdravnom riječi otvorila Marica Mirić, dopredsjednica SOIH - a, a potom je sudionicima predstavila temu povezanost invaliditeta, ljudskih prava i Ciljeva održivog razvoja – univerzalnog i sveobuhvatnog programa djelovanja za sve zemlje. Istaknula je posebnost Ciljeva održivog razvoja za osobe s invaliditetom jer je u njima invaliditet zastavljen u gotovo svim člancima, što je za razliku od Milenijskih ciljeva do 2015. godine iznimno iskorak jer isti nisu uključivali osobe s invaliditetom. Također je naglasila povezanost ciljeva s pojedinim člancima Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom (KPOSI). Zaključila je kako u tom smislu Ciljeve održivog razvoja treba smatrati vrlo korisnim alatom provedbe KPOSI koji se mogu koristiti i kao zagovaračka platforma jer obvezuju na osnaživanje ranjivih skupina, uključujući i osobe s invaliditetom te promicanje univerzalnog poštivanja ljudskih prava, jednakosti i nediskriminacije. Temu „Sport i osobe s invaliditetom“ predstavio je Ratko Kovačić, predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Europskog paraolimpijskog odbora, naglasivši pozitivne učinke bavljenja sportom na psiho - fizičko stanje organizma i imunitet, a potom i na razvoj funkcionalno – motoričkih sposobnosti. Kroz prikaz Projekta jačanja kapaciteta HPO članica koji omogućava svim osobama s invaliditetom uključivanje u sportske aktivnosti bez obzira na stupanj i težinu invaliditeta poručio je kako vježbanje i treninzi poboljšavaju osobnu kvalitetu života, a posebice života osoba s invaliditetom. Pozvao je mlade osobe s invaliditetom na uključivanje u sportske aktivnosti i sportske klubove osoba s invaliditetom. Uspjesi koje osobe s invaliditetom danas postižu u sportu izrazito doprinose njihovom osnaživanju, ali i finansijskoj neovisnosti. Aktivizam SOIH -Mreže žene s invaliditetom predstavila je Lorena Vovk, pravnica SOIH-a. Uz pregled statističkih podataka o žrtvama nasilja te broj prijava nasilja nadležnim tijelima, prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova i podacima prikupljenim putem SOIH-SOS telefona prikazala je dosadašnje djelovanje SOIH-Mreže žena s invaliditetom i SOIH - SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja, uzimajući u obzir osobito težak položaj žena s invaliditetom uzrokovani pandemijom koronavirusa. Posebnu pozornost pridala je ulozi

SOIH-Mreže žena s invaliditetom u borbi protiv nasilja nad ženama. SOIH je prepoznao da žene i djevojke s invaliditetom trebaju biti informirane o svojim pravima u pristupačnim i razumljivim formatima kako bi mogle donositi vlastite odluke. Stoga kroz održavanje edukacija u okviru sedmodnevног Treninga za žene s invaliditetom SOIH potiče aktivno sudjelovanje žena s invaliditetom u svim segmentima društva, a posebno u kreiranju politika. Predstavljajući Kampanju „16 dana aktivizma CNŽ S IH BILTEN 2 protiv rodno uvjetovanog nasilja“ pozvala je sudionike da se uključe u aktivnosti Kampanje koja se ove godine provodi s motom „Ponosne, jake i vidljive“ s ciljem zagovaranja ratifikacije Konvencije protiv nasilja i uznemiravanja (ILO C 190) koju je donijela Međunarodna organizacija rada. Uz zastupnike Skupštine SOIH-a, virtualnom Simpoziju nazočila je Ljubica Lukačić, saborska zastupnica koja je u svom obraćanju sudionicima istaknula prioritetna pitanja za osobe s invaliditetom čije će rješavanje u svom mandatu zagovarati, a to su utvrđivanje statusa osobe s invaliditetom i izmjena Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja te donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku i Zakona o osobnim pomagačima. Naglasila je kako su udruge osoba s invaliditetom svoju primarnu zagovaračku ulogu zamjenile s ulogom pružatelja socijalnih usluga te je nužno potrebno rasteretiti ih i omogućiti im da zagovaraju prava svojih članova. Također, izrazila je spremnost za dati potporu da se kroz projekte riješi iznimno važno pitanje za sve osobe s invaliditetom u RH, a to je dostupnost i pristupačnost javnoga prijevoza u urbanim i ruralnim sredinama. Kao članica SOIH-Mreže žena s invaliditetom osvrnula se i na problem porasta obiteljskog nasilja nad ženama, a kao jedan od ciljeva istaknula je osiguravanje pristupačnosti sigurnih kuća i skloništa za žene s invaliditetom žrtve nasilja. U nadolazećoj Kampanji 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja izrazila je želju za sudjelovanjem i suradnjom sa SOIH - om koju već dugi niz godina ostvaruje kao promotorica Kampanje među zastupnicima u Hrvatskom Saboru. Na kraju svog obraćanja prenijela je poruku predsjednika Vlade RH koji je izrazio želju za suradnjom s osobama s invaliditetom kako bi i ove godine zajedničkim naporima dostojanstveno obilježili 3. prosinac – Međunarodni dan osoba s invaliditetom. U nastavku su Marica Mirić, Ratko Kovačić i Ljubica Lukačić dali odgovore na još neka pitanja od značaja za osobe s invaliditetom. Sudionici Simpozija, koji su svojim odazivom uveličali ovogodišnji jubilarni Simpozij dali su poseban doprinos putem aktivne participacije kroz razmjenu mišljenja i izražavanje dojmova o samoj organizaciji Simpozija. Za Zajednicu saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dobivena podrška predstavlja poticaj da i dalje zauzeto djeluje na području unapređenja položaja osoba s invaliditetom. Zaključci Simpozija su sljedeći: - hitno uputiti pismo nadležnim da je ovakvo poigravanje s projektom osobne assistencije nedopustivo jer dovodi udruge u poziciju da ljudima koji iznimno kvalitetno rade daju otkaze, - zahtijeva se žurna uspostava regularnog djelovanja i poštivanja

ugovora vezanih za zahteve za nadoknadu sredstava (ZNS) i to kako ocjene dostavljenog ZNS-a, tako i uplate sredstava u protivnom će udruge biti prinuđene na tužbe jer se tim neodgovornim radom dovodi u pitanje održivost udruga, - omogućiti da se kroz EU fondove raspšire natječaj za nabavu posebno prilagođenih kombi vozila kako bi se omogućio prijevoz osoba s invaliditetom u ruralnim i urbanim sredinama, - edukacijom predstavnika saveza i udruga članica potrebno je unaprijediti znanje o povezanosti Ciljeva održivog razvoja i Konvencije o pravima osoba s invaliditetom što će doprinijeti snažnijoj primjeni Konvencije, - sport je iznimno važan čimbenik za uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice, za njihovo osnaživanje i poboljšanje kvalitete njihova života, - podizanjem svijesti i osnaživanjem žena za prepoznavanje i prijavu nasilja mogu se učiniti značajni pomaci u sprječavanju nasilja - Konvencija i Održivi ciljevi, sport i žene s invaliditetom trebaju biti tema svakog sljedećeg Simpozija. Ovogodišnji Simpozij sudionici su ocijenili kratkim, jasnim, dinamičnim i sadržajnim i zaključen je sintagmom „Održivi razvoj, sport za sve i nulta tolerancija prema nasilju nad ženama s invaliditetom“.

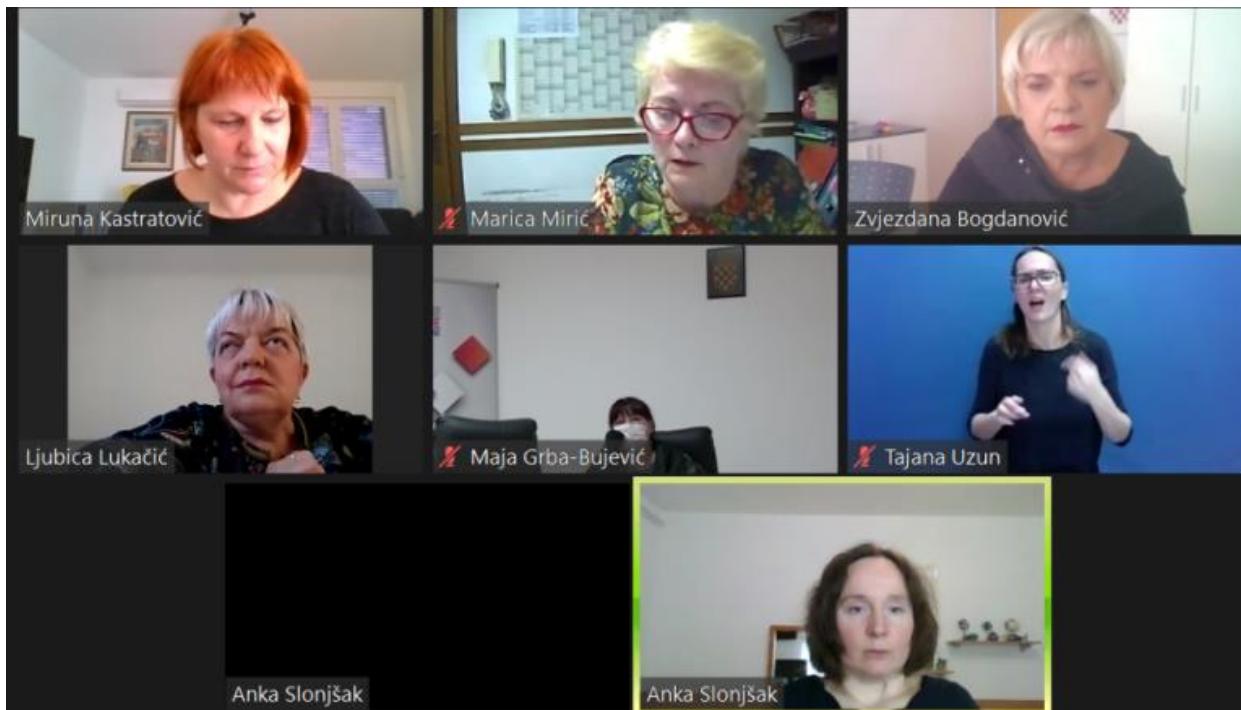
14. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O STATUSU I PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM U SANSKOM MOSTU

Pod posebnim okolnostima uzrokovanim virusom COVID-19 od 28. do 29. listopada 2020., online preko platforme ZOOM, održana je 14. međunarodna konferencija o statusu i pravima osoba s invaliditetom u Sanskom Mostu

Organizator Konferencije bio je Koordinacioni odbor udruženja i saveza osoba sa invaliditetom Unsko – Sanskog kantona i Koalicija Strategije za unapređenje prava i položaja osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH (2016 –2021). Program rada bio je bogat i sadržajan brojnim temama od unapređenja položaja osoba s invaliditetom i njihovih organizacija, rada s djecom s teškoćama u vrijeme pandemije, uključivanja područja invaliditeta u lokalne medije do integracije osoba s invaliditetom i zapošljavanja u lokalnoj zajednici, a o njima su pričali stručnjaci iz navedenih područja. Drugi dana Konferencije izlaganja su imali predstavnici saveza i udruga osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, a o prvoj temi „Što povezuje invaliditet, ljudska prava i Ciljeve održivog razvoja“ govorila je Marica Mirić iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH. O „Sprječavanju nasilja nad ženama s invaliditetom“ govorile su Lorena Vovk, Kristina Perunić i Martina Mokus iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH. „Kako udruge mogu utjecati na zdravstveni sustav? - primjer uspješne kampanje u Republici Hrvatskoj“ tema je koju je predstavila Dijana Roginić iz Saveza društva multiple skleroze Hrvatske. O „Važnosti komunikacijskih kanala u neprofitnom sektoru i zašto su važne Europske snage solidarnosti i zlaganje su imale Ivana Kučina iz Društva distrofičara Zagreb i Gordana Jurčevića iz Udruge osoba s invaliditetom Karlovačke županije. „Put prema sustavu rane intervencije“ izlagao je Nikola Tadić iz Saveza udruga za autizam Hrvatske. Luka Keller iz Hrvatskog saveza udruga osoba s tjelesnim invaliditetom predstavio je „Ulogu nevladinog sektora u razvoju socijalnih usluga u zajednici i rezultate provedenog istraživanja potreba udruga osoba s invaliditetom“. Pokazalo se da u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini osobe s invaliditetom moraju pratiti brojne zakone i propise kako bi ostvarile određena prava što predstavlja popriličan problem te zahtjeva pravnu podršku. „Prikaz iskustava pravnog savjetovališta“ tema je koju je predstavio izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj.

FINANCIRANJE UDRUGA, INKLUSIVNI DODATAK I USLUGA POMAGAČA - GDJE SMO I ŠTO OČEKIVATI?

U ponedjeljak, 19. listopada putem Zoom platforme, održan je tematski skup pod nazivom 'Financiranje udruga, inkluzivni dodatak i usluge pomagača - gdje smo i što očekivati?'

Pokret osoba s invaliditetom, u okviru 8. Centra znanja za društveni razvoj u RH organizirao je tematski skup sa ključnim dionicima pod nazivom „**Financiranje udruga, inkluzivni dodatak i usluge pomagača- gdje smo i što očekivati?**“ sa svrhom definiranja ključnih koraka kako bismo došli do kvalitetnih sustavnih, zakonskih rješenja koja će poboljšati kvalitetu života preko pola milijuna osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj.

U sklopu tematskog skupa, govorili su:

- Zvjezdana Bogdanović, savjetnica ministra Alardovića, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
- Anka Slonjsak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom
- Ljubica Lukačić, saborska zastupnica
- Maja Grba Bujević, potpredsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskog sabora
- Marica Mirić, predstavnica 8. Centra znanja

Predstavnica pokreta osoba s invaliditetom i 8. Centra znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj, Marica Mirić, tijekom uvodnog izlaganja govorila je o dugogodišnjem angažmanu i udrugama osoba s invaliditetom i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom na ovim zakonima: „Nakon 15 godina agitiranja Saveza i udruga osoba s invaliditetom i 12 godina agitiranja Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom ponovno se skoro vraćamo na početak iako su ovi Zakoni krucijalni zakoni za poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u RH, jer Zakon o osobnoj asistenciji i Zakon o inkluzivnom dodatku, ali ni Zakon o financiranju

reprezentativnih udruga osoba s invaliditetom ponovno nisu uključeni u plan zakonodavnih aktivnosti za 2021. godinu. Što se tiče inkluzivnog dodatka, kroz godine se puno radilo na tome, osnovana je i radna skupina kod Ministarstva, no još uvijek je problem da uz broj osoba koji trebaju primati inkluzivni dodatak uključuju se i starije životne dobi koje nisu prošle vještačenja. Zakon o osobnim pomagačima bitan je jer unaprjeđuje kvalitetu života ne samo osobe s invaliditetom nego i njegine obitelji. Osoba s invaliditetom time dobiva pravo na izbor, na donošenje odluke, na kontrolu svoga života, te dobiva osnovne sastavnice neovisnog življenja, dok obitelj dobiva kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, te veliku sigurnost u slučaju bolesti ili smrti da će osoba ostati živjeti u svojoj lokalnoj zajednici i da će imati potporu koju treba. Uz navedeno, značajno je i za zapošljavanje osobnih asistenata i za cijelokupnu društvenu zajednicu..”

Ispred Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, savjetnica ministra Zvjezdana Bogdanović u svom izlaganju osvrnula se kako se već dugi niz godina radi na Zakonu o osobnoj asistenciji i Zakonu o inkluzivnom dodatku, te da Ministarstvo nastoji što je moguće bolje definirati kompletну podlogu donošenja tog Zakona, te je dodala: „Cilj donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku je u jednom pravo osigurati financijsku potporu osobama s invaliditetom, pojednostaviti postupak ostvarivanja prava i osigurati pravedniju raspodjelu prava... Svi smo svjesni toga da jedan iznos ne može biti pravedan iznos ako se odnosi na različite potrebe i različite situacije u kojima žive osobe s invaliditetom u društvu. „Također je naglasila što će radna skupina u narednom periodu morati prvo napraviti: „...očitovati se o inkluzivnom dodatku i njegovom iznosu u postocima, o rješenju ili ne donošenju iskaznice kao uvjet u prava o statusu osoba s invaliditetom, o broju razina za ostvarivanje tih prava, o mogućnosti ušteda na nekim drugim stavkama namijenjenim osobama s invaliditetom, dohodovnom cenzusu s kojim se nikako ne slažu osobe s invaliditetom i ne prihvaćaju ga kad je u pitanju inkluzivni dodatak, ali naravno i uključivanju prava iz mirovinskog i drugih sustava. Kada to budemo jasno mogli definirati i budemo imali definirano onda ćemo moći ići i sa izradom samog zakona odnosno projekcijama financijskim koje su užasno važne u ovom trenutku i koje su zapravo razlog zašto ga nismo stavili u plan zakonodavnih aktivnosti za 2021 godinu.“ Što se tiče Zakona o osobnoj asistenciji naglasila je „Svima je važno da se Zakon doneše što prije i da se za njih osiguraju sredstva. Na godišnjoj razini Ministarstvo za ovu uslugu za programe i projekte izdvaja preko 125 milijuna kuna u ovom trenutku. Svjesni smo da će se brojka bitno povećati korisnika ovoga prava onog trenutka kada se donese zakon i da je za to naravno potrebno osigurati daleko veća sredstva u proračunu nego imamo sad. Ima još dosta otvorenih pitanja mi ćemo intenzivno raditi na donošenju i jednog i drugog zakona i pokušati što je moguće više zadovoljiti želje i potrebe svih ali poštujući naravno i ograničenja koja imamo.“ Kao odgovor na pitanje kada se mogu očekivati zakoni o inkluzivnom dodatku i osobnoj asistenciji odgovorila je da kada ćemo imati nacrte prijedloga zakona gotove da on u svakom slučaju može ući u žurnu proceduru, no da se sva otvorena pitanja moraju riješiti što je prije moguće i onda razmišljati o datumu njegova donošenja ali naravno i o datumu provedbe jer za datum provedbe moramo imati fiskalnu odgovornost da bi on bio provediv.

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak istaknula je da godinama govorimo o tome, da je i sama korisnica usluge osobne asistencije, da se puno toga napravilo no da je zabrinjava da se stalno priča o gotovo identičnim stvarima kao i prije par godina da nema dovoljno financijskih sredstava, da treba napraviti analizu, da bi trebalo napraviti određene promjene. Istaknula je da je svjesna činjenice da to nije lako, no zalaže se da se zakoni donesu čim prije iz više razloga. Što se tiče Zakona o osobnoj asistenciji istaknula je da je važan zbog izuzetno velike liste čekanja za ulazak u ustanove, te kako bi se prevenirao odlazak u ustanove smatra da je podrška u zajednici jedan od najvažnijih razloga da se taj zakon čim prije doneše. Naglasila je kako je osnovno da doista osoba s invaliditetom dobije onu podršku koliko mu je potrebno, naravno da država ne može sve pokriti ali barem osnovno da bi osoba mogla ostati u svom domu. Vezano uz Zakon o inkluzivnom dodatku istaknula da inkluzivni dodatak mora biti

bez i dohodovnog i imovinskog cenzusa i da se zalaže da on doista bude za pokrivanje povećanih troškova invaliditeta i to onih troškova koji se ne podmiruju kroz zdravstveno i socijalno i drugi troškovi koje osoba mora sama plaćati da bi mogla funkcionirati i živjeti.

Saborska zastupnica Ljubica Lukačić, na pitanje zašto donošenje navedenih zakona tako dugo traje rekla je kako je tako jer se ne mogu dogоворити око vrlo važnih stvari i smatra da će to biti tako dok nećemo znati tko je osoba s invaliditetom, jer to još uvijek ne znamo, a kada budemo imali tu definiciju da će sve biti lakše pa i donošenje ovih zakona. Također je istaknula da podržava osobe s invaliditetom da nema nikakvog cenzusa, a rekla je i da imamo različita vještačenja i da ništa nije ujednačeno.

Potpredsjednica Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb Hrvatskog sabora, Maja Grba Bujević u svom govoru istaknula je da su donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku i Zakona o osobnoj asistenciji te rješavanja pitanja sustavnog financiranja reprezentativnih udrug osoba s invaliditetom gorući problemi u našem društvu, te rješavanju treba pristupiti odlučno i sustavno. Napomenula je kako su ovi zakoni na dobrobit ne samo osoba o kojima je danas riječ već potičući veću samostalnost osoba s invaliditetom u svakodnevnom životu ujedno smanjuju potrebu za neposrednom ovisnošću o tuđoj skribi. Istaknula je i kako je okoliš još uvijek takav da nisu stvoreni svi preduvjeti za samostalan život osoba s invaliditetom što izaziva povećane troškove života i ukazuje na to da bi ti troškovi trebali biti pokriveni upravo kroz inkluzivni dodatak, te da donošenje Zakona osobno podržava u njegovoј žurnoj proceduri kako bi osobe s invaliditetom bile u mogućnosti živjeti humano i jednako kvalitetno kao i ostatak društva. Vezano uz Zakon o financiranju reprezentativnih udrug osoba s invaliditetom rekla je kako je neophodno osigurati održivost udrug osoba s invaliditetom koje putem svojih predstavnika zastupaju interese osoba s invaliditetom i uvelike utječu na njihovo socijalno uključivanje, te da ne mogu i ne smiju biti prepustene slučaju već sustavnom organiziranju. Na kraju je istaknula da će Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku učiniti baš sve da ih, čim se stvore preduvjeti, se raspravi i potakne njihovo donošenje na opće zadovoljstvo.

U raspravi vezanoj za Zakon o financiranju reprezentativnih udrug osoba s invaliditetom Marica Mirić je istaknula: „Vezano uz financiranje reprezentativnih udrug osoba s invaliditetom upravo i situacija sa COVID-om je pokazala da su udruge ne samo jedino mjesto socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom, nego da su udruge bile jedine koje su brinule i dan danas potiču državu da se donesu propisi i da se osigura sve ono što je neophodno u ovako teškim trenucima. I sama Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, koja je u Hrvatskoj na snazi već 14 godina, u svojim člancima jasno naglašava kako je država dužna pružiti finansijsku potporu reprezentativnim udrugama za njihov zagovarački rad. Udruge su se uključile u mrežu pružatelja socijalnih usluga projektno i programski, a usluge treba osigurati kontinuirano zbog čega i udruge trebaju u kontinuitetu imati osobe koje razumiju procese da bi pisale projekte za sve potrebne usluge, te zbog ovog načina financiranja imamo veliku fluktuaciju radne snage.“ Na istu temu, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak rekla je kako su udruge izgubile svoju zagovaračku ulogu i ne bi opstale da ne provode niz projekata. Naglasila je ako želimo i dalje da udruge provode usluge osobne asistencije u tom slučaju udruge treba kapacitirati, moraju imati zaposlenog pravnika jer imaju zaposleno po 30- 40 osobnih asistenata i imaju probleme sa zaposlenicima i iz područja radnog prava. Najviše je zabrinjava što se samo priča, a nikako da napravimo konkretan korak da krenemo u realizaciju. Saborska zastupnica Ljubica Lukačić, također se složila da se financiranje udruga osoba s invaliditetom treba donijeti, te da udruge trebaju biti prva „stopenica“, savjetodavna osobama s invaliditetom a one su zbog pisanja projekata izgubile tu funkciju. Istaknula je da se treba odlučiti da li će udruge pružati usluge, a ako i neće slaže se da trebaju određenu sustavnu podršku.

Savjetnica ministra Zvjezdana Bogdanović u vezi financiranja udruga naglasila je da bi taj Zakon po njihovom mišljenju trebao biti Zakon kojeg će donositi Ministarstvo uprave, jer uz dužno poštovanje udruga osoba s invaliditetom i njihovu ulogu kao reprezentativnih udrug, ima još

puno korisničkih skupina za koje bi se onda trebali donositi identični zakoni a to Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike nije u mogućnosti, niti je u mogućnosti osigurati tu količinu novca. Također je napomenula kako su za da se ovo pitanje riješi, ali kroz Ured za udruge i Nacionalnu zakladu za razvoj civilnog društva, a smatra kako je Ministarstvo uprave ono koje mora procijeniti koje su to djelatnosti za koje se moraju osigurati sredstva za njihovo funkcioniranje.

Na kraju tematske rasprave, ispred organizatora, 8. Centra znanja, Marica Mirić istaknula je „Zahtjev pokreta osoba s invaliditetom je da se hitno sazove sastanak da se ova pitanja stave na dnevni red i da se riješe, jer predugo govorimo o preprekama koje nam stoje na putu. Kao zaključak zahtijevamo da u roku od 3 mjeseca riješimo prepreke, a u roku 6 mjeseci da se dođe do nacrta prijedloga Zakona.“

8. CENTAR ZNANJA U SURADNJI S EDF-OM PROVEO TRENING MLADIH OSOBA S INVALIDITETOM O NEOVISNOM ŽIVLJENJU

8. Centar znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom, u suradnji s Europskim forumom osoba s invaliditetom (EDF) uz financijsku potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva održao je dana 7. listopada 2020. putem Zoom platforme. Značaj Treninga mladih osoba s invaliditetom o neovisnom življenju ogleda se u prijenosu specifičnih znanja o neovisnom življenju na području RH i drugim europskim zemljama sudionika Treninga. Moderatorica Treninga bila je članica Foruma mladih EDF-a Sigridur Fossberg Thorlaciu, aktivistica u području ljudskih prava iz Islanda.

Uvodno izlaganje održao je predsjednik Foruma mladih EDF-a Kamil Goungor u kojem je predstavio sebe i svoje iskustvo neovisnog življenja. U izlaganju je istaknuo važnost članka 19. UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, kao temelja za ostvarivanje prava na neovisno življenje te Opći komentar br. 5 o neovisnom življenju i uključenosti u zajednicu koji sadrži detaljno obrazloženje načina primjene članka 19. KPOSI. U ostvarivanju prava na neovisno življenje naglasio je dvanaest bitnih sastavnica neovisnog življenja: svrsishodne i pristupačne

informacije; primjereni dohodak; odgovarajuće i dostupne zdravstvene i socijalne usluge; u potpunosti pristupačan sustav prijevoza; potpuno pristupačan okoliš; odgovarajuće asistivne tehnologije i pomagala; dostupnost pristupačnog i prilagođenog stanovanja; adekvatno pružanje osobne asistencije; dostupnost inkluzivnog obrazovanja i ospozobljavanja; jednake mogućnosti zapošljavanja; neovisno zagovaranje i samozastupanje te dostupnost usluge Peer Counselling. Kao posebno zanimljiv, u izlaganju istaknuo se [film](#) koji daje prikaz neovisnog življenja.

Loredana Disci, stručna suradnica za mlade EDF-a upoznala je sudionike treninga s mehanizmima ostvarenja neovisnog življenja kroz izlaganje o ulozi Alternativnog izvješća, Europskom semestru, mogućnostima korištenja EU fondova i značaju institucije pravobranitelja.

Predsjednica Forumu mladih SOIH-a Katarina Strunjak je uz osobno iskustvo neovisnog življenja predstavila SOIH te vrste osobnih pomagača u RH prema vrsti invaliditeta, način i mogućnosti uključivanja u uslugu osobne asistencije. Osvrnula se i na pristupačan prijevoz u Gradu Zagrebu te primjenu Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programske rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora. Svoja iskustva u području neovisnog življenja predstavio je i Matthieu Chatelini, član Forumu mladih EDF-a, a posebno način osiguravanja usluge osobne asistencije u Francuskoj. Na treningu je sudjelovalo preko 60 osoba koje su se putem platforme uključile u raspravu o neovisnom življenju u RH, a posebice o usluzi osobne asistencije.

KONVENCIJOM I CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA DO OSTVARIVANJA PRAVA ŽENA S INVALIDITETOM

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Mreža žena s invaliditetom održali su u ponedjeljak, 14. prosinca 2020. godine putem Zoom platforme Okrugli stol na temu "Konvencijom i ciljevima održivog razvoja do ostvarivanja prava žena s invaliditetom". Okrugli stol "Konvencijom i ciljevima održivog razvoja do ostvarivanja prava žena s invaliditetom" održan je povodom obilježavanja 10. prosinca – Međunarodnog dana ljudskih prava i završetka Kampanje '16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja'. Okrugli stol je počeo minutom šutnje kojom je odana počast nedavno preminuloj Mandici Knežević, jednoj od prvih aktivistkinja Mreže.

Prisutne je pozdravila Marinka Bakula-Andđelić, zamjenica pročelnice Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba, ističući kako dugi niz godina prati i podržava rad Mreže, koja je postala prepoznatljiva u zajednici.

Anka Slošnjak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, naglasila je važnost prijave problema, narušenih prava i nasilja u obitelji u vrijeme pandemije nadležnim institucijama, pogotovo radi sačuvanja dostojanstva življenja.

Ljubica Lukačić, saborska zastupnica, dotakla se nezadovoljstva populacije osoba s invaliditetom, zbog nedonošenja Zakona vezanih za osobnu asistenciju, inkluzivni dodatak, socijalnu skrb i ostalih važnih prioriteta vezano za invaliditet.

Nakon pozdravnih govora uslijedila su predavanja. Marica Mirić, dopredsjednica SOIH-a upoznala je prisutne s Konvencijom i ciljevima održivog razvoja u sprečavanju nasilja nad ženama s invaliditetom te se posebno osvrnula na ciljeve 3., 5. i 10., koji su važni i vezani za rodnu ravnopravnost i osnaživanje svih žena i djevojaka, jer naglašavaju potrebu da se život osoba s invaliditetom do 2030. godine promijeni. O 'Kampanji ILO C190' za ratifikaciju ILO Konvencije protiv nasilja i uznemiravanja govorila je Lorena Vovk, pravnica SOIH-a, istakнуvši što je sve nasilje i uznemiravanje u svijetu rada. Također se dotakla rodno utemeljenog nasilja i uznemiravanja na poslu te kako se svi možemo i moramo zaštiti u svom radu. Mirjana Janžek, predsjednica Udruge distrofičara Krapina, ukazala je na problem žena i djevojaka s invaliditetom, koje se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u zajednici i društvenim prihvaćanjem pa je uvođenje Peer Counsellerau borbi protiv nasilja nad ženama s invaliditetom bila nužnost, koja se odlično pokazala u SOIH – Mreži žena s invaliditetom. Rezultate Kampanje '16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja', koja se provodi od 25. studenog – Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama do 10. prosinca – Međunarodnog dana ljudskih prava, predstavila je Martina Mokus iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom, zahvalivši se svima na potpori i nošenju bijelih vrpci, koje su simbol NE nasilju nad ženama. Kampanja se u 2020. godini provodila u 15 lokalnih jedinica na području RH: Đakovo, Karlovac, Knin, Koprivnica, Krapina, Križevci, Makarska, Našice, Osijek, Pula, Rijeka, Slatina, Varaždin, Virovitica, Zagreb. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na Okruglom stolu su sudjelovale stručne suradnice Nataša Franić i Iva Karakaš.

DISKRIMINACIJA NA RADNOM MJESTU: KAKO U PRAKSI USPOSTAVITI RAZUMNU PRILAGODBU

Europska komisija organizirala je radionicu "Diskriminacija na radnome mjestu: Kako u praksi uspostaviti razumnu prilagodbu" 24 siječnja 2020. u hotelu Esplanade, Zagreb. Ova radionica dio je kampanje EU o podizanju svijesti o diskriminaciji na radnom mjestu, koju organizira Europska komisija. Ovo događanje okupilo je Europsku komisiju, poslodavce i njihove organizacije te sindikate kako bi se razmijenili pogledi u svezi s razumnom prilagodbom osoba s invaliditetom. Ovo događanje je otvorilo priliku da se podijeli iskustvo po tom pitanju i iznesu poteškoće s kojima se možete susresti, ali i da dođete do rješenja/potpore koju tražite. Najbolji primjeri i povratne informacije poslodavaca tijekom događanja bit će objavljeni u brošuri koja će se distribuirati diljem Europske unije na kraju kampanje.

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA OSOBA S TJELESNIM INVALIDITETOM

Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom održao je 15. i 16. lipnja 2020. godine " u Zagrebu VII. Simpozij za voditelje udruga osoba s invaliditetom, u okviru programa „Zajedno u zajednici“ kojeg finansijski podržava Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.. Ove godine Simpoziju su osim voditelja udruga osoba s invaliditetom, predstavnika pojedinih Saveza i ostalih gostiju, prisustvovali i premijer Andrej Plenković, savjetnica Predsjednika Republike za ljudska prava i civilno društvo Melita Mulić, Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Vesna Bedeković te saborska zastupnica Ljubica Lukačić. Prvi dan Simpozija održano je izlaganje dopredsjednice SOIH-a Marice Mirić na temu „Konvencija o pravima OSI i pitanja Republici Hrvatskoj,“ zatim izlaganje na temu „Ugovor o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju“ Dragane Budimir iz SDDH. Slijedeće je bilo izlaganje na temu “Sinergije i civilno društvo: osrt na ESF, Obzor 2020 s pogledom k Obzoru Europa“ od strane predstavnika Agencije za mobilnost i programe EU Viktora Koske, zatim predstavljanje programa „Erasmus i Europske snage solidarnosti“ – Agencija za mobilnost i programe EU, Katarina Brajdić, Voditeljica Tima za Europske snage solidarnosti. Na kraju je ravnatelj Centra znanja Profectus, Darko Kobetić govorio na temu „Granice i komunikacija u kontekstu ličnosti.“. Prvi dan Simpozija završio je predstavom Kulturno amaterske družbe „Beskućnici“ iz Kutine. Drugog dana Simpozija nastavio se predavanjem na temu „Pomoćnici u nastavi i provedba projekta kroz udruge“ o kojoj je govorio Darko Tot, načelnik sektora zajedničkih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Izet Dilaver iz BIH predstavio je „Projekt Stablo: Inovativne tehnologije, primjer dobre prakse – socijalno poduzetništvo. Daniel Berdais govorio je na temu „Komunikacija s medijima“ i na kraju Marija Dugac „Udruga Srce – primjer dobre prakse: lokalni identitet udruge. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na Simpoziju.

SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Na prijedlog Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i 12 nacionalnih saveza osoba s invaliditetom održana je tematska sjednica Povjerenstvu vezano uz položaj osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama i humanitarnim kriznim stanjima. Marica Mirić, članica Povjerenstva i dopredsjednica SOIH-a, članovima Povjerenstva kroz održanu prezentaciju upozorila je na obveze Republike Hrvatske po Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, a vezano uz zbrinjavanje osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama i humanitarnim kriznim stanjima. Istaknula je uočene nedostatke u vrijeme pandemije i potresa naglasivši potrebu sustavnog i koordiniranog djelovanja na nacionalnoj i

lokalnoj razini. Najavljen je osnivanje radne skupine koja će pripremiti smjernice, prijedloge mjera i načina praćenja mjera u svrhu što bolje zaštite osoba s invaliditetom. Članove Povjerenstva predstavnici nadležnih tijela izvjestili su o svim poduzetim aktivnostima u vrijeme pandemije te o dalnjim koracima koji će biti poduzeti u svrhu poboljšanja postojećeg stanja položaja osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama i humanitarnim kriznim stanjima. Članovi Povjerenstva iznosili su svoje prijedloge načina rješavanja problema s kojima su se osobe s invaliditetom susretale u vrijeme krize u proteklom razdoblju, a sve u svrhu očuvanja zdravlja i poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom.

ODRŽAN OSNIVAČKI SASTANAK IV. SAZIVA STRUČNOG SAVJETA PRAVOBRANITELJICE ZA OSOBE S INVALIDитетOM

U Zagrebu je 28. veljače 2020. godine održan osnivački sastanak IV. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Članovi IV. saziva Stručnog savjeta kao predstavnici saveza, udruga, te inicijativa osoba s invaliditetom i roditelja djece s teškoćama, kao i predstavnici akademskih ustanova, izabrani su prema javnom pozivu pravobraniteljice raspisanom u prosincu 2019. godine. Članovi i članice izabrani su na vrijeme od 12 mjeseci s trajanjem mandata od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine. Tijekom osnivačkog sastanka, svi članovi i njihove zamjene, imali su prilike upoznati se s planom i programom rada Stručnog savjeta u 2020. godinu, načinu rada, ali i obvezama. Svi nazočni članovi Stručnog savjeta potpisali su Sporazum o osnivanju i radu Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na sastanku je najviše riječi bilo o potrebama i procesima donošenja Zakona o inkluzivnom dodatku, Zakona o osobnim pomagačima i Zakona o asistentima, primjeni Općih komentara UN Odbora za prava osoba s invaliditetom br. 2 i 7, o izazovima u financiranju rada organizacija i udruga osoba s invaliditetom, problemima u obrazovanju djece s teškoćama u razvoju, (ne)pristupačnosti obrazovnih ustanova visokoškolskog obrazovanja, ali i drugim temama na kojima će se raditi tijekom sastanaka u 2020. godine.

Članove i Članice IV. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom izabrani su:

1. Članica: Gordana Jurčević Zamjenica: Marica Poljančić
2. Članica: Kristina Urbanc Zamjenik: Marko Buljevac
3. Član: Tihomir Žiljak Zamjenica: Ana Majurić
4. Članica: Mirjana Jakovčev Zamjenik: Petar Kraljević
5. Članica: Marica Mirić Zamjenik: Ratimir Džanić
6. Članica: Petra Palenkaš Zamjenik: Željko Bosilj
7. Članica: Ivana Azenić Dubravčić Zamjenica: Ines Škrbac
8. Član: Denis Peloza Zamjenik: Siniša Kekić
9. Član: Denis Marijon Zamjenica: Saša Uzelac
10. Članica: Mirna Sabljar Zamjenica: Tatjana Bertok Zupković
11. Član: **Leke Sokolaj** Zamjenica: **Valentina Hojsak**
12. Članica: Dženita Lazarević Zamjenica: Helena Melovnik Zrinjski
13. Članica: Nada Bjelčić Zamjenik: Željko Mihoković
14. Član: Željko Pudić Zamjenica: Irena Vukas
15. Član: Joško Matić Zamjenica: Anamarija Lazić.

ODRŽAN II. SASTANAK IV. SAZIVA STRUČNOG SAVJETA PRAVOBRANITELJICE ZA OSOBE S INVALIDитетOM

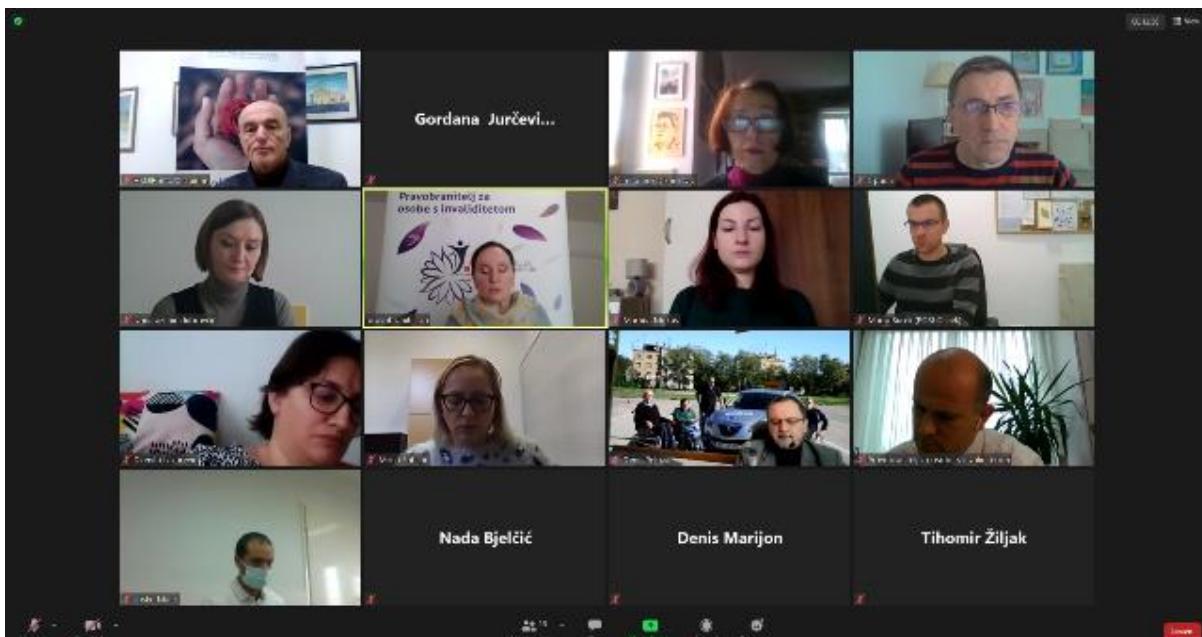

roditelja djece s teškoćama u razvoju, te predstavnici akademskih ustanova, iz Zagreba, Osijeka, Vukovara, Slavonskog Broda, Pule i Dubrovnika. Iz Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom sastanku su prisustvovali i sastanak vodili pravobraniteljica Anka Slonjšak i zamjenici pravobraniteljice Mira Pekeč-Knežević i Dario Jurišić. Tijekom sastanka razgovaralo se o radu Stručnog savjeta tijekom 2020. i 2021. godine, kao i o temama vezanim za okolnosti življjenja osoba s invaliditetom i njihovih obitelji u uvjetima pandemije bolesti COVID-19. S obzirom na događanja u 2020. godini pravobraniteljica je predložila da se Sporazumu o osnivanju i radu Stručnog savjeta pridoda dodatak kojim će se zbog aktualnih zbivanja i nemogućnosti redovnog rada Stručnog savjeta mandat članovima izabranim u 2020. produžiti i na 2021. godinu. Također, istaknuto je kako je tijekom proteklih mjeseci otežanog rada Ured pravobraniteljice normalno funkcionirao, kako su od strane nadležnih tijela uvažavane upućivane preporuke (posebice je važnom istaknuta preporuka o položaju korisnika smještaja u domovima za starije i nemoćne u uvjetima pandemije koronavirusa) te kako je uspostavljena vrlo dobra suradnja s nadležnim tijelima različitih sustava. Među najvećim izazovima u budućnosti prepoznati su početak i odvijanje nastave u novoj školskoj godini, organizacija nastave za djecu s teškoćama u razvoju, pitanje uređenja rada asistenata u posebnim

Putem Zoom platforme 28. kolovoza 2020. godine održan je II. sastanak IV. saziva Stručnog savjeta Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na ovom online sastanku sudjelovali su članovi Stručnog savjeta kao predstavnici saveza, udruga i inicijativa osoba s invaliditetom i

okolnostima pandemije, nužnost bolje operacionalizacije postupanja žurnih službi prema osobama s invaliditetom u rizičnim situacijama, dugotrajnost provođenja natječaja Zavoda za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom zaključenog u veljači ove godine za zapošljavanje i održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom, poteškoće u komunikaciji i načinima prenošenju informacija, važnost nastavka podrške radu udrugama koje su pružatelji socijalnih usluga, te druge aktualne teme od važnosti za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju. Zbog zaštite zdравila i sprečavanja širenja zaraze do daljega je dogovoren rad putem digitalnih platformi u punom sastavu Stručnog savjeta, kao i u užem sastavu ovisno o temi te održavanje online sastanaka s predstvincima nadležnih tijela i institucija.

TREĆI SASTANAK STRUČNOG SAVJETA PRAVOBRANITELJICE

U virtualnom okruženju ZOOM platforme održan je treći ovogodišnji sastanak IV. saziva Stručnog savjeta Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Treći put ove godine, 10. prosinca, u virtualnom okruženju ZOOM platforme, održan je sastanak IV. saziva Stručnog savjeta Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na sastanku je tijekom dvosatnih rasprava raspravljanje o aktualnim temama važnim za osobe s invaliditetom, djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji. Od članova Stručnog savjeta današnjem sastanku su prisustvovali Mirna Sabljar (Osijek), Ivana Azenić-Dubravčić (Vukovar), Petra Palenkaš (Zagreb), Marina Mokus (Zagreb) Nada Bjelčić (Zagreb), Dženita Lazarević (Dubrovnik), Željko Pudić (Slavonski Brod), Denis Peloza (Pula), Joško Matić (Zagreb), Gordana Jurčević (Karlovac), Tihomir Žiljak (Zagreb), Leke Sokolaj (Zagreb), Denis Marijan (Zagreb) i Marko Buljevac (Zagreb). Osim članova stručnog savjeta sastanku su prisustvovali i savjetnici iz područnih ureda Pravobranitelja za osobe s invaliditetom iz Osijeka i Splita. Zbog trenutnih okolnosti vezano za COVID-19 i ponovnog djelomičnog zatvaranja, značajna pažnja posvećena je utjecaju korona krize na život i zdravlje osoba s invaliditetom. Kao posebni problemi prepoznati su nedostupnost zdravstvenih usluga, terapijskih i rehabilitacijskih postupaka usmjerjenih na održavanje zdravstvenog stanja, nedostatak ili ograničenost osobne asistencije, nedostatak bolničkog osoblja i antidekubitalne opreme (posebno antidekubitalnih madraci) u bolničkim ustanovama te drugi brojni izazovi koji onemogućavaju normalan život i funkcioniranje osoba s invaliditetom i njihovih bližnjih. Posebna rasprava vodila se vezano uz najavu dolaska cjepiva i procese procjepljivanja stanovništva gdje još uvijek postoji veliki broj nepoznanica. Gospodin Sokolaj predložio je da se uputi preporuka nadležnim tijelima da osobni asisitenti i osobe s invaliditetom budu prioritet za cijepljenje. Kao izazov se postavilo pitanje obvezе cijepljenja osobnih asistenata. Zatim su

otvorena pitanja – što činiti kada oba roditelja djeteta s teškoćama obole od korone; kako dodatno pružiti psihološku pomoć osobama s invaliditetom; kako se nositi s izazovima koji se mijenjaju iz dana u dan i dr. Tijekom sastanka više puta je većina sudionika iskazala nezadovoljstvo zbog ne donošenja izmjena i poboljšavanja važećeg zakonskog okvira, kao i načina i sporosti rada pojedinih radnih skupina osnovanih pri nadležnim ministarstvima. Opetovano je naglašeno veliko nezadovoljstvo odgađanjem donošenja okvira za osobnu asistenciju i inkluzivni dodatak te odgađanje donošenja izmjena i dopuna važećeg Zakona o socijalnoj skrbi. Prema dostupnim informacijama većina ovih pitanja se odgađa za 2022. godinu. Također, Ured pravobraniteljice je podijelio informacije o postupanjima nadležnih tijela s preporukama koje su upućivane tijekom razdoblja od prošlog sastanka, provedenim aktivnostima i zapažanjima iz rada sa strankama. Zbog nemogućnosti nesmetanog rada po predviđenom planu i programu Stručnog savjeta tijekom 2020. godine, Pravobraniteljica je donijela odluku da se mandat u ovoj godini svim izabranim članicama i članovima Stručnog savjeta produži za sljedeću 2021. godinu, o čemu će svi članovi dobiti na izbor za potpis aneks važećeg Sporazuma. Iz Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom na sastanku su sudjelovali pravobraniteljica Anka Slonjšak, zamjenici Mira Pekeč-Knežević i Darijo Jurišić, te savjetnici Mario Burek i Maja Karaman Grbavac.

ODRŽANA KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA SEDMOG SAZIVA SAVJETA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Na sjednici je izabran predsjednik Savjeta, gospodin Danko Relić, kao i zamjenica predsjednika, gospođa Nikolina Klaić. Sjednici je nazočilo 35 od 37 predstavnika tijela javne vlasti, organizacija civilnoga društva te zaklada, sindikata i nacionalnih udruga lokalne i regionalne samouprave. Nakon rasprave usvojen je novi Poslovnik Savjeta za razvoj civilnoga društva te je su izabrani predsjednik i zamjenica predsjednika Savjeta. Za

predsjednika Savjeta kandidirali su se gospodin Danko Relić, predstavnik udruga iz područja zaštite zdravlja i unaprjeđenja kvalitete življenja te gospodin Nikola Tadić, iz područja skrbi o osobama s invaliditetom. Nakon predstavljanja kandidata, za predsjednika Savjeta izabran je gospodin Danko Relić. Za zamjenicu predsjednika Savjeta kao jedini kandidat izabrana je gospođa Nikolina Klaić, predstavnica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Također, najavljeno je kako će se izbor triju predstavnika organizacija civilnoga društva u Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) provesti naknadno, poštujući rok do kojeg Vlada Republike Hrvatske treba imenovati hrvatske predstavnike u EGSO.

KOORDINACIJSKI SASTANAK NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA I CENTARA ZNANJA ZA DRUŠVENI RAZVOJ

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u Šibeniku je od 15. do 17. lipnja 2020. godine održala koordinacijski sastanak s predstavnicima uključenim u Razvojnu suradnju u području Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj.

U ponedjeljak, 15. lipnja 2020. godine sastanak je započeo uvodnim pozdravima upraviteljice Nacionalne zaklade Cvjetane Plavša-Matića, a nastavio se osvrta predstavnika Centara znanja o izazovima u radu s kojima su se susreli vezano za posljedice pandemije COVID-19. Nakon uvodnih osvrta uslijedila je panel rasprava na temu 'Unaprjeđenja djelovanja institucionalnog okvira za podršku razvoju civilnoga društva u Hrvatskoj i strateški okvir za sustavnu podršku' u kojem su sudjelovali Helena Beus ravnateljica Vladinog Ureda za udruge, Cvjetana Plavša-Matić upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva te Danko Relić predsjednik Savjeta za razvoj civilnoga društva.

Drugi dan sastanka, u utorak 16. lipnja 2020. godine u razgovoru o podršci i modelima podrške organiziranom razvoju civilnoga društva u idućem razdoblju u Hrvatskoj i mogućnostima financiranja organizacija civilnoga društva iz nacionalnih javnih izvora i iz fondova EU sudjelovali su mr.sc. Marko Pavić ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Helena Beus ravnateljica Vladinog ureda za udruge, Cvjetana Plavša-Matić upraviteljica Nacionalne zaklade, Marija Boltek zamjenica upraviteljice za razvojne programe i Luka Bogdan zamjenik upraviteljice za programe EU. Drugi dio dana je bio usmjeren tematskim raspravama o razvijanju mehanizama unapređenja Razvojne suradnje u području Centara znanja za društveni razvoj u Republici Hrvatskoj.

Zadnji dan sastanka, u srijedu 17. lipnja 2020. godine započeo je osvrtom svih predstavnika Centara znanja na temu 'Odgovor civilnoga društva na krizne situacije društveno-ekonomskog razvoja Hrvatske' te se nastavio raspravom o Pilot programu Potencijali zajednice.

RADIONICA O TEMI JAVNI NATJEČAJ ZA FINANCIRANJE PROGRAMA I PROJEKATA UDRUGA

U Gradskoj skupštini Grada Zagreba 21. veljače 2020 godine održana je „Radionica na temu Javni natječaji za financiranje programa i projekata udruga“ koju je organizirao Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom. Cilj radionice bio je upoznavanje s načinom financiranja programa i projekata udruga iz područja socijalnog i humanitarnog značenja, prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i

mladeži, razvoja mreže socijalnih usluga usmjerenih prioritetnim korisničkim skupinama, socijalnog i humanitarnog značenja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom kroz pružanje izvaninstitucionalnih usluga od 2020. – 2022., iz Proračuna Grada Zagreba u 2020. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na radionici.

MILIJARDA USTAJE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I DJEVOJČICAMA

“Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama” održan je u subotu 15. veljače na zagrebačkom Cvjetnom trgu, pod sloganima “I jedanput je nasilje” te “Pravosuđe ne štiti žene”, kao inicijativa za podizanje svijesti o raširenosti nasilja nad ženama i djevojčicama te za njegove sprječavanje. Kampanja se u Hrvatskoj održava osmu godinu za redom kao inicijativa usmjerena na podizanje svijesti o raširenosti nasilja nad ženama i djevojčicama te njegovu sprječavanju. Koordinatorica kampanje Rada Borić u ime organizatora istaknula je kako su Zagreb i Hrvatska upisani na karti od 200 zemalja svijeta u kampanji “Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama”. Naglasila je kako je “i jedanput – nasilje” te poručila pravosuđu da konačno treba štititi žene. Pozvala je okupljene da sudjeluju u potpori ženama koje su preživjele nasilje i koje ga možda žive i u ovom trenutku. Na skupu su aktivisti istaknuli kako je prema službenim podatcima Ujedinjenih naroda svaka treća žena u svijetu tijekom svoga života doživjela neki oblik nasilja – nasilja u obitelji, uzinemiravanja na radnom mjestu, seksualnog nasilja, ekonomskog nasilja i institucionalnog nasilja. Akciju su organizirale: Ženska soba – Centar za seksualna prava, CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Centar za ženske studije, Platforma za reproduktivnu pravdu, Udruga u dobroj vjeri, Zaklada Solidarna, RODA – Roditelji u akciji, Bolja budućnost – Udruga žena Romkinja Hrvatske i SOIH – Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske.

SVJETSKI DAN SVJESNOSTI O AUTIZMU

Svjetski dan podizanja svijesti o autizmu je međunarodno priznati dan na osnovi Rezolucije UN-a iz 2007. godine koji potiče države širom svijeta na stvaranje inicijativa na svim razinama društva za podizanje svijesti o autizmu i stvaranja inkluzivnog društva. Savez udruga za autizam Hrvatske poslao je priopćenje koje donosimo u cijelosti: Autizam u doba korona virusa - stanje izolacije u karanteni. Prvi puta nakon proglašenja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu 2008. godine, nećemo ga obilježiti kao svake godine na gradskim trgovima, raznim događanjima i puštanjem plavih balona. Ostati ćemo u svojim kućama i svima poručiti da učine isto kako bismo zaustavili ovaj virus i što prije se vratili normalnom životu.

Svaku od proteklih 12 godina približavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, 02. travnja, pratila bi intenzivna komunikacija s tijelima lokalne i državne uprave, razgovor s novinarima, razmjena ideja s roditeljima, puno prijeđenih kilometara diljem Hrvatske. Bili bi na ulicama, pred kamerama, sa ispisanim porukama koji ukazuju na probleme, još jednom bi tražili da osobe s autizmom imaju pravo na ono što je svima «normalno». Ponavlјali bi da sustavu nedostaje podrške, da ne postoji dijagnostika, da još uvijek čekamo novi Centar za autizam u Zagrebu te ukazali na nepostojanje sustava rane intervencije. Sve to bi zaključili pričom kako su osobe s autizmom i njihove obitelji sami u našem društvu, marginalizirani, izolirani, prepušteni sami sebi, bez pravih informacija. U ovom trenutku kada nam je svima ograničeno ono što smatramo «normalnim», kada smo u izolaciji, razdvojeni od svojih obitelji, prijatelja, kolega, možemo izvući poruke iz situacije oko nas. Ove godine nismo na trgovima ali svi vi ste puno bliže našoj rutini, onome što proživljavamo cijelu godinu. U svojim domovima, izbjegavajući velike gužve, grčevito se držeći rutina, sramežljivo hodajući u dućan, skrivajući se iza maski uz vrlo rijetko druženje s prijateljima. Ono što Vas molimo, kada izademo iz ove karantene, kada se maknu preporuke, dnevne restrikcije i svi izadete vani – nemojte zaboraviti nas koje autizam drži u vlastitoj izolaciji i ograničava u životu. Kada s Vama krenemo u pretrpane tramvaje, usred gužve, s malo zraka i puno podražaja za naše osjete, nemojte nas poprijeko gledati, okretati glavu, misliti da smo neodgojeni ili nam prijetiti. Kada se otvore opet svi dućani i veliki centri prepoznajte da i mi volimo ići među ljude, samo nam je ponekad jednostavno previše podnijeti toliko zvukova, svjetla, gužvu i teško nam je nositi se s time. Kada Vi krenete u vrtiće i škole, razveselite se prijateljima, pomognite nam da i mi pronađemo svoju školu, svoje društvo, dobijemo pomoć i podršku kako bi usvojili znanje i stekli prijatelje. Kada krenete opet na svoja radna mjesta, sjetite se da bi i mi voljeli raditi jednoga dana. Nemojte nas odbaciti zbog jednog papira ili vlastitog neznanja. Kada se nakon druženja s prijateljima vratite u svoj dom sjetite se da i mi želimo dom. Neki od nas vole naše stambene zajednice, neki bi voljeli izaći iz starih zgrada Centra za autizam diljem Hrvatske, a neki ostati sa svojim roditeljima – kada bi samo netko pomogao već ostarjelim ili bolesnim roditeljima. Ministri naši, iz svih resora, kada ova kriza prođe te se napokon pošteno naspavate i odmorite, sjetite se koliko smo Vam puta ponovili da nam je potrebna međuresorna suradnja te kvalitetna, sustavna rješenja. Pokazali ste da možete i znate u ovom teškom vremenu borbe s pandemijom, nastavite tako i dalje kad virus bude pobijeden.

NACIONALNI DAN OSOBA S CEREBRALNOM PARALIZOM

5. svibnja je dan kada zajednica osoba s cerebralnom paralizom obilježava Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom. Nacionalni dan osoba s cerebralnom paralizom se obilježava u Republici Hrvatskoj od 2000 godine. Istim se kao izuzetno značajan dan jer predstavlja zajednicu osoba s cerebralnom paralizom, postavlja pitanja i pronađi odgovore, pruža mogućnost da se glas CP čuje snažnije nego inače i stvara jasna platforma za daljnje djelovanje. Dosadašnjih godina HSUCDP zajedno s udrugama i članovima obilježavali su dan raznim prigodnim i edukativnim radionicama i kampanjama kojima se nastojalo podići razina svijesti i zagovarati prava za učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi. Ove godine je 20. obljetnica, koja se obilježava na drugačiji način zbog pandemije izazvane COVID-19.

MEĐUNARODNI TJEDAN GLUHIH I MEĐUNARODNI DAN ZNAKOVNIH JEZIKA

Međunarodni tjedan gluhih (IWD) inicijativa je Svjetske federacije gluhih (WFD) i prvi je put pokrenuta 1958. godine u Rimu u Italiji. Međunarodni tjedan gluhih, svake godine zajednica Gluhih iz cijelog svijeta slavi tijekom posljednjeg punog tjedna u rujnu, u spomen održavanja prvog Svjetskog kongresa WFD-a. Međunarodni tjedan gluhih slavi se provođenjem različitih aktivnosti zajednica Gluhih diljem svijeta. Aktivnosti i događaji pozdravljaju sudjelovanje svih članova zajednica Gluhih, a koje uključuju obitelji gluhih osoba, profesionalne i akreditirane tumače/prevoditelje znakovnog jezika, kolege te ostale sudionike kao što su nacionalne vlade, nacionalne i međunarodne organizacije za ljudska prava te organizacije osoba s invaliditetom.

Tema Međunarodnog tjedna gluhih 2020. godine je „Potvrđivanje ljudskih prava Gluhih“.

INTERNATIONAL WEEK OF THE DEAF

Ove godine Europski tjedan mobilnosti održan je pod sloganom „Mobilnost s nultim emisijama za sve“ („Zero-emission mobility for all“), u razdoblju od 16. do 22. rujna 2020. Riječ je o europskoj inicijativi koja potiče male i velike gradove na uvođenje i promicanje održive mobilnosti. U ovogodišnjem obilježavanju je sudjelovalo više od dvije tisuće gradova iz 52 zemlje svijeta. U Republici Hrvatskoj uz Zagreb u inicijativi su sudjelovali Osijek, Pula, Rijeka, Kutina, Koprivnica i Drniš.

Ovogodišnji slogan odražava ambiciozan cilj ugljičnouneutralnog kontinenta do 2050. godine, predstavljen u Europskom zelenom planu te želi istaknuti važnost prijevoza s nultim emisijama i promicanje uključivog pristupa koji obuhvaća sve građane. Po 19. put zaredom, mnogi europski, ali i izvaneuropski gradovi organizirali su razne aktivnosti poput prezentacija održive mobilnosti lokalnim stanovnicima i objašnjenje izazova s kojima se gradovi suočavaju. Sudjelovanjem u kampanji gradovima je pružena prilika približiti građanima prednosti izbora

ekološki prihvatljivijeg prijevoza kojim bi se ostvario napredak u smjeru što kvalitetnije mobilnosti u Europi. Grad Zagreb je od 2001. uključen u obilježavanje Dana bez automobila, a devetnaestu godinu za redom organizirao je sedmodnevni program aktivnosti, zadovoljavajući kao 'zlatni sudionik' sva tri kriterija. Grad Zagreb je 2012. godine osvojio prvo mjesto i prestižnu nagradu Mobility Award 2012, a istu nagradu osvojio je i grad Koprivnica 2008. godine. Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske je i ove godine dala doprinos u provedbi dijela aktivnosti u okviru Europskog tjedna mobilnosti. Predstavnici SOIH-a u suradnji sa Savezom gluhih i nagluhih grada Zagreba, Udrugom slijepih Zagreb, Hrvatskom udrugom paraplegičara i tetraplegičara i Savezom udruga za autizam Hrvatske održali edukacije vozača ZET-a, o specifičnostima pružanja usluge prijevoza u autobusima i tramvajima ZET-a i komunikaciji s osobama s invaliditetom. Kao i svake godine 22. rujna provodi se kao Dan bez automobila kad gradovi sudionici zatvaraju središnji dio grada za motorni promet i namjenjuju ga pješacima, biciklistima i sredstvima javnoga prijevoza.

NACIONALNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA - 22. RUJAN

KOMUNIKACIJA S GLUHIM ŽENAMA

- Uspostavite kontakt očima.
- Okrenite svoje lice prema izvoru svjetla. Vaša usta moraju biti vidljiva gluhoj osobi.
- Govorite polako, jasno izgovarajući glasove bez prekrivanja usta.
- Pokažite dobru volju, empatiju i spremnost na dijalog.
- Zbog specifičnosti invaliditeta, imajte na umu da je možda potrebno više vremena za razgovor.
- Budite strpljivi.
- Koristite kratke rečenice i jednostavne, opće poznate pojmove te izbjegavajte kratice i fraze.
- Govorite polagano i nemojte vikati.
- Nemojte hodati dok govorite.
- Koristite i druge oblike komunikacije - olovku i papir, mobitel, tablet...
- Ako u razgovoru sudjeluje više osoba, pripazite da osobe govore jedna za drugom, a ne istovremeno.
- Gluhe osobe nisu sve jednake - prilagodite svoje ponašanje osobi koja je pred Vama.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH
SOIH - Mreža žena s invaliditetom

Hrvatski savez gluhih i nagluhih - HSGN

22. rujan 2020.

**NACIONALNI DAN BORBE
PROTIV NASILJA NAD
ŽENAMA**

Projekt se provodi uz finansijsku potporu:

 REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Zagreb, 2020.

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama obilježava se u znak sjećanja na tri ubijene žene na zagrebačkom Općinskom sudu 22. rujna 1999. godine kada je suprug u brakorazvodnom postupku ubio suprugu, sutkinju i odvjetnicu, a teško ranio zapisničarku. Nasilje nad ženama je duboko ukorijenjeno u svim društvenim strukturama te predstavlja jedan od najčešćih oblika kršenja ljudskih prava u cijelome svijetu pa tako i u Republici Hrvatskoj. Činjenica da su žrtve nasilnih ponašanja u obitelji većinom osobe ženskog spola ukazuje na potrebu za stalnim osvješćivanjem javnosti, ali i senzibilizacijom svih stručnjaka i članova društva posebno uzimajući u obzir složenost dinamike nasilja među bliskim osobama. U spomen na 22. rujna 1999. godine, kad je bivši policajac Mato Oraškić ubio sutkinju Ljiljanu Hvalec i odvjetnicu Hajru Prohić te Gordani Oraškić, stranku u brakorazvodnom postupku, u Hrvatskoj se obilježava Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama. Ove godine obilježavanje je posebno posvećeno gluhim i nagluhim ženama nad kojima se vrši učestalo nasilje kako u obitelji, tako i šire. Više o teškoćama s kojima se suočavaju gluhe i nagluhe žene i vrstama nasilja koje doživljavaju.

KAMPANJA 16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO UVJETOVANOG NASILJA

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske sa svojim članicama i ove godine provodi Kampanju 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja.

U znak sjećanja na sestre Mirabal koje su 1960. godine u Dominikanskoj Republici mučki ubijene po zapovijedi diktatora Rafaela Trujilla, kao i na brojne žene koje su svoj rad posvetile borbi za ljudska prava i dostojanstvo, SOIH zajedno sa savezima i udrugama članicama i ove godine provodi Kampanju 16 dana aktivizma protiv rodno uvjetovanog nasilja koja traje od dana 25. studenoga - Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, preko 03. prosinca - Međunarodnog dana osoba s invaliditetom, 05. prosinca - Međunarodnog dana volontera do 10. prosinca - Međunarodnog dana ljudskih prava.

Slogan ovogodišnje Kampanje je „Ponosne, jake i vidljive!”, a cilj Kampanje je potaknuti Republiku Hrvatsku na ratifikaciju Konvencije protiv nasilja i uznemiravanja (2019) ILO C190.

Naime, Međunarodna organizacija rada (ILO) je dana 21. lipnja 2019. godine značajnom većinom usvojila Konvenciju protiv nasilja i uznemiravanja iz 2019. (br. 190) i pripadajuću Preporuku (br. 206).

Konvencija ima za cilj regulirati i zabraniti nasilje i uznemiravanje u svijetu rada, uključujući i rodno uvjetovano nasilje, a koje se događa tijekom rada, povezano je sa radom ili proizlazi iz njega, osigurati odgovarajuće mjere za prevenciju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada te mjere nadzora i sankcija.

IZ NAŠIH UDRUGA

UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA

Naše ljetne aktivnosti

Uplovili smo u jesen i vrući ljetni dani su iza nas te je pravo vrijeme da vas izvijestimo o događanjima koje je Udruga invalida rada Zagreba organizirala ili bila sudionik tijekom tromjesečnog razdoblja. Uz poštivanje svih preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Udruga je tijekom ljeta radila bez prestanka. Klupske aktivnosti su se, kao i svakog ljeta, održavale po ljetnom rasporedu, ali ne i sa svim aktivnostima obzirom na to da smo vodili računa o sigurnosti i zaštiti svojih članova. Program Mobilni tim, kojeg smo proširili tijekom proljeća, provodio se i u ljetnom razdoblju. Volonteri i zaposlenici su obilazili naše članove koji su imali potrebu za namirnicama ili lijekovima, uplatom članarine ili pravnim savjetom. Naši vrijedni volonteri dostavili su na 43 različite adrese pakete s osnovnim prehrambenim namirnicama koje je Grad Zagreb osigurao za članove Udruge invalida rada Zagreba. Od 01. srpnja 2020. godine, svake srijede od 10,00 do 11,00 sati, članovi Udruge s područja grada Velike Gorice i okolice mogu besplatno koristiti jednu prugu na Gradskom bazenu Velike Gorice uz predočenje važeće članske knjižice ili e-iskaznice Udruge. Navedene termine moguće je koristiti do kraja 2020. godine. Udruga je sredstva za korištenje bazena osigurala programom "Zdravi i sigurni" kroz "Javni poziv za dodjelu finansijskih potpora za programe/projekte udruga iz područja socijalno-humanitarne i zdravstvene djelatnosti te braniteljskih udruga od interesa za Grad Veliku Goricu u 2020.". Članovi s područja Grada Zagreba mogli su besplatno plivati u gradskim bazenima u terminima za građanstvo na Bazenskim kompleksima Novi Jelkovec, Svetice i Utrina. Članovi Udruge su i ovog ljeta po povlaštenim cijenama boravili u Crikvenici u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Thalassotherapia, u okviru programa Ljetovanje, s mogućnošću ostvarivanja medicinskih usluga specijaliziranih pregleda, dijagnostičkih pretraga i terapijskih postupaka. U sklopu Rekreativno-zdravstvenog programa članovi UIR Zagreba boravili su i u Daruvarskim toplicama koje su omogućile povoljniji smještaj uz mogućnost medicinske rehabilitacije. Nerijetko se dogodilo da su naši članovi, a naročiti oni čiji invaliditet nije golin okom vidljiv, doživjeli velike neugodnosti prilikom pokušaja ostvarivanja svojeg prava prednosti od strane građana koji također čekaju u redu. Upravo se iz tog razloga UIR Zagreba obratila bankama, FINA-i, MUP-u, HZZO-u i HZMO-u i apelirala na uvođenje opcije "PREDNOSTI", uz postojeće opcije redomata. Ta bi opcija osigurala prioritet u čekanju na red - osobama s invaliditetom, trudnicama i sličnim ugroženim kategorijama osoba. Osoba s invaliditetom bi i dalje bila dužna pokazati svoji invalidsku (člansku) knjižicu djelatniku. Većina navedenih institucija nas je obavijestila da će u svom poslovanju uvesti opciju "prednosti", puštanjem novih redomata u funkciju. Nadamo se skorom prilagođavanju uređaja

redomata na opće zadovoljstvo svih invalida rada i osoba s invaliditetom. S veseljem vas obavještavamo da je Udruga partner na projektu "Aktivni u mirovini" kojeg provodi Društvo

športska rekreacija "2life". Projekt sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda i omogućava provedbu besplatnih aktivnosti za treći životnu dob i umirovljenike, kojima se nastoji podići razina kvalitete života i poboljšati psihofizičko zdravlje. Ovim putem pozivamo sve zainteresirane umirovljenike s područja Grada Zagreba da se obrate u DŠR "2life" ili u Udrugu radi detaljnijih informacija o uključivanju u projekt. U Parku Maksimir, svakog petka od 08,00 od 11,00 sati provodili smo "Aktivni petak u Maksimiru". Svi zainteresirani članovi imali su priliku, na zraku i u hladovini šumskog pokrivača, razgibati se, vježbati, hodati i biti aktivni. Obzirom na to da će se ta aktivnost odvijati dok nam vremenski uvjeti to dozvole, ovim putem pozivamo sve zainteresirane članove Udruge da nam se pridruže. Mjesec rujan bit će prožet brojnim aktivnostima pa smo tako započeli organizacijske pripreme obilježavanja 54. obljetnice naše Udruge i Dana otvorenih vrata Udruge invalida rada Zagreba. Sudjelovat ćemo i u okviru Europskog tjedna mobilnosti – ETM 2020., Europskog tjedna sporta i aktivnosti Hrvatska volontira 2020., dok će se naši članovi moći uključiti u brojne klupske aktivnosti koje će biti organizirane sukladno preporukama HZJZ-a i sa smanjenim brojem sudionika.

Za UIR Zagreba pripremila: Maja Milković, prof

UDRUGA INVALIDA RADA ĐAKOVO

"Radom do osmijeha"

Udruga invalida rada Đakovo od 01. kolovoza 2020. godine provodi projekt pod nazivom "Radom do osmijeha". Bespovratna sredstva za potrebe provedbe navedenog projekta u iznosu od 1.392.645,00 kn osigurana su iz Europskog socijalnog fonda u sklopu projekta Zaželi – faza II. Partneri na ovom projektu su Grad Đakovo, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Centar za socijalnu skrb Đakovo. Ovim projektom zaposleno je 15 žena u nepovoljnem položaju na tržištu rada u trajanju od dvanaest mjeseci, a koje će skrbiti za 90 korisnika, članova Udruge. Cilj projekta je pomoći članovima Udruge u nepovoljnem položaju i samačkim domaćinstvima

osiguravajući im pomoć u kući i skrb čime će znatno unaprijediti kvalitetu života osoba s invaliditetom te se prevenira njihova institucionalizacija. Više o provedbi projekta možete naći na stranici Udruge www.udruga-invalida-rada-djakovo.hr.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Članovi Udruge na ljetovanju u Podgori

Udruga invalida rada Đakovo organizirala je ljetovanje za svoje članove na Makarskoj rivijeri, točnije u Podgori od 02. rujna do 09. rujna 2020. godine. Putovanje i samo ljetovanje odvijalo se pod epidemiološkim mjerama i odgovornom načinu ponašanja. Ljetovanje je organizirano uz pomoć i sponsorstvo gradonačelnika grada Đakova, Marina Mandarića, predsjednika civilne zaštite grada Đakova, Antuna Galića te direktora UNIVERZAL d.o.o. za komunalne djelatnosti, Stjepana Ripića.

Europski tjedan mobilnosti

Policajci službenici PP Đakovo su dana 18. rujna 2020. godine u suradnji s Udrugom invalida rada Đakovo pojačano vršili nadzor korištenja parkirališnih mjesta rezerviranih za parkiranje osoba s invaliditetom i nadzor moguće zlouporabe znaka pristupačnosti. Cilj ove akcije je upoznati javnost s problemima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom u prometu. Akcija se odvijala u sklopu Europskog tjedna mobilnosti. Predsjednik Udruge invalida rada Đakovo, Stjepan Fekete kao i policijski službenici apeliraju na vozače da ne zauzimaju parkirna mjesta koja su namijenjena za parkiranje osoba s invaliditetom. Ujedno su napomenuli kako

znak pristupačnosti vrijedi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom ili se ista nalazi u vozilu.

Predsjednik

Stjepan Feket

DOGAĐANJA U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA (UIR Zagreba)
u razdoblju od rujna do prosinca 2020. godine

Poštovani čitatelji,

kako se bliži kraj godine, tako je sve više aktivnosti i događanja koje UIR Zagreba organizira ili u koje se uključuje. Bez obzira na nezahvalnu situaciju u kojoj smo se svi našli, pokušavamo ostati pozitivni i ponuditi svojim članovima raznovrsne aktivnosti, što virtualno, što u našim prostorijama na Novoj cesti 86.

Mjesec rujan bio je prožet brojnim aktivnostima, pa smo tako 18. rujna bili sudionici na **Europskom tjednu mobilnosti - ETM 2020.** na dva načina. Na YouTube kanalu UIR Zagreba, objavili smo edukativnu online radionicu "Kako pravilno koračati" dok smo kroz Park Maksimir šetali s naglaskom na pravilno koračanje, pravilnu posturu tijela i pravilno disanje. Prvog dana jeseni, 23. rujna, našom aktivnošću "Aktivni dan u Maksimiru" uključili smo se u **Europski tjedan sporta 2020** kojim se promiču sport i tjelesna aktivnost diljem Europe. Tjedan sporta svake je godine namijenjen svima, bez obzira na dob, podrijetlo ili tjelesnu pripremljenost. U petak, 25. rujna, ponovo smo trebali biti u Maksimiru kako bismo predstavili našu Udrugu u okviru već tradicionalnog događanja u organizaciji Ureda za udruge Vlade RH, pod nazivom **Dani otvorenih vrata udruga 2020.**, ali se nebo otvorilo i zbog lošeg vremena smo, nažalost, morali otkazati događanje. Slikovitim nazivom "Dani otvorenih vrata pod otvorenim nebom" željeli smo se predstaviti široj javnosti te sve zainteresirane građane pobliže informirati i upoznati s radom UIR Zagreba. Promotivni video spot za promicanje vidljivosti rada UIR Zagreba i događanja Dani otvorenih vrata udruga 2020. možete također pogledati na našem YouTube kanalu. Već sljedeći dan, UIR Zagreba pridružila se kampanji Hrvatskog centra za razvoj volonterstva "**Hrvatska volontira 2020**", kako bi ukazala na značaj volontiranja u razvoju suvremenog društva. Tog su dana volonteri UIR Zagreba, u sklopu programa "Mobilni tim", pod nazivom "Korporativno volontiranje", obišli teško pokretne članove podijelivši im zaštitne maske te im obavili kupnju namirnica i dostavu lijekova. Priznanje volonterima odali smo i kroz volontersku priču putem video uratka kojeg smo objavili na društvenim mrežama kroz on-line kampanju.

54. obljetnicu UIR Zagreba planirali smo obilježiti uživo 24. rujna u hotelu Antunović i 25. rujna u prostorijama UIR Zagreba. No, s obzirom na epidemijsku situaciju uzrokovano virusom Covid-19, obljetnicu smo obilježili virtualnim putem u ponedjeljak, 28. rujna. Tribinom pod

nazivom "Jedno rješenje za sve sisteme" nastojali smo pojasniti uzročno-posljedični niz koji dovodi do bespotrebne obveze ponavljanja vještačenja osoba s invaliditetom te osrvt na mogućnost postojanja jedinstvenog akta koji bi za osobe s invaliditetom bio primjenjiv, neovisno o pravu koje ostvaruju. Sudionici Tribine bili su: Mira Pekeč-Knežević, zamjenica pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i Leke Sokolaj, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada dok je odgovore na unaprijed postavljena pitanja dala Đurdica Blažinković-Zivković, pomoćnica ravnateljice za vještačenje pri Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

U prostorijama UIR Zagreba, povodom 54. obljetnice, Maji Milković, zaposlenoj djelatnici, uručena je "Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba" jer je tijekom proteklih godinu dana svojim radom, zalaganjem i iniciativama trajno doprinijela radu i prosperitetu Udruge i invalida rada Zagreba. Branki Trzun-Makek, dugogodišnjoj članici i volonterki, uručena je nagrada "Naj volonter" jer su rezultati njezina volontiranja u velikoj mjeri pojednostavili i olakšali rad Udruge invalida rada Zagreba, a uz to su korisnici volontiranja iskazali veliko zadovoljstvo pruženim im uslugama. Popis svih dobitnika nagrada, priznanja i zahvalnica, kao i virtualna Tribina objavljeni su na svim našim društvenim mrežama. Iako ove godine nismo imali prilike organizirati obilježavanje pred širom javnošću, neke smo zahvalice i neka priznanja ipak imali čast uručiti osobno. Ove su godine pripremljene, uručene i/ili poslane dvije spomenute nagrade, 59 zahvalnica i 247 priznanja. Ovim putem još jednom zahvaljujemo svim dobitnicima nagrada, zahvalnica i priznanja na ukazanom povjerenju i datom doprinosu za bolji i kvalitetniji razvoj i rad Udruge invalida rada Zagreba.

Regionalna zaklada za lokalni razvoj "Zamah" pozvala je organizacije civilnog društva da se uključe u obilježavanju **Tjedna filantropije 2020**. UIR Zagreba se svojim primjerom ubraja u jednu od takvih priča te je svoju priču ispričala putem video uratka koji je objavljen u ponedjeljak, 04. listopada. U okviru trogodišnjeg programa

diljem svijeta, 17. listopada obilježava se kao **Međunarodni dan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti** pa je UIR Zagreba tim povodom objavila kratki video. Već tradicionalno, uključili smo se u projekt **"72 sata bez kompromisa"** u organizaciji Studentskog katoličkog centra Palma (SKAC). Ovaj put, nažalost, bez prisustva članova UIR Zagreba, ali uz pomoć studenta SKAC-a, snimljen je promotivni video koji je također objavljen na YouTube kanalu UIR Zagreba.

UIR Zagreba je na natječaj **36. susret likovnih stvaralaca** u organizaciji Hrvatskog sabora kulture prijavila šesnaest radova svojih članova, od kojih su dva izabrana i uvrštena u virtualnu izložbu: Damira Kovačevića (Voće u tmini) i Nevenke Blagus (Zalazak). UIR Zagreba je tom prigodom uručeno Priznanje za sudjelovanje.

Od odabralih radova s dvije samostalne izložbe članica UIR Zagreba, Branke Trzun-Makek i Dunje Kolar, nastala je i 37. izložba polaznika digitalne fotografije naziva "Naš hobby", ovog puta virtualna, objavljena 26. listopada na YouTube kanalu UIR Zagreba. U proteklom razdoblju bili

"**Kul-turiranje**" odobrenog od Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, 13. listopada u prostorijama UIR Zagreba i 13. studenog u Parku Maksimir održane su glazbene radionice **Alkemija glasa** - terapijske radionice pjevanja, pod vodstvom glazbene pedagoginje i terapeutkinje Melite Lovričević. Svake godine,

smo vrlo aktivni na društvenim mrežama – Instagramu i Facebooku, kao i na YouTube kanalu, objavljajući informativne, edukativne i promotivne video materijale, dostupne kako članovima UIR Zagreba tako i široj javnosti. Teme video uradaka su različite kao što su razna savjetovanja, šah, vježbe i ples, dok je u pripremi još mnogo toga.

Hrvatski savez udruga invalida rada je u svom izložbenom prostoru, od 23. studenog do 04. prosinca organizirao 30. izložbu fotografija pod nazivom „**Možemo zajedno**“. Autor izložbe s originalnim nazivom "UIRZ vs. COVID-19" je Stručna služba UIR Zagreba, a izložbu možete pogledati virtualno i na društvenim mrežama UIR Zagreba. Ubrzo nakon toga, već 4. prosinca, UIR Zagreba je foto-izložbom polaznika radionice digitalne fotografije "Naš hobby" sudjelovala na **2. UPSET ART festivalu**.

Volonterski centar Zagreb dodijelio je 4. prosinca UIR Zagreba *Posebno priznanje za krizno volontiranje*, a Anamariji Lazić, voditeljici Stručne službe UIR Zagreba uručeno je *Posebno priznanje za volonterski doprinos u 2020. godini*.

Ove se godine, 3. prosinca, povodom **Međunarodnog dana osoba s invaliditetom**, također nismo mogli družiti uživo, no taj smo dan ipak obilježili prigodnim videom objavljenim na YouTube kanalu UIR Zagreba.

U skladu s obvezama utvrđenim Statutom UIR Zagreba, 10. prosinca održana je **3. sjednica Skupštine UIR Zagreba**. Sjednica se trebala održati u hotelu Antunović, ali poštujući epidemiske mjere, sjednica je održana

elektroničkim i telefonskim putem. Istog dana, u popodnevnim satima u Centru za kulturu Trešnjevka, željni smo održati tradicionalnu priredbu pod nazivom "**I mi smo zvijezde**" u okviru koje UIR Zagreba prikazuje dio svojih aktivnosti. Situacija nas nije obeshrabrilila već smo ju organizirali kroz virtualnu izložbu, virtualnu priredbu i premijerni spot zaposlenih djelatnika UIR Zagreba naziva "UIR Rock". Priredba je objavljivana u tri dana – 9., 10. i 11. prosinca. Sve su objave dostupne na našim društvenim mrežama. Pokrovitelj priredbe je Hrvatsko društvo skladatelja, a sufinanciralo ju je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike kroz trogodišnji program "**Kul-turiranje**", odobrenog kroz natječaj navedenog Ministarstva "Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge" za razdoblje od 2020. do 2023. godine. Poštujući sve epidemiske mjere, u ovo nezahvalno doba, UIR Zagreba nastavila je aktivno svojim radom i aktivnostima, iako uz smjenski rad i smanjen broj aktivnosti. Vrata UIR Zagreba bila su otvorena svakog radnog dana od 8,00 od 20,00 sati. Uveli smo i novu aktivnost pod nazivom "Pogodi i osvoji" koju smo provodili isključivo na Facebook profilu UIR Zagreba svakog prvog ponedjeljka u mjesecu od 10,00 do 12 sati. Aktivnost ćemo nastaviti provoditi i u 2021. godini pa sve čitatelje pozivamo da nas prate jer možda baš Vi osvojite jednu od nagrada.

Za UIR Zagreba pripremila: Maja Milković, prof

50 GODINA DRUŠTVA INVALIDA RADA KRAPINA

Odlukom Skupštine Hrvatskog saveza udruga invalida rada Društvu invalida rada Krapina dodijeljena Zlatna plaketa povodom 50 godina djelovanja

Odlukom Skupštine Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Društvu invalida rada Krapine dodijeljena je **Zlatna plaketa** povodom 50. obljetnice uspješnog rada i djelovanja na promicanju ljudskih prava i djelovanja na izjednačavanju mogućnosti invalida rada. Predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida, Ante Štulić dodijelio je Zlatnu plaketu predsjedniku Društva invalida rada Krapina, Dubravku Sopeku, 09. prosinca 2020. godine u prostoru Saveza uz pridržavanje svih epidemioloških mjera.

Grada Krapine, 05. prosinca 2020. godine dodijeljenja je Povelja Grada Krapine povodom 50. obljetnice uspješnog rada i djelovanja te za promicanje prava osoba s invaliditetom.

Povelju Grada Krapine u ime Društva invalida rada Krapina primio je predsjednik Dubravko Sopek. Hrvatski savez udruga invalida rada čestita Društvu invalida rada Krapina na dva velika priznanja.

REDOVNA SKUPŠTINA UDRUGE INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG BRODA

30.lipnja 2020. je održana Redovna skupština Udruge invalida rada Grada Slavonskog Broda u prostoru Udruge sa početkom u 18.00. sati, u otežanim uvjetima zbog prisutnosti corona virusa. Skupštini je prisustvovalo 13 od ukupno 21 člana, što je 62%. Sva izvješća i Plan rada za 2021. jednoglasno su usvojeni.

Predsjednica Jasmina Polak

UDRUGA INVALIDA KRIŽEVCI

PREDSJEDNIK UDRUGE PETAR GATARIĆ DOBITNIK NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO

Na 24. sjednici Gradskog vijeća Grada Križevaca, donijeta je Odluka o dodjeli javnih priznanja. Tako je Nagrada za životno djelo pripala Petru Gatariću, predsjedniku Udruge osoba s invaliditetom Križevci, za izniman doprinos i dugogodišnji rad u području razvoja socijalnih usluga i unapređenja društvenog položaja osoba s invaliditetom, kao i iznimne aktivnosti na poboljšanju kvalitete njihova življjenja.

Kao dugogodišnji predsjednik Udruge osoba s invaliditetom Križevci, gospodin Gatarić je zaslužan za najveći projekt "Chocolateria Cris" iz kojeg je osnovano poduzeće i integrativna

radionica Hedona d.o.o. Križevci koja danas proizvodi čokoladu, praline i ostale konditorske proizvode, a otvoren je i Choco bar.

Hrvatski savez udruga invalida rada iznimno je ponosan na rad Udruge i gospodina Gatarića kao i na Gradsko vijeće Grada Križevaca koji su prepoznali uspješan dugogodišnji rad u populaciji osoba s invaliditetom.

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA

BRANKA PAŽUR DOBITNICA POHVALNICE GRADA SISKA

Na 17. sjednici Gradskog vijeća Grada Siska donesena je Odluka o dobitnicima nagrada Grada Siska koje je predložio Odbor za javna priznanja

U povodu Dana grada Siska nagrada za životno djelo biti će dodijeljena Ivanu Bartoliću posthumno za doprinos u području arhitekture. Godišnje nagrade Grada Siska dodijelit će se Darku Majiću za rezultate ostvarene u gospodarstvu i Slavku Miškulini za uspješno poduzetništvo prilagođeno osobama s invaliditetom.

Pohvale će biti uručene Branki Pažur za uspješno promicanje prava invalida rada, Vesni Rogulja Mart za postignute uspjehe na području odgoja i obrazovanja, Udrugi slijepih Sisačko-moslavačke županije-Sisak za poboljšanje kvalitete života slijepih osoba te VIS-u Dijamanti za područje glazbene kulture.

Dobitnici zahvalnica su Dejan Dejanović za doprinos razvoju sisačkog hokeja na ledu, Dorian Tepić za ostvarene rezultate u području tehničke kulture i Tihomir Ilijević za rezultate u razvoju streljačkog sporta.

Hrvatski savez udruga invalida rada čestita gospodji Pažur na predanom i uspješnom dugogodišnjem radu u promicanju prava invalida rada.

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ŽUPANJE**Aktivnosti u Udruzi**

Udruga invalida rada grada Županje organizirala je 23. veljače 2020. godine druženje u Udruzi povodom "53. Šokačkih sijela 2020". Na druženju su bile i druge temeljne udruge Hrvatskog saveza udruga invalida rada. Obzirom da je taj dan u gradu Županji bila Pokladna povorka sudjelovali smo u maskiranoj zabavi. Druženje se nastavilo uz dobru zabavu i tamburaški bend "Druga Mladost".

Predsjednik
Vitomir Gulikorić

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI**Hedona d.o.o. plasirala je na tržište nove proizvode**

Hedona d.o.o. plasirala je na tržište nove proizvode koji čuvaju Vaše zdravlje i to: čokoladu bez šećera Corina Gold, obogaćenu s 300 mg polifenola dobivenim iz koštice crnog grožđa i kapsule CardioPlus, kao dodatak prehrani, koje sadrže 300 mg polifenola, također dobivenim iz koštica crnog grožđa. U cilju zapošljavanja osoba s invaliditetom Križevci, Udruga osoba s invaliditetom Križevci, 2013. godine osnovala je društveno poduzeće Hedona d.o.o. Križevci s Integrativnom radionicom, kojoj je osnovna djelatnost proizvodnja čokolada i pralina, uz svoj izvrstan asortiman čokolada i pralina, na tržište stavila je nove proizvode koji čuvaju Vaše zdravlje i to:

- čokoladu 100 g bez šećera Corina Gold, obogaćenu s 300 mg polifenola dobivenim iz koštica crnog grožđa, čistoće polifenola od najmanje 90%; - i kapsule CardioPlus, kao dodatak prehrani, koje sadrže 300 mg polifenola, također dobivenim iz koštica crnog grožđa, čistoće najmanje 90%

ŠTO SU POLIFENOLI? - Od oštećenja koja u našem tijelu uzrokuju slobodni radikali čuvaju nas antioksidansi, a od ovih spojeva u košticama grožđa vrlo je zastupljena skupina polifenola koju nazivamo proantocijanidini čija je antioksidativna aktivnost, što je i znanstveno potvrđeno, dvadeset puta snažnija od vitamina E i čak pedeset puta snažnija od vitamina C.

Sadrži i piknogenol, antioksidans koristan za smanjenje bolova uzrokovanih artritisom, kod kardiovaskularnih problema, alergije ili stresa. No, to su tek neki od razloga zbog kojih bi trebali konzumirati čokoladu bez šećera Corina Gold i kapsule CardioPlus/dodatak prehrane. Slijedeći razlozi da uzmete svoju dnevnu dozu polifenola putem Corina Gold čokolade i kapsula CardioPlus su :

Čišćenje našeg krvotoka od „smeća“ - Antioksidansi koje sadrže navedeni proizvodi pomoći su i u čišćenju krvi jer uklanjuju otpadne i štetne tvari koje se u njoj nakupljaju. Osim toga, stimuliraju i cirkulaciju te sprječavaju nastanak ugrušaka pa su dobro rješenje za ljude s povećanim rizikom od srčanih bolesti. **Antikancerogena svojstva** - Slobodni radikali uzrokuju oštećenja stanica, čime se povećava rizik od razvoja karcinoma. Kako su antioksidansi čistači slobodnih radikala, ovi vrijedni Hedonini proizvodi koji sadrže polifenole, koristan su saveznik u borbi protiv te opake bolesti. **Ublažavaju štetu nastalu pušenjem** - Bilo da ste pušač ili pasivni pušač, polifenoli dobiveni iz koštice grožđa pomoći će vam ublažiti štetne utjecaje nastale udisanjem toksičnih spojeva iz duhanskog dima. Dio tih spojeva završava u krvi, a zahvaljujući sposobnosti pročišćavanja krvotoka, hranjive tvari iz polifenola pomoći će eliminirati te štetne tvari. **Antibakterijsko i protuupalno djelovanje** - Zbog svojih antibakterijskih svojstava polifenoli mogu sprječiti razvoj mikroba te time prevenirati i liječiti različite vrste infekcija. Zahvaljujući protuupalnom djelovanju od koristi mogu biti i u ublažavanju artritisa, dermatitisa, čira, upale sinusa, infekcije mokraćnog sustava, kako i kod problema sa zadržavanjem vode u tijelu. **Usporavanje starenja** - Jedna od glavnih dobrobiti polifenola dobivenih iz koštice grožđa krije se u antioksidantu proantocijanidinu. Osim što sprječava aktivnost malignih stanica, proantocijanidin sprječava prerano starenje kože pa redovitom konzumacijom čokolade Corina Gold i kapsula CardioPlus možete odgoditi stvaranje bora i izgledati mlađe.

MOBILNI TIM I OSOBNI ASISTENTI UDRUGE POMAŽU OSOBAMA S INVALIDITETOM

U Udrudi osoba s invaliditetom Križevci djeluje mobilni tim koji pomaže najranjivoj skupini našeg društva. Posebno je bolesnima, nemoćnim, starijim osamljenim osobama pomoći potrebna u ovim vremenima kada se treba pridržavati mjera zbog virusa COVID- 19. Predsjednik Udruge Petar Gatarić ističe da mobilni tim u ovoj kriznoj situaciji obilazi korisnike, osobe s najtežim stupnjem tjelesnog invaliditeta te im dostavlja kućne potrepštine ili lijekove, naravno uz mjere i naputke Nacionalnog stožera civilne zaštite. Osobama s najtežom vrstom tjelesnog oštećenja pomažu osobni asistenti, njih 20-tak korisnicima pruža osobnu asistenciju i pomoći u kući. Ured Udruge osoba s invaliditetom Križevci otvoren je radnim danom od 8,00 do 16,00 sati. I rad zaposlenika odvija se na način da nema velikog socijalnog kontakta, a telefoni su na raspolaganju svim korisnicima udruge.

NAGRADA ZA ŽIVOTNO DJELO PETRU GATARIĆU

Na 24. sjednici Gradskog vijeća Grada Križevaca donesene su odluke o dodjeli javnih priznanja. Tako će Nagrada za životno djelo pripasti Petru Gatariću za iznimno doprinos i dugogodišnji radu u području razvoja socijalnih usluga i unapređenja društvenog položaja osoba s invaliditetom, kao i iznimne aktivnosti na poboljšanju kvalitete njihova življenja. Priznanja su trebala biti dodijeljena na svečanoj sjednici povodom Dana grada, no zbog dobro poznatih mjeru povodom epidemije koronavirusa, bit će dodijeljene drugom prilikom.

Predsjednik
Petar Gatarić

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM VIROVITICA

OTVORIMO VRATA ZDRAVLJA

U sklopu projekta „Otvorimo vrata zdravlja“, održala se akcija mjerenja tlaka i šećera u prostorijama Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica. Educirani članovi Udruge invalida rada Virovitica i članovi Centra za edukaciju, savjetovanje i humanitarno djelovanje Krugovi zainteresiranim su građanima mjerili vrijednosti tlaka i šećera. Akciji se je volonterski priključila doktorica obiteljske medicine Melita Rastija koja je davala savjete o zdravlju i zdravoj prehrani. Cilj akcije je promovirati zdravlje i prevenciju bolesti s naglaskom na najvećim zdravstvenim

problemima stanovništva, poboljevanju i smrtnosti koje su povezane s kroničnim nezaraznim bolestima, što se povezuje s nezdravim stilovima života. Sve projektne aktivnosti kao i stručni tekstovi na temu zdravlja nalaze se na internetskom portalu „Vrata zdravlja“ koji je kreiran i pokrenut u sklopu projekta. Projekt je financiran iz Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

“Mobilnost za stare i nemoće je važna”

Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetima Virovitica, koja pokriva grad Viroviticu i općine Gradina, Lukač, Suhopolje, Špišić Bukovica i Pitomača, na natječaju Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku odobren je projekt “Mobilnost za stare i nemoće je važna”. Cilj projekta je pomoći starim i nemoćnim osobama, koje su prometno izolirane, a uz pomoći osobe koju je udruga angažirala lakše dođu do trgovine, ljekarne, liječnika... Projekt se provodi uz pomoći Centra za socijalnu skrb Virovitica. U sklopu projekta, koji traje od 1. prosinca 2019. do 30. studenoga 2020. godine, zaposlena je jedna osoba koja obilazi i prevozi korisnike. Ukupni iznos predviđen za projekt je 110.000 kuna. Iz Udruge napominju da se uz već postojeće korisnike, u projekt mogu uključiti i novi korisnici.

Okrugi stol na temu zakonskih prava osoba starije životne dobi

U prostorijama Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica održan je okrugli stol na temu zakonskih prava osoba starije životne dobi. Okrugli stol se veže na odobreni projekt jednokratne potpore kroz koji je udruga dobila 67.000,00 tisuća kuna od Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Aktivnosti koje se provode kroz ovaj projekt su pomoći u kući, pravni savjeti, prava iz sustava socijalne skrbi osoba koje pripadaju u skupinu zaštite Centra za socijalnu skrb. Organizirani Okrugli stol je namijenjen članovima starije životne dobi kako bi se uputili u prava iz sustava socijalne skrbi i prava osoba s invaliditetom. Gosti okruglog stola bili su ravnateljica Centra za socijalnu skrb Virovitica, Marija Bajan-Prokl te pravnik i izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj.

„Život je lijep i nakon 60“

Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica organizirala je kreativnu radionicu za osobe starije životne dobi i za svoje članove. Aktivnosti su organizirane u sklopu projekta „Život je lijep i nakon 60“ koji financira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Radionica je održana u prostorijama Udruge na adresi Trg bana Josipa Jelačića 9, Virovitica. Cilj radionica je pružiti osobama s invaliditetom i starijim osobama priliku za druženje i ugodno vrijeme provedeno u zajednici. Ovom prilikom su izrađivana srca za Valentinova, te su rađene košarice za Uskrs. Druženje je proteklo u lijepoj i prijateljskoj atmosferi.

Udruga invalida rada uskladila svoje aktivnosti prema naputku Civilne zaštite

Udruga u ovo teško vrijeme provodi svoje aktivnosti iz programa jednokratne podrške pod nazivom „Život je lijep i nakon 60“. Moram naglasiti da su naše aktivnosti vezane za stare i nemoćne osobe kojima je u ovo vrijeme prijeko potrebna naša pomoć i podrška. Naše djelatnice su svakodnevno na terenu, pomažu našim starim i nemoćnim osobama, pridržavajući se pritom svih mjera kako bi zaštitile i sebe i njih, dakako to podrazumijeva rad u rukavicama s maskom na licu uz propisano odstojanje od samih korisnika. Projektom jednokratne podrške osigurana je podrška Udruzi za provođenje aktivnosti u lokalnim zajednicama za pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama. Sada im je više nego ikada potreban netko tko će se brinuti o njima. Udruga sve svoje administrativne aktivnost obavlja bez zastoja, iako smo naš rad sveli na rad bez stranaka. Svoje obaveze odradujemo putem telefonskih poziva i upita, a sve dogovaramo tako da ne zaostajemo u provedbi naših aktivnosti vezanih uz projekt.

Udruga invalida rada Virovitica pomaže starijim i bolesnim i u vrijeme pandemije

Udruga invalida rada Virovitica svojim angažiranjem pomaže ljudima u potrebi. Projekt jednokratne podrške pod nazivom „Život je lijep i nakon 60“ usmjeren je na pomoć starim i nemoćnim osobama kojima je u vrijeme pandemije koronavirusom posebno potrebna pomoć. No, u Udruzi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom se ništa posebno nije promjenilo. I dalje se obilaze ljudi koji su se i inače obilazili, ali uz strogo pridržavanje uputa Stožera civilne zaštite.

I pomoć i utjeha

Jedan od onih kojima je ovakva pomoć itekako dobrodošla je član i korisnik Udruge Marijan Ferencfija. Radi bolesti amputirane su mu obje noge, živi sam i pomoć mu je neophodna. „Da mogu barem nešto raditi, ne bih tražio pomoć. No, živim sam, bolestan sam i u godinama i pomoć mi zaista potrebna. Gospođa Milica se divno brine o meni, o mom domaćinstvu i imam u nju potpuno povjerenje“.

Milica baš u to vrijeme ima pune ruke posla oko pospremanja kuhinje, no u isto vrijeme brine se da Marijan na vrijeme uzme potrebne lijekove. Budući da se bližilo vrijeme ručka uskoro je bio i poslužen. Milica ovaj posao radi s velikom voljom i zadovoljstvom. "Ovaj posao radim prvenstveno zato što želim pomoći ljudima u potrebi. Marijan Ferencfi je dobar čovjek i pacijent i nemam s njim puno muke. Naravno, pošto imam ukupno osam domaćinstva koje obilazim, ponekad se s domaćinima i „priateljski porječkamo“. No, nikad se nisam bunila. Štoviše, volim kada se posao temeljito odradi, neovisno da li je riječ o kuhanju, spremanju, pranju, brizi da se korisnik pridržava liječničkih uputa i da redovno uzima terapiju. Uz to se obavezno družimo, razgovaramo, često se šalimo, jer ta topla atmosfera uvelike pomaže korisnicima, ali i nama olakšava obavljanje posla – zaključila je naša volonterka, Milica Giba Balaš. Ova mala zajednica u vrijeme koronavirusa zasigurno bi mogla poslužiti kao dobar primjer kakvi svi trebamo biti. Naravno, ne samo u vrijeme pandemije, nego uvijek. Kao što je jedan uman čovjek rekao: „nije teško vrijeme, nego ljudi“.

50 godina djelovanja Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom

Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica održala je svoju redovnu izvještajnu Skupštinu, a ujedno je proslavila svoj jubilej 50 godina djelovanja.

Osnivačka Skupština invalida rada održana je 12. listopada 1970. godine u prostorijama tadašnjeg Zavoda za socijalno osiguranje Virovitica. Na istoj Skupštini je izabранo i radno predsjedništvo, a za predsjednika je izabran gospodin Barić. Prve aktivnosti Udruge bile su rehabilitacija invalida rada te traženje postupka za izjednačavanjem invalida rada s invalidima NOB-a. Udruga se u svojoj 50

godina dugo povijesti bavila humanitarnim radom, suradivala sa sindikatima, inspekcijskom službom zaštite na radu, a posebno s inspektorima rada te udrugama civilnog društva. Udruga danas pruža socijalne usluge pomoći u kući i prijevoza starijim i invalidnim osobama. Osigurana je najpotrebnija pomoći u vidu svakodnevnih poslova, čišćenja doma i nabave kućnih potrepština i lijekova. Na taj način sprečavamo institucionalizaciju i omogućavamo ostanak u vlastitom domu za naše korisnike. Sudjelujemo u projektu čiji je cilj promocija zdravlja i prevencija bolesti. Organiziramo kreativne radionice, druženja i izlete za naše članove. Udruga trenutno broji 160 članova s područja grada Virovitice te općina Suhopolje, Gradina, Voćin, Lukač, Špišić Bukovica i Pitomača. U sklopu proslave zaslужnim članovima i partnerima podijelili su plakete i zahvalnice, među kojima su i Grad Virovitica, Virovitičko-podravska županija, Centar za socijalnu skrb Virovitica, Hrvatski savez udruga invalida rada i drugi.

Predsjednica
Marija Kelečić

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA

"ZAŽELI" U SISKU

Udruga invalida rada grada Siska ponosno objavljuje je potpisala ugovor za naš prvi europski projekt - "Zaželi u Sisku"! Projekt je financiran sredstvima iz Europskog socijalnog fonda u okviru programa "Zaželi - Program zapošljavanja žena". Cilj projekta „Zaželi u Sisku“ je osnažiti teže zapošljive žene i omogućiti njihovo zapošljavanje na poslovima podrške starijim i nemoćnim osobama te osobama s invaliditetom. Kroz projekt je zaposleno ukupno 13 žena koje pružaju pomoć i podršku za 52 korisnika u njihovim kućanstvima na području Siska i Petrinje. Projektom su obuhvaćena i prigradska naselja oko Siska te ruralna naselja oko Petrinje (sela Gora, Sibić, Župić, Graberje i okolna naselja), koja karakterizira starije stanovništvo i samačka kućanstva. Tri glavne aktivnosti/elementa koje ćemo provesti kroz projekt su: » zapošljavanje i obrazovanje žena pripadnica ciljnih skupina, » promocija i vidljivost projekta, » upravljanje projektom. Projekt se provodi od 19. veljače 2020. godine, a trajat će ukupno 30 mjeseci. Vrijednost projekta je 2.405.175,00 kn te je 100% posto financiran iz Europskog socijalnog fonda, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Partneri u projektu "Zaželi u Sisku" su Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Sisak, Centar za socijalnu skrb Sisak, Centar za socijalnu skrb Petrinja te Udruga žena Gora-Sibić. Tijekom provedbe našeg projekta "Zaželi u Sisku" jako pazimo na načela zaštite okoliša kao što je korištenje recikliranih materijala, učinkovitost resursa, reduciranje tiskanja, a uz to - zaposlene žene koristite bicikle umjesto auta i javnog prijevoza, čime se smanjuje uporaba fosilnih goriva i emisija ugljičnog dioksida. U ovim teškim vremenima u kojima je prioritet zdravlje i sprječavanje širenja korona virusa, u projektu "Zaželi u Sisku" vršimo sve zacrtane aktivnosti uz pridržavanja preporuka i uputa Stožera civilne zaštite.

Predsjednica
Branka Pažur

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "VUKA" – VUKOVAR

Aktivnosti u Udrizi

Udruga osoba s invaliditetom VUKA - Vukovar je zbog nastale situacije s korona virusom, morala iz sigurnosnih razloga izmijeniti način provođenja projektnih aktivnosti. Tako smo u dogovoru s Ministarstvom za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a koje smo obavijestili da od 15. travnja 2020. godine nećemo biti u mogućnosti obavljati aktivnost prijevoza osoba s invaliditetom i osoba starijih od 65 godina, a koje se u sklopu projekta "S osmijehom stariti 3" provodimo, uveli alternativne aktivnosti pružanja pomoći osobama s invaliditetom i starijima od 65 godina. Od tog perioda, smo organizirani na način pomoći kao što

je dostava namirnica iz trgovina, odlaska u ljekarnu, održavanje okućnica i drugih usluge u kojima nismo bili u direktnom kontaktu s osobama ili im ponudili broj Crvenog križa Vukovarsko - srijemske županije, na koji su se mogli obratiti za ostale potrebe.

Također smo u općinama Borovo i Trpinja, uspostavili suradnju te dogovorili da njihovi timovi volontera odlaze kod naših članova kako bi im pomogli u prijeko potrebnim aktivnostima.

U suradnji sa poduzećem Mistral d.o.o. Vukovar i Udrugom žena Vukovar, dobili smo donaciju od 50 zaštitnih maski koje smo podijelili našim korisnicima.

Od 14. svibnja 2020. godine kada je Krizni stožer RH uveo popuštanje nekih od mjera vezano za virus korona, Udruga je nastavila sa aktivnosti prijevoza na uobičajeni način, uz mjere opreza, nošenje zaštitnih maski i rukavica.

Nama je prošla godina unatoč problemima COVID-19 krize bila dosta uspješna pa bi htjeli da naše zadovoljstvo podijelimo i s vama, i da vam zahvalimo na suradnji jer bez vaše pomoći ne bi mogli sve ovo uspjeti.

Najviše se ponosimo početkom rada na projektu "IN društveni centar" koji radimo kao partnerska organizacijama sa udrugama, našim susjedima. Osim toga, u redovnom radu smo radili na dva projekta i to VAP-NOP u svom četvrtom izdanju, i "S osmijehom stariti" koja osigurava besplatan prijevoz članovima Udruge i sosobama treće životne dobi ako je neophodno.

Kao posljedica toga rada na projektu VAP-NOP 2020. je izdana knjiga RIMODECH u tiskanom obliku, i knjiga na engleskom jeziku "The origin of dance" u elektroničkom obliku, a uskoro se očekuje tiskano izdanje knjige na hrvatskom jeziku pod nazivom "Porijeklo plesa" koje na

koricama, osim znaka Udruge, Grada Vukovara i Međunarodnog Plesnog Vijeća (CID) ima i ooznaku Art-Club-a iz Vinkovaca sa kojima je uspostavljena aktivna suradnja.

Ovaj rad je predstavljen i 23. 01. 2021. godine na godišnjoj konferenciji moskovske sekcije Međunarodnog Plesnog Vijeća, a govor, koji dostavljamo u cijelosti na hrvatskom jeziku, je i izazvao veliku pžnju i tiskače se u cijelosti

Na osnovu ovog svega, nadamo se da će ova godina biti još uspješnija, budući da imamo velike planove. u biltenu konferencije.

Ristić Stevan je dobio poziv na Svjetski Kongres Istraživanja Plesa koji će se održati u svibnju u Moskvi, uz osiguran počasni status.

Management team UOSI "Vuka" Vukovar

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA

Aktivnosti u Udruzi

Tijekom novonastale situacije vezane za Covid-19 naša Udruga kao i sve ostale prolazila je kroz tešku situaciju. Naime, kako Udruga provodi dva projekta koja obuhvaćaju pružanje usluge osobne asistencije za osobe s naježim stupnjem invaliditeta u domovima 19 osoba s invaliditetom bili smo primorani organizirati odlaske osobnih asistenata u njihove domove na najbolji način. Također smo organizirali i odlaske na teren voditelja projekata, koordinatora i administrativnog asistenta kako bismo osobnim asistentima i korisnicima usluge dali informacije o zaštiti njih samih iz prve ruke. Osobni asistenti koji su zaposleni po projektima u Udrudi invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa svakodnevno su obavljale svoj posao, kao i stručni tim koji je odlazio u obilaske terena bez obzira na izvanrednu situaciju. Korisnici usluge osobne asistencije nisu ni u jednom trenutku bili zakinuti za usluge koje im se trebaju pružati. Uza svu kompletну zaštitu od rukavica, zaštitnih maski i dezinfekcijskih sredstava asistenti su obavljali posao na terenu.

Korisnici su im izuzetno zahvalni jer ih nisu napustili i ostavili same u ovom teškom periodu. Voditeljica projekta izvještavala je i korisnike i osobne asistente telefonskom komunikacijom o svakoj promjeni i novoj informaciji te također odlazila u obilaske kako bismo bili sigurni da je situacija na terenu pod kontrolom te da nema nekih problema. Osobne asistentice bile su upućene u situaciju i informirane o svim svojim pravima te vrstama poslova koje mogu obavljati za vrijeme Covida-19 te su sve pristale svojevoljno odlaziti na posao kako bi svojim korisnicima omogućile i dalje neometan život te im pomogle na sve moguće načine. Voditeljica projekta, koordinator i administrativni asistent radili su i za vrijem Covida-19 u naizmjeničnim smjenama te bili na raspolaganju korisnicima i osobnim asistentima za sva njihova dodatna pitanja. Svi izvještaji su se pripremili na vrijeme, komunikacija sa HZZ-om i Ministarstvom je bila odlična te smo sve informacije koje smo dobili podijelili na terenu. Obilascima na terenu naišli smo na veliku susretljivost korisnika koji su svojim sredstvima kupili osobnim asistentima zaštitnu opremu samo kako bi im se usluga i dalje pružala jer većina njih živi sama pa im je osobni asistent jedina osoba koja im je u ovoj situaciji mogla pomoći.

Voditeljica projekta
Kristina Bišćan

UDRUGA TJELESNIH I INVALIDA RADA ISTRE

Aktivnosti u Udrizi

Udruga tjelesnih i invalida rada Istre od 01. siječnja do konca svibnja 2020. godine upisala je 29 novih članova. Zbog situacije uzrokovane virusom COVID 19 bili smo zatvoreni za rad sa strankama od 11. ožujka do 04. svibnja 2020. godine, ali smo telefonskim putem usmjeravali članove za sve njihove potrebe. Gerontrodomaćica Udruge za vrijeme COVID- 19 nosila je korisnicima Udruge hranu i odlazila po lijekove, uputnice, nalaze te ostale potrebne potrepštine nužne za svakodnevni život. U ovom razdoblju dobili smo i jednu donaciju od strane hotela „Del mar“ iz Banjola, a radi se o 5 komada wc školjki namijenjenih osobama s invaliditetom od kojih smo dio donirali našim članovima, a ostatak Istarskim domovima zdravlja. Na Upravnom odboru razmotrili smo novonastalu situaciju i usvojili Rebalans proračuna za 2020. godinu. Zbog cjelokupne situacije uzrokovane virusom COVID 19 dio aktivnosti smo odgodili.

Predsjednik
Boris Jurevini

UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA

DOGAĐANJA U UDRUZI INVALIDA RADA ZAGREBA

Nadamo se da ste da ste dobro, da čuvate sebe i svoje bližnje s obzirom na izvanrednu situaciju uzrokovana virusom COVID-19, a potom i potresom. Pandemija koja se raširila po cijelom svijetu nije zaobišla Hrvatsku pa je, sukladno preporukama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, UIR Zagreba od 18.03.2020. godine prestala izravno raditi sa strankama i organizirati redovne aktivnosti u klupskim prostorijama na Novoj cesti 86. Nakon 53 dana samoizolacije, u ponedjeljak, 11.05.2020. godine, UIR Zagreba je s veseljem otvorila svoja vrata za javnost, no, nažalost, ne za sve aktivnosti i s dosta ograničenja vezanih uz zaštitu i sigurnost članova i zaposlenika UIR Zagreba te ostalih zainteresiranih koji su navratili u prostorije UIR Zagreba. Nabrojat ćemo što je sve UIR Zagreba organizirala u razdoblju prije izvanredne situacije koja nas je sve zajedno snašla. U prvom tromjesečju 2020. godine trudili smo se organizirati što više aktivnosti za naše članove i šиру javnost. UIR Zagreba je i u 2020. godini nastavila organizacijom aktivnosti "Otvoreni sat s predsjednicom".

Jednom mjesечно su članovi UIR Zagreba imali priliku razgovarati s predsjednikom UIR Zagreba Ndom Vorkapić, iznoseći svoje prijedloge, kritike, pohvale i upite. Predsjednica UIR Zagreba je, zajedno s jedinom dvojicom živih članova UIR Zagreba od njezina osnutka 1966. godine, Josipom Petračem i Ivicom Lazićem, bila pozvana na kavu s gradonačelnikom Grada Zagreba Milanom Bandićem. Kako to UIR Zagreba voli odraditi, tu su priliku iskoristili za rad i skrenuli pozornost

gradonačelniku na neka od važnih pitanja za članove UIR Zagreba, ostale osobe s invaliditetom te neprofitne organizacije osnovane iz potrebe.

Na samom početku godine za naše smo članove, sad već tradicionalno, organizirali odlazak u Gornju Stubicu, na poziv dugogodišnjeg partnera, restorana Rody, kako bismo obilježili "Vincekovo". Kao i prijašnjih godina, tom se prigodom odazvao velik broj članova, a priređen program bio je vrlo bogat i zanimljiv.

Tako se povodom blagdana Svetog Vinka se, prema starim vinogradarsko vinarskim običajima, obilježio početak nove vinogradarske godine.

U veljači je i ove godine u prostorijama UIR Zagreba bilo veselo uz pjesmu i ples na našem Maskenbalu. Ples pod maskama popratili su muzikaši, folkloraši UIR Zagreba, ujedno i volonteri UIR Zagreba, a najbolje maske smo prigodno nagradili.

U prostorijama UIR Zagreba za sve su zainteresirane građane bile pripremljene besplatne izložbe radova koje su izradili upravo članovi UIR Zagreba. Na izložbi akvarela pod nazivom "U bijelom ogrtaju" predstavljeni su radovi polaznika radionice crtanja i slikanja. U drugom postavu izložbe zidove smo ukrasili fotografijama zajedničkog naziva "Putovanja", autora Rolanda Pulanića, polaznika radionice digitalne fotografije. U organizaciji izložbe nije nas omela ni samoizolacija pa smo organizirali virtualnu izložbu digitalne fotografije naših članova pod nazivom "Portreti". Fotografije su trebale biti izložene u prostorijama UIR Zagreba povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujka, ali nas je pandemija koronavirusa u tome spriječila pa smo, usprkos pandemiji, omogućili virtualnu izložbu koju su svi zainteresirani imali priliku pregledati u toplini svoga doma. Upravo zbog virutalnosti, ta je izložba i danas dostupna za besplatno pregledavanje na YouTube kanalu UIR Zagreba. "Uči i osvoji" je aktivnost osmišljena s ciljem informiranja članstva UIR Zagreba o zanimljivim i aktualnim temama te aktivnostima i djelovanjem UIR Zagreba. U okviru nekoliko odabranih predavanja i prezentacija, nasumice su odabrani dobitnici nekih od brojnih vrijednih nagrada. U prvom dijelu

godine organizirali smo predavanja savjetodavne, zdravstvene, putopisne i informativne tematike. Predavanjima pod nazivom "Dosmrtno i doživotno uzdržavanje" i "Prava osoba s invaliditetom u unutarnjem prometu" upoznali smo prisutne s pravima i povlasticama invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom.

Volonteri UIR Zagreba predstavili su pojedine radionice u koje se svi zainteresirani članovi imaju mogućnost uključiti. Tako su predstavljene radionice "Knjiga tih prijatelj", kreativno-likovna radionica, logoterapija – psihoterapijski pravac koji pomaže ljudima da postanu svjesniji onog što njihov život čini smislenim kako bi lakše prevladali prepreke te pronašli smisao života, zatim je predstavljena i radionica Tai chi – vještina koja članovima osigurava aktivno uključivanje u sportske aktivnosti te poboljšanje zdravstvenog stanja. Voditeljica radionice "Umijeće življenja" održala je predavanje pod nazivom "Temeljne ljudske potrebe". Na predavanju su se prisutni upoznali s temeljnim ljudskim potrebama i načinom njihove međusobne povezanosti, ali i njihova zanemarivanja. Zanimljivo je bilo i na predavanju o "Prirodnim metodama liječenja i bioenergiji" i putopisu s puta Sv. Jakova. U vrijeme samoizolacije zaposlenici Stručne službe UIR Zagreba svoj su posao nastavili obavljati od kuće, omogućivši i dalje pristup informacijama svojim članovima putem telefona, e-pošte i društvenih mreža: Facebook, Instagram i YouTube. Zbog velikog interesa, "Pravno savjetovalište" bilo je dostupno članovima UIR Zagreba putem telefona i e-pošte i tijekom razdoblja rada od kuće. Volonteri i zaposlenici UIR Zagreba snimili su raznovrsne video snimke koje su do naših članova, ali i do šire javnosti, došle virtualnim putem. UIR Zagreba planirala je u budućnosti koristiti neke digitalne alate u svome radu, no pandemija nas je potaknula na ranije uvođenje novina u svoj svakodnevni rad. S obzirom na to da su aktivnosti izravnog rada s članovima bile obustavljene, omogućili smo članovima virtualne edukativne, umjetničke, rekreativne i savjetodavne upute i aktivnosti kako bismo ih motivirali i potaknuli na aktivan život i tijekom samoizolacije uzrokovane pandemijom. Primorani izvanrednom situacijom, neke smo priredbe i aktivnosti nažalost otkazali, a neke odgodili za skorija bolja vremena. Tako smo, umjesto bogatog programa pod nazivom "Geronto boom" u prostorijama UIR Zagreba, sretan Nacionalni dan invalida rada, 21.03. zaželjeli putem društvenih mreža. Potom smo, s velikom tugom, otkazali koncert amaterskih pjevačkih zborova pod nazivom "Tri suze za Zlatka Bočkala" koji je UIR Zagreba, kao i svake godine, planirala održati u Parku Zrinjevac, u utorak, 14.04.2020. godine u spomen Zlatku Bočkalu. Na veliku žalost brojnih članova i suradnika UIR Zagreba, morali smo otkazati i najavljen "7. Memorijal Marije Topić" koji se trebao održati 09.05.2020. godine u okviru RŠC Jarun u spomen Mariji Topić. Iako se ta događanja nisu održala, sjećanje na dragog Zlatka Bočkala i dragu Mariju Topić nam nitko nije mogao oduzeti i oni će uvijek imati počasno mjesto u našim srcima, ma gdje bili. Uz neizbrisiva sjećanja na te velike osobe, njima u čast su, na planirane i otkazane datume, objavljene digitalne objave odnosno njima značajne pjesme uz nekoliko popratnih lijepih riječi. Tako je 14.04.2020. godine objavljena pjesma koju je Zlatko Bočkal jako volio – "Suza za Zagorske brege", a 09.05.2020. godine Stručna je služba u prostorijama UIR Zagreba snimila izvedbu pjesme "Fala" na sebi svojstven način.

Grad Zagreb je, u izvanrednoj situaciji vezanoj uz širenje koronavirusa, a neposredno nakon potresa u Zagrebu, u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem, osigurao osnovne prehrambene namirnice i higijenske potrepštine za 50 članova UIR Zagreba u potrebi. Vrijedni djelatnici UIR Zagreba su samostalno namirnice upakirali u pakete i osobno ih dostavili na 50 adresa svojih članova. Potaknuta izvanrednom situacijom i samoizolacijama uslijed širenja virusa Covid-19, UIR Zagreba je provela projekt "UIRZ vs. Covid-19" pod pokroviteljstvom Grada Zagreba u okviru kojeg je svojim članovima omogućila tjednu nabavu osnovnih prehrambenih namirnica i higijenskih potrepština u vidu unaprijed definiranih paketa s besplatnom dostavom na njihovu kućnu adresu uz pomoć volontera. Uz to, tim je članovima osigurala zaštitnu opremu i sredstvo za dezinfekciju. S obzirom na činjenicu da je najviše članova zainteresirano za naše klupske aktivnosti, sukladno preporukama Stožera civilne zaštite RH i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, UIR Zagreba je 20.05.2020. godine nastavila organizirati pojedine radionice i

savjetovališta uz određene mjere ograničenja. Sukladno obvezama utvrđenim Statutom UIR Zagreba, sredinom svibnja 2020. godine održana je 2. sjednica Skupštine UIR Zagreba. Po prvi puta, sjednica je održana elektroničkim i telefonskim putem poštujući mjere ograničenja i preporuke Stožera civilne zaštite RH vezanih uz pandemiju.

Za UIR Zagreba pripremila:
Maja Milković, prof

Ništa o nama bez nas

203 634 žena s invaliditetom (40%) i 307 647 muškaraca s invaliditetom (60%)

511 281 osoba s invaliditetom u RH

